

Kristus v nás, naděje slávy

Max Billeter

Kristus v nás, naděje slávy

Komentář k Listu Koloským

Max Billeter

Citáty z Bible jsou překládány z předlohy (v ní je užit německý elberfeldský překlad), v některých místech za pomoci českého studijního překladu © Nakladatelství KMS, s.r.o., Praha 2009, a kralického překladu.

Přeloženo z „Christus in uns, die Hoffnung der Herrlichkeit“
vydaného v Beröa Verlag 2008

ŠÍŘENÍ PÍSMÁ SVATÉHO

www.sirenipismasvateho.cz

2017

Obsah

Úvod	7
V pravdě poznat Boží milost.....	11
Království Syna Jeho lásky	20
Aby Kristus měl ve všem prvotnost.....	29
Dokonalí v Kristu	39
Chození v Kristu	49
Život s Kristem	61
Praktické použití učení	68
Dvě stránky křesťanského životního postoje	69
Okruhy křesťanské praxe.....	79
Soužití věřících	80
Křesťanské manželství a rodina	89
Okruh práce	97
Dílo Páně	100

Úvod

Dvě služby apoštola Pavla

Pavel byl zvláštní nástroj, který Bůh vyvolil, aby nám sdělil křesťanskou pravdu. Všechny jeho Listy v Novém zákoně jsou inspirovány Božím Duchem. Ale jsou dva hlavní spisy od něho, které nám představují celý křesťanský základ víry: List Římanům a List Efezským. V těchto dvou Listech nalézáme dvě velké služby apoštola Pavla. Pro studium Listu Koloským je důležité, abychom je znali.

Jeho první službou bylo zvěstování Božího evangelia, které je nám popsáno v Listu Římanům. Boží evangelium nám ukazuje, jak Bůh vyřešil problémy starého člověka, to jest člověka před obrácením. Ten má dva problémy: Zhřešil a hřích v něm bydlí. Tím se stal otrokem hříchu. O tom pojednává List Římanům, když za prvé objasňuje, že problém hříchu – jeho zlých myšlenek, jeho zlých slov, jeho skutků a jeho převrácených cest je vyřešen. Za to tekla na kříži Golgoty krev Ježíše Krista. On tam za nás dal svůj život. Za druhé jsme poučováni, že Pán Ježíš nás vysvobodil ze zotročení hříchem. To se stalo tím, že zemřel a my jsme zemřeli s Ním. To je v podstatě učení Listu Římanům v kapitolách 1 až 8.

Tam, kde List Římanům končí, začíná List Efezským. Jako takoví, kteří nyní máme pokoj s Bohem, se učíme, že On ve své bohaté milosti nejen vyřešil problémy starého člověka. Bůh *novému* člověku – to je člověk po svém obrácení – daroval také *nové*, slavné věci. Tyto dary ukazuje apoštol ve své druhé službě, a to v Listu Efezským, jehož nadpis zní: Tajemství Krista. Tento výraz charakterizuje to, co Bůh věřícímu křesťanovi daroval skrze slávu své milosti. Můžeme to shrnout do čtyř bodů:

- Stal se Božím dítětem;
- obdržel synovství;
- je spoludědicem Pána Ježíše;
- je spojen se všemi vykoupenými v jedno tělo, jehož oslavenou Hlavou je Kristus v nebi.

To jsou ty dvě velké služby apoštola Pavla. První byla ohlášena ve Starém zákoně: V Římanům 1,2 čteme: „...oddělený k Božímu evangeliu, které pře-

dem zaslíbil skrze své proroky ve svatých Písmech.“ Proto tyto myšlenky nebyly samy o sobě žádným tajemstvím. Ale nové křesťanské pravdy, které představuje v Listu Efezským, nebyly v Písmech Starého zákona známe, a proto jsou nazvané tajemstvím. Byly sděleny apoštolům a prorokům Nového zákona – a to jim všem – skrze zjevení. Pavel potom byl nástrojem k tomu, aby nám tyto pravdy, jsa inspirován Božím Duchem, zvěstoval a napsal. To učinil v podstatě v Listu Efezským, jak nám to ukazuje jeho 3. kapitola.

Učení Listu Koloským

List Koloským nám nesděluje žádné nové skutečnosti víry. To, co nalézáme v tomto Listu, je nám zčásti sděleno už v Listu Římanům nebo Efezským. List Koloským leží na styku těchto dvou Listů. Sahá zpět k listu Římanům a dopředu k Listu Efezským. V Listu Římanům nám je ukázáno, že Pán Ježíš zemřel. Jeho obětní smrt na kříži je základem naší záchrany. List Efezským naproti tomu ujasňuje, že Ježíš vstal z mrtvých. Jeho smrt je také základem pro křesťanská požehnání, ale ta se nám dostala skrze Jeho vzkříšení. Proto je nám Pán Ježíš v Listu Efezským představen, jak byl ve smrti a jak vstal z prostřed mrtvých. List Koloským nám ukazuje obě strany. Poučuje nás, že jsme s Kristem *zemřeli* a že jsme s Kristem *vzkříšení*. Klade, abychom tak řekli, jednu ruku na List Římanům a druhou na List Efezským.

Téma: Kristus – náš život

Ústřední verš Listu Koloským je 27. verš 1. kapitoly: „Kristus ve vás, naděje slávy.“ Když se v době milosti některý člověk obrátí, když Bohu vyzná své hříchy a uvěří ve jméno a dílo Pána Ježíše, pak v něm Bůh vykoná dílo: nové narození. Tím obdrží nový život, jímž je sám Kristus. Tím obdrží věřící křesťan též nový obsah života. To je význam toho: *Kristus ve vás*. Tato nová perspektiva obsahuje nejen křesťanské pravdy, jakkoli jsou vzácné a božské, nýbrž Osobu – Ježíše Krista, náš život.

Ovšem Kristus jako obsah našeho života je nyní ještě *naděje slávy*. V kapitole 3,3 čteme: „Náš život je ukryt s Kristem v Bohu.“ Žádný z nás neviděl Pána Ježíše svými tělesnými očima. Přejde však doba, kdy Ho uvidíme takového, jaký je. To je *ta naděje slávy*. Ačkoli Ho dnes ještě nevidíme, můžeme na Něho přece ve víře hledět očima svého srdce. Ve svém životě procházíme

různými těžkými okolnostmi. Ale je naší výsadou, že v nich smíme obracet zrak na Krista.

Problém Koloských

Koloští byli svým původem pohané. Ale obrátili se a vírou přijali Pána Ježíše jako Spasitele. Tu v nich Bůh způsobil nové narození. Vlastnili Krista jako svůj život. Avšak byl v nich ještě hřích, ačkoli už nebyli otroky hříchu. Už nebyli v těle (Řím. 8,8). Ale mohli ještě chodit podle těla. Hřích, který v nich bydlel, může navazovat u světa a natahovat se po jeho elementech (prvcích). Obráceně to je také možné: Svět má v nás hřích jako bod, na který může navázat. To je skutečnost pro nás věřící, dokud jsme na zemi. Proto byli Koloští v nebezpečí, že otevrou svůj sluch světu. Neříkám, že tomuto nebezpečí už podlehli. Ale v kapitole 2,8 jim apoštol dává varování: „Dejte pozor, aby vás někdo neodvedl skrze filozofii a skrze marné oklamání podle tradice lidí, podle elementů světa, a ne podle Krista.“

Pro Koloské byl svět pokušením ve dvojím směru: *filozofií a tradicemi* lidí. Zdá se, že se tyto myšlenky dostaly k uším Koloským promíšené. Filozofie – jednoduše řečeno – rozvíjí lidské myšlenky o smyslu života. Tradice lidí jsou náboženské tradice. Nesmíme si myslet, že tyto věci pro nás nejsou žádným nebezpečím.

I my můžeme otevírat svůj sluch pro ideje lidí, totiž pro to, co je podle jejich myšlenek smyslem života. Tyto filozofické ideje lidí jsou často zahalovány do křesťanského pláště. Ale člověku není dáno, aby zkoumal, co je smyslem života. Jediný Bůh má právo nám o tom dát zprávu.

Jsem si jist, že i náboženské tradice jsou pro nás nebezpečné. Na společné cestě víry mohou náboženské tradice, které jsou vynálezem lidí, nabývat takovou váhu, že se v našem srdci a v našem životě stanou směrodatnými.

Koloští tedy byli v nebezpečí, že budou lidskými idejemi a náboženskými tradicemi odvedeni. Tím byl jejich pohled víry na Krista zatemněn. To platí i pro nás: Čím více otevíráme svůj sluch pro svět a jeho názory, tím více jsme od Krista odtahováni.

Léčivý prostředek: sláva Osoby Pána Ježíše

Co činí apoštol Pavel tvář v tvář těmto nebezpečím? Představuje Koloským celou dokonalost, celou slávu, celou vyvýšenost Osoby našeho Vykupitele. To je vždy lék, když jsme v nebezpečí, že na své osobní nebo i společné cestě

se odkloníme. Jedině vědomí o velikosti a slávě našeho Pána Ježíše nás může ochránit před svody světa a znovu naše srdce a svědomí nasměrovat k Němu.

K tomu se hodí příběh z 2. Královské 4,39-41. Vrhá světlo na List Koloským. Tam je nám ve verši 38 vyprávěno o hladu v izraelské zemi. „Proto vyšel jeden na pole, aby nasbíral zelin a našel rév polní /kolokvint/ a nasbíral z něho tykví polních plnou sukni svou, a přešed, rozkrájel to do hrnce, aby navařil kaše; nebo neznali toho. I vylili mužům těm, aby jedli. Stalo se pak, když jedli tu kaši, že zvolali a řekli: Smrt v hrnci, muži Boží!“ Kolokvinty na poli jsou obrazem elementů tohoto světa: lidských myšlenek o smyslu života a náboženských tradic. Jestliže se jimi zaměstnáváme, je to pro náš duchovní život smrtelné. Jak nyní reagoval Elizeus, když k němu volali? Vzal mouku a uvrhl ji do hrnce a už v něm nebylo nic zlého. Mouka mluví o dokonalé, čisté Osobě Pána Ježíše. Důležité poučení Listu Koloským tedy je, že věřícím, kteří jsou v nebezpečí, že budou idejemi světa odtaženi pryč, jsou před srdce staveny slávy Osoby Pána Ježíše.

V pravdě poznat Boží milost

Kapitola 1,1-8

Verš 1: Pavel, apoštol Krista Ježíše skrze Boží vůli, a Timoteus, bratr, ...

Pavel, apoštol, a Timoteus, bratr

Pisatel začíná List Koloským tím, že se představuje jako *apoštol Krista Ježíše skrze Boží vůli*. Tak mají jeho slova apoštolskou autoritu, a tato autorita je od Boha. Tato pečeť apoštolské autority je potřebná, protože Pavel musí korigovat problém Koloských podle Boha. Také pro nás má tento List svoji platnost. Nemůžeme sami rozhodovat, zda chceme jeho poselství přijmout nebo ne. Nikoli, my jsme povinni se před touto autoritou sklonit.

Pavel se spojuje s jedním jiným bratrem, zde s Timoteem. To dělá téměř vždy, když musí čelit nějakému problému. Když Pavel jen učí, jako v Listu Římanům nebo Efezským, pak se představuje samotný. Ale když pojednává o nějakém problému, připojuje k sobě většinou někoho dalšího. Proč? Protože každá věc je potvrzena z úst dvou nebo tří svědků. V prvním Listu Korintským to je Sostenes a zde Timoteus. Nazývá ho „bratrem“. Byl trochu mladší než Pavel, ale už nebyl zcela mladý; avšak patřil k Boží rodině. Pavel oslovuje Timotea také jako své dítě, protože byl pravým apoštolovým duchovním dítětem.

O Timoteovi – i to je velmi důležité pro problémy Koloských – nám jsou sděleny tři charakterové rysy:

- měl víru bez přetvářky (2. Tim. 1,5);
- měl dobré svědectví (Sk. 16,2);
- byl to osvědčený muž (Fil. 2,22).

Víra bez přetvářky je ve spojení s jeho rodinou. Měly ji už jeho babička a jeho matka, ale Pavel k tomu dodává: „Jsem přesvědčen, že přebývá i v tobě.“ Víra bez přetvářky není vidět na veřejnosti, nýbrž v domácím okruhu. Ukazovat ve shromážděních zbožnou tvář není tak těžké. Ale jak se chováme doma? Jen naši rodinní příslušníci mohou skutečně potvrdit, zda náš život víry je pravý.

Dobré svědectví obdržel Timoteus od shromáždění v Lystře a Ikoniu. Také to musíme mít na zřeteli. Jestliže chceme mít o někom svědectví, musíme se ptát bratrů, kteří nesou v místním shromáždění odpovědnost. Jestliže se zeptám otce dotyčné osoby, nedostanu rozumnou odpověď. My otcové nejsme snad právě slepí, ale přece máme většinou o svých vlastních dětech zabarvený úsudek. Chování mezi věřícími je rovněž důležité. Timoteus obdržel od dvou shromáždění dobré svědectví.

Když jde o *osvědčení*, musíme se obrátit na ty, při nichž je služba konána. Pavel ve vztahu k Timoteovi píše Filipským: „Znáte jeho osvědčení.“ Timoteus byl Filipským známý, neboť doprovázel Pavla na jeho cestách k nim. Měli užitek z jeho služby a poznali, že se v ní osvědčil. Rozumíme, že Pavel si při psaní Listu Koloským k sobě připojil právě tohoto Timotea, když musel čelit nebezpečí elementů světa, které se u nich snažily proniknout.

Verš 2: ... svatým a věrným bratřím v Kristu, kteří jsou v Kolosech: milost vám a pokoj od Boha, našeho Otce, a Pána Ježíše Krista!

Svatí a věrní bratři

Ve 2. verši Pavel vystavuje Koloským dobré svědectví. Nazývá je jako Efezské *svatými* a *věrnými* bratřimi. Korintským to nemohl napsat. Ty nazývá jen *svatými*, o *věrnosti* se nezmiňuje. Slovo *svatý* má co činit s naším křesťanským postavením. Bůh vidí před sebou všechny věřící jako svaté. Podle svého postavení jsou vhodní pro Jeho svatou přítomnost. Protože Korintští byli pravými křesťany, mohl je Pavel oslovit jako posvěcené.

Věrnost má spojitost s naším křesťanským životem. Co tedy znamená slovo „*věrní*“ v našem verši (platí také pro Efezským 1,1)? V životě věřících jsou dva praktické stavy. Jeden může být popsán následovně: Stále znovu se poddáváme hříchu, který v nás přebývá, a hřešíme. Pak musí Duch Boží působit k našemu napravení. To byl v podstatě stav Korintských. Ti byli ještě tělesní. To, že Duch Boží působí k našemu obnovení, protože jsme tělesní a hřešíme, je sice obdivuhodná milost, ale Bůh si od pravých křesťanů přeje něco jiného. Chce, abychom se naučili považovat se v nás přebývajícimu hříchu za mrtvé. Pak nám Duch Boží může bez zábran ukazovat na Krista. A to je velký rozdíl.

Tento dobrý duchovní stav byl u Efezských i u Koloských. Všeobecně se naučili považovat se hříchu za mrtvé. Tak mohl Bůh jejich srdcím představit

Krista. To je hlavní důvod, proč nám byl dán Duch Boží. Přirozeně že je také jeho úkolem bojovat proti tělu v nás. Ale Ducha Svatého jsme obdrželi proto, aby před naše oči stavěl slavnou Osobu Pána Ježíše. Protože Koloští ve své většině byli v tomto dobrém praktickém stavu, nazývá je apoštol svatými a věrnými.

Jsou svatí a věrní *bratři*. Efezští nejsou nazváni *bratřími*. Tento výraz ukazuje obrovský účinek na společný život jako *sourozenců ve víře*, když jsme se naučili považovat se za mrtvé hříchu. Jestliže však jsme tělesní a jako Galatští se koušeme a požíráme, je tu nebezpečí, že v některém místním shromáždění budeme prakticky zkaženi. Proto je důležité, abychom se my všichni, bratři i sestry, naučili považovat se za mrtvé hříchu. Jestliže se v soužití věřících neukazuje závist, žárlivost a neovládání se, může Duch Boží zjevovat velikost a slávu našeho Vykupitele.

Milost a pokoj

Pavel přeje Koloským milost a pokoj. Milost potřebujeme pro nohy, abychom tváří v tvář vlivům světa mohli najít cestu a zůstali ochráněni. V neklidném světě potřebujeme ale také pokoj pro srdce. Bůh nám chce dát obojí.

Verš 3: Děkuje Bohu a Otci našeho Pána Ježíše Krista vždycky, modlíce se za vás,...

Děkovná modlitba

Pavel ve 3. verši začíná za Koloské *děkovat* a od 9. verše za ně prosí. Tohoto pořadí je dobré si všimnout. Nejprve vyjmenovává, za co může Bohu děkovat. My často poznáváme u svých spoluvěřících nejprve to negativní. Ale Bůh tak nejedná. Vyzvedá u věřících vždy to dobré. Žijeme v posledních dnech, ve kterých tu je mnoho těžkého. Mnohé je zahanbující i mezi věřícími. Ale máme ještě oko pro to, co Bůh mezi nimi působí? Pavel to viděl a mohl za to Bohu děkovat.

Verše 4 a 5: ... slyševše o vaší víře v Krista Ježíše a o lásce, kterou máte ke všem svatým, kvůli naději, která je pro vás uložena v nebesích, o které jste předtím slyšeli ve slovu pravdy evangelia, ...

Víra, láska, naděje

Zde máme trojhvězdi víry, lásky a naděje, stejně jako na mnoha místech v Novém zákoně. V těchto verších jde o dva praktické postoje v chování Kološkých, které Pavel může s děkováním představit: víru a lásku *kvůli* naději. Předně měli víru v Pána Ježíše, a za druhé lásku ke všem svatým. Tyto dva znaky se zakládaly na naději, která pro ně byla uložena v nebi.

Víra v Krista Ježíše

Zde není vírou míněno obrácení, když se ve víře uchopili Boží zachraňující ruky v Kristu. Zde mluví o každodenním spojení vírou s Pánem Ježíšem. Tak slyšel o jejich praktickém životě víry a mohl Bohu za to děkovat. Tu pro nás vyvstává otázka: Je to pravda také u mne? Znáš toto praktické spojení víry s Pánem Ježíšem? Byl jsem dnes sám za zavřenými dveřmi na modlitbě s Pánem Ježíšem Kristem? Mnozí z nás mají mnoho práce. Ale prožívaný vztah víry s Pánem by přesto měl být v našem životě skutečností.

Láska ke všem svatým

Ze spojení vírou s Pánem Ježíšem vyplývá láska ke všem svatým, tj. ke všem věřícím bez výjimky. Je to *bratrská láska*, která vychází ke všem. Přitom nemusíme myslet na své přátele mezi věřícími. Všichni svatí, ať sympatičtí nebo ne, jsou v ní zahrnuti. Je omyl myslet si, že bratrská láska znamená milovat bratry, i když jsou nepřijemní. To není bratrská láska.

Bratrská láska vidí v mém bratrovi něco, co je i mně důležité. Když miluje Pána Ježíše, kterého i já miluji, pak se naše srdce spojují. Před lety jsem cestoval vlakem a četl Bibli. Náhle se na mé rameno položila nějaká ruka. Vedle mne stál muž a ptal se: „Čtete Bibli?“ Odpověděl jsem otázkou: „Znáte Pána Ježíše?“ Tu jeho oči zazářily. Přeskočila jiskra a my jsme měli krátký rozhovor o Osobě našeho Spasitele. Toho muže jsem ještě nikdy neviděl – a přece jsme byli spolu spojeni.

Spojení a pořadí těchto dvou prvků praktického života křesťanů je zřejmé. Z obecenství s Pánem Ježíšem vyvěrá láska ke všem svatým. To první je vertikální spojení s mým Spasitelem a to druhé horizontální spojení ke všem svatým. Jan nám ukazuje stejnou pravdu: „Toto přikázání máme od něho, aby ten, kdo miluje Boha, miloval i bratra svého.“ (1. J. 4,21)

Naděje jako zdroj síly

U Koloských byla tedy víra v Ježíše Krista a láska k věřícím na základě naděje, která je pro ně uložena v nebesích. Hleděli nahoru k nebi a věděli, že jednou přijde chvíle, kdy budou v nebi s Kristem plně spojeni. Pak budou také spojeni se všemi věřícími. Tato živá naděje na neomezené křesťanské vztahy v nebi způsobila praktické obecenství víry s Pánem a lásku ke všem svatým. O křesťanské naději neslyšeli od nějakého člověka, nýbrž skrze inspirované Boží slovo. Pokud jde o nebeskou budoucnost věřících, neopíráme se o nějakou legendu nebo o domýšlivost, nýbrž o božsky inspirované Slovo. Jestliže zde je zmíněn výraz *slovo pravdy evangelia*, pak to je v protikladu ke slovu zákona. Tím Pavel už trochu vystupuje proti nařízením a tradicím lidí, kteří přicházeli hlavně ze židovstva a u Koloských působili problémy.

Verš 6: ... které k vám přišlo, jako je i v celém světě, přinášejíc ovoce a roste, jako i mezi vámi, od toho dne, kdy jste je uslyšeli a poznali Boží milost v pravdě;...

Evangelium přináší ovoce a roste

Toto slovo pravdy evangelia je kázáno v celém světě. Není zvěstováno jen izraelskému národu, nýbrž všem lidem. K tomu toto poselství není umrtvující ve svém účinku. Naopak, ono přináší ovoce a roste. Filozofie a tradice lidí stojí v protikladu k evangeliu. Ty mohou jen kazit. Nepotřebujeme tedy filozofii nebo náboženskou tradici, nýbrž slovo pravdy evangelia, které v nás působí praktický křesťanský život. Evangelium vlastní výbušnou sílu. Nejde zde tolik o historické účinky jeho zvěstování. Je spíše vyzvednut *charakter* evangelia.

Tento účinek se ukazoval u Koloských od toho dne, kdy uslyšeli poselství a poznali Boží milost v pravdě. Když máme před sebou tato dvě slova: *milost a pravdu*, myslíme na verš Jan 1,17: „*Zákon skrze Mojžíše dán jest, milost a pravda skrze Ježíše Krista stala se.*“ Zákon přišel od Boha a byl lidem dán skrze Mojžíše k životu, ale měl smrtící účinek. To nám ukazuje verš Římanům 7,10: „*A přikázání, které bylo dáno k životu, to se mi prokázalo k smrti.*“ Přikázání samo o sobě je svaté, spravedlivé a dobré, protože vyšlo od Boha. Ačkoli bylo člověku dáno k životu, prokázalo se k smrti, protože v člověku je hřích. V protikladu k tomu milost a pravda působí život. Na půdě zákona Bůh

od člověka něco vyžaduje, ale na půdě milosti ho obdarovává. Boží milost staví věřícího na křesťanskou půdu a působí v něm ovoce pro Boha.

Koloští poznali božskou milost v pravdě, tj. poznali ji pravdivým způsobem. To znamená, že ji správně spravovali. Člověk může Boží milost také zneužít. To je zvláště v našich dnech velké nebezpečí. Slyšíme věřící křesťany říkat: „Protože už nejsme pod zákonem, nýbrž jsme na půdě milosti, můžeme to brát s hříchem a se světem na lehkou váhu.“ O tom píše Juda ve svém Listu ve 4. verši: *„Neboť se vloudili někteří lidé, kteří byli k tomuto soudu předem poznamenaní, bezbožní, kteří milost našeho Boha proměňují v bezuzdnost a našeho jediného Příkazatele a Pána Ježíše Krista zapírají.“* To je výsledek špatné správy Boží milosti, kdy si člověk myslí, že jako křesťan může žít volněji, protože je na půdě milosti.

Koloští naproti tomu Boží milost dobře spravovali. Co je tím míněno? Dobrymi správci Boží milosti jsme tehdy, když užíváme dary, které nám dal v Kristu a s Kristem, těšíme se z nich a děkujeme za ně. Můžeme to například dělat při modlitbě u stolu, když poděkujeme nejen za jídlo, nýbrž i za duchovní dary. Jestliže naše srdce skutečně spočívají v Božích darech, které nám dal skrze Krista, a radují se z nich, má to účinky na naše chování: Pak žijeme v milosti.

Tato myšlenka je zdůrazněna v Titovi 2,11-15: *„Neboť se zjevila Boží milost, přinášející spasení pro všechny lidi, která nás vyučuje, abychom, odřeknouce se bezbožnosti a světských žádostí, střídmě a spravedlivě a pobožně žili v nynějším věku, očekávající blahoslavenou naději a zjevení slávy našeho velkého Boha a Spasitele Ježíše Krista, který se sám za nás dal, aby nás vykoupil ze vši bezbožnosti a sám sobě očistil svůj vlastní lid, aby byl horlivý v dobrých skutcích. Toto mluv a napomínej a přesvědčuj se vším důrazem. Nikdo ať tebou nepohrdá!“* Boží milost, která nás zachránila a v Kristu tak nekonečně obdarovala, nás vyučuje k Bohu libému křesťanskému životu. Vědomí o přijaté milosti v nás působí přání, abychom pro svůj praktický život poznávali vůli Pána a podle ní žili. Potom jsme poznali Boží milost v pravdě a správně ji spravujeme. Takto žít v Boží milosti činí skutečně šťastnými.

Verš 7: ... tak, jak jste se naučili od Epafry, našeho milovaného spoluslužebníka, který je věrný služebník Kristův pro vás,...

Epafras – dar Koloským

Koloští obdrželi božské poselství – evangelium milosti – skrze Epafru. Tento bratr byl darem oslaveného Pána věřícím v Kolosách. Skrze něho slyšeli a naučili se křesťanským pravdám, neboť se zdá, že Pavel k nim na svých cestách nikdy nepřišel.

V křesťanské době dal oslavený Pán lidem dary. Podle Efezským 4,11.12 dal apoštoly a proroky jako zakládající dary. Za nimi následují zůstávající dary: evangelisté, pastýři a učitelé. To jsou osoby, které Pán dal Církvi. Jednou řekl Pán o farizejích: *„Jsou slepí vůdcové slepých.“* (Mat. 15,14) Ale Pánem dané dary Církvi nejsou vidící vůdcové slepých. Jsou vidícími vůdci vidících. Neboť my dostáváme službu darů a sami v Božím slovu můžeme přezkoumat, zda to, co nám je zvěstováno, s ním souhlasí. To dělali už lidé v Beroji. K nim přišel Pavel – jeden Pánem daný dar. Mluvil k nim a oni každý den zkoumali Písma, zda ty věci tak jsou.

Tyto dary dělají dvě věci: Mluví a modlí se. Je-li nějaký věřící muž darem od oslaveného Pána lidem, pak má úkol kázat nebo psát a modlit se. Přesně to dělal Epafras. Když byl u Koloských, mluvil k nim a oni se od něho učili. V kapitole 4,12 potom o něm čteme: *„Pozdravuje vás Epafras, který je od vás, služebník Krista Ježíše, jenž za vás vždycky bojuje v modlitbách, abyste stáli dokonale a plně přesvědčení ve vsí Boží vůli.“* Ten tedy ke Koloským mluvil, a potom za ně v modlitbách bojoval. Mluvit k nim mohl, jen dokud byl u nich. Ale modlit se mohl i tehdy, když byl nepřítomen. Bojím se, že dary často mnoho mluví a málo se modlí. Je důležité, aby oba tyto prvky byly u služebníků Pána nalezeny tak, jak je před námi žil Epafras.

Také u apoštola Pavla nalézáme obojí. V Listu Efezským čteme, že nejprve k Efezským mluvil, a v návaznosti na to sklonil svá kolena a modlil se za ně. Když v Jeruzalémě vyvstal problém kvůli sloužení vdovám, a jako důsledek toho byli zvoleni diakoni pro obstarávání materiálních darů, dvanáct apoštolů řeklo: *„My ale chceme setrvat v modlitbě a ve službě slova.“* (Skutky 6,4)

Epafras – spoluslužebník

Epafras je nazván spoluslužebníkem – to znamená, že jeho život byl charakterizován poslušností. Ale byl nejen služebník, nýbrž spoluslužebník. To znamená, že byl poslušný spolu s druhými.

Chci tuto myšlenku představit se vším důrazem. Někdy se setkáváme s bratry, kteří jsou přesvědčeni, že oni jsou ti jediní, kteří Pána poslouchají. V jejich očích jsou všichni ostatní volní, pokud ne světští. Jen oni jediní jsou ještě věrní. I takový Eliáš řekl: „*Zůstal jsem já sám.*“ Známe následky takového postoje. Bůh musel Eliášovu službu předat jinému prorokovi.

Ne, takovým Epafras nebyl. Jako spoluslužebník šel spolu s druhými po cestě poslušnosti. Ostatně v Bibli téměř nikdy nečteme o *pracovnících* v kladném smyslu. Ve většině případů je toto slovo použito v negativním smyslu. Například se mluví o zlých *pracovnících*. Ale když se v kladném smyslu mluví o dělnících v díle Páně, pak jsou to téměř vždy spolupracovníci.

Epafras – služebník Krista pro Koloské

K tomu byl Epafras *služebník Krista* pro Koloské. Měl ve své službě před očima Krista. To je důležité, když nějakým způsobem chceme sloužit v díle Páně. Musíme před sebou mít nejpřednější Krista. Jinak jsme v nebezpečí, že budeme posluchačům mluvit „podle jejich uší“. Epafras měl vždy před očima Pána Ježíše, ale byl také *služebník pro Koloské*. Znal jejich potřeby a nebezpečí. Přenášel se do jejich problémů, aby je varoval, aby je poučoval, aby jim pomáhal. I to je v každé službě důležité. Na oba body je nutné dbát ve správném pořadí. V díle Pána musíme vždy nejprve mít před sebou Krista a Jeho nároky, ale nadto také být v stavu přenášet se do situace těch, jimž chceme sloužit. Potom to bude ke cti Pána a k užítku lidí. V obou směrech byl Epafras věrný.

Verš 8: ... který nám také oznámil vaši lásku v Duchu.

Láska v Duchu

Epafras oznámil apoštolovi lásku Koloských v Duchu. Jedná se zde opět o už zmíněnou lásku k věřícím. To nebyla lidská sympatie, ani lidské hnutí citů, nýbrž láska, která byla vedena a kontrolována Duchem Božím. Může na sebe brát různé formy. Když nějaký bratr nebo nějaká sestra jdou po špatné

cestě, pak nás Duch Boží bude vést k tomu, abychom tuto chybnou cestu ani neschvalovali, ani po ní nešli s nimi. To je bratrská láska. To je láska v Duchu. Tak se může láska k věřícím projevovat zcela různě, je-li vedena Duchem Božím. (Ostatně je to zde jediný případ, kdy v Listu Koloským je zmínka o Duchu Božím.)

Království Syna Jeho lásky

Kapitola 1,9-14

- Verš 9: Správný vnitřní stav věřícího.
Verš 10: Charakter chození a skutků věřícího.
Verš 11: Zdroj síly pro toto chození a tyto skutky.
Verš 12: Jako věřící jsme přivedeni do okruhu Domu Otce.
Verš 13: Jako věřící jsme přeneseni do okruhu Království Pána Ježíše.
Verš 14: Odkud jsme přišli a co Bůh učinil, aby nás přivedl do okruhu Domu Otce a Království. Tento verš je shrnutím Listu Římanům.

Verše 9-11 jsou k tomu všeobecně platné, a to pro všechny otázky života víry. Ukazují nám odpověď na otázku: Jak může věřící poznat Boží vůli? To je aktuální otázka především od mladých křesťanů. Někteří by chtěli zavřít oči, otevřít Bibli a položit prst na nějaké místo a z něho odečíst Boží odpověď. Ale tak jednoduše to nejde!

Verš 9: Proto i my nepřestáváme, od toho dne, kdy jsme to uslyšeli, modlit se za vás a prosit, abyste byli naplněni poznáním jeho vůle ve vší moudrosti a duchovním porozumění,...

Modlitba za Koloské

Apoštol nyní pojednává o jednotlivých bodech velmi pečlivě a po řadě. Jen musíme poradí naučení Ducha Božího v těchto ne zcela jednoduchých verších poznat. Pavel za Koloské děkoval, nyní za ně prosí. Slyšel o praktickém vztahu víry Koloských k Pánu Ježíši a o jejich lásce ke všem svatým (verš 4). Na základě této zprávy se nyní za ně modlí, aby byli naplněni poznáním Boží vůle.

Neprosí, aby dostali nějaké malé tušení o Boží vůli. Ne, on by chtěl, aby byli *naplněni* Boží vůlí. I my nemáme jen nějak mlhavě tušit, co Bůh chce, nýbrž naše srdce směřují toho být plná. Existuje nebezpečná překážka v poznávání Boží vůle. V kapitole 2,18 čteme: „Kdo činí svou vlastní vůli.“ Tady máme

ukázán důvod, proč věřící lidé často neumějí poznat Boží vůli: Mají nějaké přání a chtějí je bezpodmínečně vidět naplněné. Pak prosí Boha, aby jim dal naplnění jejich vlastní vůle. On to také někdy činí, ale má to velmi vážné následky. Známe to od izraelského lidu, když měl na poušti svévolné žádosti: „*I dal jim, čeho se jim chtělo, avšak dopustil hubenost na život /duši/ jejich.*“ (Žalm 106,15)

Prvním předpokladem k poznání Boží vůle je odsouzení vlastní vůle.

Moudrost a duchovní porozumění

Abychom mohli poznat Boží vůli, jsou zapotřebí dvě vlastnosti: moudrost a duchovní porozumění. Co znamenají tyto dva výrazy? Týkají se praktického stavu duše.

Moudrost vede člověka k tomu, aby v Božím slově poznával Jeho vůli a radoval se z ní. Nacházíme tam Boží vůli *pro* nás, *s* námi a *skrze* nás:

- Bůh měl vůli *pro* nás věřící už před založením světa. Obsahuje na jedné straně požehnání Domu Otce. Bylo Jeho úmyslem, aby nás učinil svými dětmi a syny. V Efezským 1,5 čteme, že toto je *podle zalíbení jeho vůle*. To znamená, že hleděl na svůj plán, který pojal, a radoval se z něho.
- Na druhé straně *pro* nás měl také vůli vzhledem ke Království. Kristus je hlavní Dědic a my máme být Jeho spoludědici. I z tohoto plánu má Bůh svoji radost, neboť v Efezským 1,9 je napsáno, že nám podle svého zalíbení oznámil tajemství své vůle vzhledem ke Království.
- Jeho vůle *s* námi znamená, že v lidech, kteří se obrátí, způsobí dílo nového narození a daruje jim nový život.
- Avšak On má také vůli *skrze* nás. Chce, abychom ve svém životě pro Něho přinášeli ovoce.

Abychom mohli tuto vůli poznávat ve všech třech pohledech, musí být stav naší duše charakterizován *moudrostí*. To je touha poznávat v Bibli Boží vůli a radovat se z ní. Když porozumíme, že má zalíbení ve své vůli, najdeme v ní radost i *my*. Potom nebudeme poslouchat Boží vůli se zdráháním a nebudeme říkat: Bůh to nařizuje tak, a já se žel musím pod to sklonit. Nikoli, potom se budeme snažit poznávat Boží vůli a budeme se z ní radovat. To nám velmi pomůže, abychom podle ní také žili.

Ale v naší duši musí být také *duchovní porozumění*. To můžeme vysvětlit takto: Dostat od Boha jak milost, tak také i schopnost uvádět Boží slovo

správně do okolností, resp. správně je použít. My je můžeme přece i chybně použít na svůj život. Jsou věřící muži, kteří pracují 14 nebo 15 hodin denně a nemají už žádný čas pro záležitosti Pána. Když o tom s nimi mluvíme, znají velmi dobře jeden verš z Přísloví: „*Jdi k mravenci, lenochu.*“ (Přísloví 6,6) Jen ho chybně užívají.

Ale někdy se také setkávám i s věřícími lidmi, kteří jsou trochu leniví. Víš, který verš dobře znají? Citují Žalm 127,2: „*Daremné jest vám ráno vstávati, dlouho sedati a jísti chléb bolesti, poněvadž Bůh dává milému svému i sen.*“ Jestliže líný člověk používá tento verš na své okolnosti, není to duchovní porozumění.

Jde tedy o to, abychom Boží slovo nejen znali, nýbrž abychom Boží vůli správně používali na okolnosti. To je spojeno s mnoha cvičeními a nejde to tak rychle. Je zapotřebí vážná modlitba, abychom ve svém osobním životě, v našich rodinách a v místním shromáždění Boží slovo správně vnášeli do nastalých situací.

Verš 10: ... abyste chodili hodně Pána ke vši libosti, v každém dobrém skutku přinášejíce ovoce a rostouce skrze poznání Boha,...

Hodné chození

Když máme moudrost a duchovní porozumění, jsme schopni chodit hodně Pána. Takový život dává věřícímu zvláštní důstojnost. Někdy se setkáváme s velmi prostými věřícími. Nemají vysoké vzdělání, ale jejich chození se vyznačuje duchovní důstojností. Ta se získá, když se člověk raduje z Boží vůle a pokorně ji používá na vlastní okolnosti.

Ve francouzštině je výraz „ke vši libosti“ přeložen „abyste se mu líbili“. To se mi zdá být výstižnější. Ano, to smí být heslem našeho života, abychom se svému Pánu líbili. Je to naším heslem? Komu se chceme líbit: sobě samým nebo lidem nebo našemu Spasiteli? To je důležitá otázka. Pavel říká: „Kdybych se ještě líbil lidem, tu bych nebyl Kristův služebník.“

Dobré skutky

V 10. verši máme tedy nejprve charakter *chození křesťana*, totiž žít zde na zemi hodně oslaveného Pána, a za druhé charakter *křesťanských skutků*.

Nejde o to dělat některé dobré skutky, nýbrž každý dobrý skutek. Tři místa v Bibli nám ohledně toho ukazují jakési stupňování:

- Ve 2. Timoteovi 2,21 nalézáme jako první praktický předpoklad pro to, abychom byli připraveni pro každý dobrý skutek: „Jestliže se nyní někdo od těchto (nádob k necti) očistí, bude nádobou ke cti, posvěcenou, užitečnou Pánu domu, připravenou ke každému dobrému skutku.“ První krok, abychom *byli připraveni* pro dobré skutky, je oddělení od lidí, kteří nežijí ke cti Pána.
- „Poněvadž od dětství znáš svatá Písma, která jsou v stavu učinit tě moudrým k záchraně skrze víru, která je v Kristu Ježíši. Všeliké Písmo je od Boha vdechnuté a užitečné k učení, k usvědčování, ke kárání, k vyučování ve spravedlnosti, aby člověk Boží byl dokonalý, ke každému dobrému skutku plně vhodný.“ (2. Tim. 3,15-17) To je druhý krok: Číst Bibli a přemýšlet o ní. Zaměstnávání se s Božím slovem *nás činí plně vhodné* ke každému dobrému skutku.
- Třetím místo je zde, v 10. verši. Máme-li přání líbit se svým praktickým životem Pánu Ježíši, budeme *přinášet ovoce* v každém dobrém skutku.

Ovoce a růst

Co to znamená přinášet ovoce v každém dobrém skutku a růst? Znamená to nepřinášet žádné mrtvé skutky. Před naším obrácením byly naše skutky mrtvými skutky (Židům 6,1). Ale zde jsou přinášeny živé skutky. Když vyvstane ovoce a je způsoben růst, pak to svědčí o životě. To je hlavní myšlenka.

Skutky a ovoce jsou v Bibli často zmíněny společně. Skutky jsou to, co lidé vidí, co je užitečné pro okolí, pro lidi kolem nás. Ovoce naproti tomu přinášíme Bohu. On vidí pohnutky našeho konání a poznává ovoce, které je přitom pro Něho přineseno. V Římanům 7,4 čteme větu: „...*abychom přinesli Bohu ovoce.*“ Ovoce tedy vyvstává před Božíma očima a skutky jsou užitečné lidem. Když jsou v našich skutcích správné pohnutky, přinášejí také ovoce pro Boha.

Poznání Boha

Mezi *Boží vůlí, poznáním Boží vůle a poznáním Boha* samého je souvislost. Tak vede *poznání Boží vůle* ke *známosti Boha* samého. Bůh je svrchovaný ve svém jednání, ve své vůli. To znamená, že není nikomu odpovědný za to, co určuje a co dělá. Ve své svrchovanosti není odpovědný ani nám lidem. Ale

On přece nejedná libovolně. Jedná vždy podle charakterových znaků své Osoby. Bůh je světlo a láska. Jestliže si nyní ze srdce přejeme poznávat Boží vůli a činit ji, pak se učíme Ho znát, jaký je: světlo a láska. O tom mluví Pavel dále: Verš 12 nám ukazuje, že Bůh je světlo, a verš 13, že Bůh je láska. Boží vůle nás vede – jestliže ji prakticky uskutečňujeme – k poznání Boha.

Verš 11: ...posilnění jsouce všelikou silou podle moci jeho slávy ke všemu vytrvání a vší trpělivosti s radostí;...

Náš zdroj síly

Poznávat Boží vůli a uchopit charakter chození a skutků je jedna stránka. Ale my potřebujeme také sílu, abychom podle Boží vůle chodili ve svém životě hodně Pána a abychom činili ovoce přinášející, rostoucí skutky. Proto v 11. verši čteme: „*posilnění jsouce všelikou silou podle moci jeho slávy*“.

Luther to přeložil „podle jeho slavné moci“. Ale slavná Boží moc vlastně není to, co apoštol představuje, nýbrž moc jeho slávy. Tak nám dává pohled nahoru k oslavenému Pánu v nebi potřebnou sílu. Jsme obklopeni bohu nepřátelským světem, jeho vlivy na nás mocně doléhají. Tu musíme dát pozor, abychom neotevřeli ucho pro myšlenky světa, nýbrž abychom činili Boží vůli. Tím se naše cesta stane často osamělou. Usmívají se nad námi jako nad zvláštními lidmi, a to nemáme rádi. Potom tu je nebezpečí, že začneme pochybovat a ptáme se: Je moje cesta správná? V takových chvílích smíme vzhlednout k nebi. Tam vidíme Toho, jenž nám tuto cestu ukázal, v centru moci. Tento pohled posiluje mou víru. Jestliže činím, co si Pán Ježíš Kristus ode mne přeje, pak na jedné straně zakouším, že mým Mistrem je zde opovrhováno. Ale na druhé straně vím, že Ten, jenž mi toto přikazuje, je nyní u Boha korunován slávou a ctí. To mi dává sílu.

Vytrvání a trpělivost s radostí

Moc Jeho slávy proudí od Pána z nebe do praxe našeho života jako křesťanů. Tato moc nám dává vytrvání v okolnostech. Často si myslíme, že křesťanské chození a křesťanské skutky se budou ukazovat v překvapivých, velkých událostech. Ale Bůh většinou chce, abychom v těžkých okolnostech vytrvali. Životní situace, v nichž nás Bůh ponechává, často nejsou jednoduché. Ale je tu síla shůry, abychom v nich vytrvali. Nic tolik nesvědčí o Boží síle, jako vytrvání věřícího v těžkých okolnostech, a to v duchovním postoji. Pán jediný

může v našem životě způsobit, abychom i v těžkých situacích, v nudných, monotónních okolnostech vytrvali s trpělivostí a duchovní radostí.

Verše 12 a 13: ...vzdávající díky Otci, který nás učinil způsobilými k účasti na dědictví svatých ve světle, který nás zachránil z moci temnoty a přenesl do království Syna své lásky,

Okruh Domu Otce

Nyní jsou nám ukázány dva obdivuhodné okruhy, do kterých jsme „přeneseni“. Verš 12 mluví o Domu Otce a verš 13 o Království Syna. Tyto dva okruhy smíme znát.

Když ve 12. verši čteme: „vzdávající díky Otci, který nás učinil způsobilými k účasti na dědictví svatých ve světle“, pak máme před sebou náš vztah dětí k Otci a náš vztah synů k Otci. V Efezským 1,4.5 je nám vysvětleno, že to byl Boží plán, aby učinil věřící v době milosti svými dětmi a svými syny. Tak jsme byli přivedeni do obdivuhodného vztahu k Otci. Slovo dědictví nás nyní nemusí nepokojit. Mohlo by být také přeloženo slovem „los“. Věřící lidé doby milosti mají díl v Domu Otce. To je místo světla. Když Pán Ježíš přijde, aby věřící vzal, uvede nás do tohoto skrytého okruhu Domu Otce, do věčného odpočinku ve světle. Tam se rozvíjí božská láska v božském světle. Naděje slávy je naše obdivuhodná budoucnost: Pán Ježíš přijde, aby vzal věřící a přivedl je do skrytu Domu Otce. Tak máme podíl na tomto dědictví svatých ve světle.

Účastníci Jeho království

Za druhé nás Bůh vzal z moci temnoty a přenesl nás do království Syna své lásky. To je druhá stránka křesťanské budoucnosti. V Efezským 1 nalézáme k tomu období, a to ve verších 9-11, které mají co činit se stvořením. Tam je nám v 10. verši řečeno, že Pán Ježíš je postaven nad stvořeným nebem a nad zemí. To je Jeho dědictví. Z 11. verše je zřejmé, že bude toto dědictví s námi sdílet.

Dvě hlediska naší budoucnosti

Jestliže rozumíme tomu, že tu jsou dvě stránky naší křesťanské budoucnosti, pak lépe porozumíme místům v Bibli, mluvícím o budoucnosti. Budeme přivedeni do dvou okruhů. Jeden okruh je skrytost Domu Otce. *To je náš domov*. Druhý okruh je veřejně viditelný: Při zjevení Pána Ježíše ve slávě ke zřízení Jeho království. *To je okruh veřejného působení*. Petr, Jan a Pavel měli tyto dva okruhy před sebou. Stále znovu nám na jedné straně ukazují příchod Pána k uchvácení věřících, když budeme přivedeni domů do Domu Otce. Na druhé straně budeme mít v budoucnosti s Pánem Ježíšem úkol ve správě vesmíru.

Pavel ve své modlitbě v Efezským 1 mluví také o těchto dvou okruzích. V 18. verši říká: „...abyste, osvíceni na očích svého srdce, věděli, jaká je naděje jeho povolání.“ To je okruh Domu Otce – naše křesťanské povolání a určení. Potom pokračuje: „...a jaké je bohatství slávy jeho dědictví ve svatých.“ To je okruh království ve stvoření. První část odpovídá Koloským 1,12, druhá Koloským 1,13.

Přítomné prožívání budoucího dobrého

Tyto dvě pravdy jsou nejen skutečností v budoucnosti, když vejde s oslaveným tělem do Domu Otce, a v návaznosti na to se zjevíme s Kristem ve slávě, aby On mohl s námi nastoupit dědictví ve vesmíru. Ne, my smíme už nyní vírou užívat ta budoucí požehnání. To má Pavel na mysli, když říká: „vzdávající díky Otcí“. Už na zemi máme obecenství s naším nebeským Otcem. Jako *děti* Mu smíme všechno říci a jako *synové* se zajímáme o to, co zaměstnává Otcovo srdce. Tak se už nyní duchovním způsobem vírou pohybujeme v okruhu Domu Otce. Nohama tam sice ještě nejsme, ale srdcem se v něm už smíme pohybovat.

I království má pro nás dnes už význam. Zde nám pomohou Petrovy dopisy, neboť království je pro něho důležitým tématem. Když píše o budoucnosti věřících, má až na jednu výjimku vždy na mysli budoucí království. Když se s Pánem Ježíšem zjevíme ve slávě království, pak nastane den PÁNĚ. Vzejde jako Slunce spravedlnosti s uzdravením ve svých křídlech, jak to říká Malachiáš 3,20 (ČSP; kral. překlad 4,2). Ale na co myslí Petr, když ve 2. Petra 1,19 píše: „dokud se nerozbrěskne den a jitřenka nevzejde ve vašich srdcích“? Tím chce říci, že budoucí věci království se už nyní stávají pravdou v našich srdcích a v našem životě. Jak tomu rozumět?

Když Pán Ježíš přijde ve slávě, bude *Pánem* nad všemi lidmi a na celé zemi. Boží slovo mne o tom ujišťuje a já smím tento nárok na panování vírou ve svém srdci předjímat, když Ho nyní uznávám za Pána nad svým životem. V osobním životě, v rodině a v místním shromáždění smíme se už dnes ve víře sklánět pod vládu Pána. Tak má budoucnost království nyní na nás duchovní účinek.

Zachránění z moci temnoty

Byli jsme zachráněni z moci temnoty. Jako neobrácení lidé jsme byli ve světě, nad kterým vládne Satan. Ten je kníže a bůh tohoto světa. Ale při svém obrácení jsme byli z tohoto okruhu vlády Satana vytrženi.

Výraz *moc temnosti* nalézáme také v Lukáši 22,52.53, když byl Pán Ježíš zajat – místo, působící na naše srdce! Zde k Ježíšovi přicházejí vojáci s meči a holemi. To se dotýká Jeho srdce. On chodil po této zemi, ukazoval lidem jen lásku, milost a milosrdenství a jejich odpovědí na to je nenávisť a zajetí! To zranilo Jeho srdce: „Ježíš řekl těm, kteří na něho přišli, velekněžím, velitelům chrámové stráže a starším: Jako na lupiče jste vyšli s meči a holemi? Když jsem byl den co den s vámi v chrámě, nevztáhli jste na mne ruce. Ale toto je vaše hodina a vláda temnoty.“

Pán Ježíš přišel do hodiny člověka a do moci temnoty, to jest do moci Satana. Můj Spasitel – říkám s velebením – přišel do moci temnoty, aby mne mohl z moci temnoty zachránit. Obdivuhodný Zachránce, který byl na Golgotě připraven potkat se se Satanem! To mohl udělat jen On. On se utkal s mocí temnoty a zlomil ji. Skrze smrt zničil ďábla, který má moc smrti, a osvobodil všechny ty, kteří v Něho věří.

Přenesení do království Syna Jeho lásky

Avšak my jsme nejen byli zachráněni z moci temnoty, nýbrž byli jsme přeneseni do království Syna Jeho lásky. Božskou mocí jsme byli vytrženi z moci nepřítele a přivedeni do okruhu vlády Pána. Jsme opět pod jedním Mistrem, ale ten je dobrotivý. Člověk v podobenství v Matouši 25, který dostal jen jeden talent (hřivnu), řekl ke svému pánu: „Věděl jsem, že jsi tvrdý muž.“ Avšak tato odpověď prozrazuje, že Ho neznal. Ale když jsme se my ve svém životě, ve své rodině, v místním shromáždění postavili pod vládu Pána Ježíše, pak při pohledu zpět říkáme: „Okusili jsme, že Pán je dobrotivý.“ (1. Petra 2,3) Ano, On svoji vládu nad námi vykonává v dobrotivosti a milosti.

Náš Pán, který ve svém království nad námi vládne, je zároveň Synem Otce lásky. Zde máme spojení mezi královstvím a Domem Otce. Jasně jsme tyto dva okruhy rozlišili: povolání a dědictví. Ale je tu jedno spojení. Pán, který vládne nad stvořením, je zároveň Syn lásky Otce – a to naznačuje atmosféru Domu Otce. Toto spojení nalézáme také v první kapitole Druhého Petrova listu. Petr si vzpomíná, jak byl s Pánem na svaté hoře. Tam viděl, jak Pán Ježíš přijde v moci a slávě. Potom mluví o šechíně, oblaku, ze kterého přišel hlas k Synovi: „Tento je můj milovaný Syn, ve kterém jsem našel zalíbení.“ Tím je rovněž jasné, že Pán království je zároveň milovaný Syn Otce.

Verš 14: ... ve kterém máme vykoupení, odpuštění hříchů; ...

Vykoupení a odpuštění

Aby nás Bůh mohl přivést do těchto dvou obdivuhodných okruhů, musel nás vykoupit a odpustit nám hříchy. Nejenže jsme žili v moci Satana, ale byli jsme také otroky hříchu. Jako taková jsme potřebovali *vykoupení*.

Také jsme ale *hřešili*, a za to následuje božský trest. Nikdo nemůže tomuto trestu ujít. Bůh je svatý. Musí každý jednotlivý hřích potrestat: mé zlé myšlenky, moje zlá slova, mé špatné skutky a mé převrácené cesty. Ale On mi v obětní smrti Pána Ježíše na Golgotě ukázal východisko. Ve víře v Něho smím vědět, že On nesl trest za mé hříchy. Už Izaiáš říká: „Trest k našemu pokoji ležel na něm.“ Obdrželi jsme *odpuštění*, protože jsme uvěřili v Toho, který za nás zástupně vytrpěl soud. Odpuštění znamená, že my nedostaneme žádný trest.

Hluboce se mne dotýká, že Ten, který mi na Golgotě vydobyl vykoupení a skrze kterého jsem na základě Jeho obětní smrti obdržel odpuštění hříchů, je zároveň Syn lásky Otce. Bůh, Otec, skutečně neušetřil svého vlastního jednorozrozeného Syna, nýbrž vydal Ho za nás všechny. Jaká hluboká, božská láska!

Aby Kristus měl ve všem prvotnost

Kapitola 1,15-18

Úvod: Ježíš Kristus – věčný Bůh a pravý člověk

Kdo je Ježíš Kristus? On je věčný Bůh a skutečný člověk v jedné Osobě. To převyšuje náš rozum, ale nesmíme tyto dvě skutečnosti od sebe oddělovat. Písmo Svaté nám někdy ukazuje více božskou stránku našeho Spasitele a někdy více Jeho lidskou stránku.

V Marku 4 je nám vyprávěno, že se plaví se svými učedníky, a přitom spí na podušce. Je pravý člověk, který potřebuje spánek. Potom vstane a jako věčný Bůh přikáže větru a vlnám: „*Umlkni, utichni!*“ A nastalo velké ticho.

Tyto dvě stránky Jeho Osoby nás nyní budou provázet, když budeme uvažovat o verších 15-18, v nichž apoštol Pavel řadí jednu slávu našeho Pána Ježíše Krista za druhou. Chtěl by, abychom věděli, jak slavná Osoba se vírou stala obsahem našeho života.

Syn Otcovy lásky

Začíná ve 13. verši hned tou nejvyšší slávou: Ježíš Kristus je Syn lásky Otce. To je Jeho věčné synovství. Od věčnosti k věčnosti je Syn lásky Otce. Ve věčnostech před časem, během času – pokud tak vůbec můžeme mluvit – a ve věčnosti po čase plyne proud lásky ze srdce Otce k Synu. To je nám jasně ukázáno v Janu 17,24, kde Pán Ježíš, ještě stoje na zemi, říká k Otci: „Miloval jsi mne před založením světa.“

Tato důležitá pravda Jeho Osoby je základ Božího Shromáždění (Církve). Jako Boží Syn je ve věčném vztahu lásky k Otci základem, na kterém On sám staví svoje Shromáždění. Petr v Matouši 16,16 říká: „Ty jsi Kristus, ten Syn Boha živého.“ Tím trochu jinak vyjadřuje pravdu o věčném synovství Pána Ježíše, ale má na mysli totéž, co zde píše Pavel. A Ježíš mu odpovídá: „Na té skále vzdělám církev svou.“ Tak stojí Církev na skále Ježíši Kristu, věčném Božím Synu.

Verš 15: ... který je obraz neviditelného Boha, prvorozený všeho stvoření.

Kristus: obraz neviditelného Boha

Bůh, který je ve věčnostech, pojal rozhodnutí zjevit se. To je něco obdivuhodného, neboť Bůh bydlí v nepřístupitelném světle (1. Tim. 6,16). Žádný člověk Ho nemůže vidět. Avšak On se chtěl lidem ukázat, ale ne proto, že by to potřeboval. Bůh nás lidi nepotřeboval, aby byl šťastný. Božství bylo ve věčnostech samo v sobě plně šťastné. To je tak krásně vyjádřeno titulem v 1. Timoteovi 1,11: „podle evangelia slávy *blaženého Boha*“. Bůh je tedy sám v sobě plně blažený a ke svému štěstí nikoho nepotřebuje. Bůh přesto pojal plán zjevit se svým stvořením. A Pán Ježíš je obraz neviditelného Boha. Jaká veliká milost pro nás! Máme hluboký dojem o této přízni, že Bůh nezůstal vskrytu, ale zjevil se nám ve svém Synu?

Bůh se vždy zjevuje v Synu. Tak se oznámil skrze Syna ve stvoření nebe a země (verš 16). Když se zjevoval lidem Starého zákona, pak se jim také ukazoval v Synu. Vícekrát nalézáme, že se anděl Páně (Hospodinův) zjevil věřícím Starého zákona. To byl Boží Syn, jenž se zjevil v podobě anděla jako obraz neviditelného Boha. Ale obrazem neviditelného Boha byl zvláště v tom, že se stal člověkem v ponížení. Ono děťátko, zavinuté v plenkách a ležící v jeslích, byl věčný Syn, který zjevil Boha. Také v budoucnosti zjeví Kristus ve slávě lidem Boha. To bylo ohlášeno už v oné události, když Ježíš se třemi ze svých učedníků vystoupil na horu a Jeho oděv se bělostně rozzářil. Tu Jej viděli přicházet ve slávě. Tak jednou bude viděn v budoucnosti na začátku tisíciletého království. Pak zjeví Boha ve slávě. On je vždy obrazem neviditelného Boha.

Kristus: Prvorozený všeho stvoření

Když Pán Ježíš narozením jako člověk vstoupil do stvoření, stal se Prvorozeným všeho stvoření. Nikdy není nazván stvořením, avšak stal se pravým člověkem, který byl zplozen Bohem, Duchem Svatým, ale narodil se z ženy. Při svém vstupu do stvoření, které On sám stvořil, je představen jako Prvorozený všeho stvoření.

Co Bible rozumí pod pojmem „prvorozený“? Má dva významy. Na jedné straně je myšleno časové pořadí. Pak je někdo časově první. Tímto způsobem je Ježíš při svém narození také nazván. V Lukáši 2,7 čteme, že Marie „porodila Syna svého *prvorozeného* a plenkami ho obvinula, a položila jej

v jeslích“, protože v hospodě pro ně neměli místo. Pán Ježíš je tedy také časově prvním Synem Marie. Potom porodila ještě jiné syny. Prvorozený tak může znamenat *časové pořadí*. V tomto smyslu nalézáme tento výraz často ve Starém zákoně.

Na druhé straně znamená slovo „prvorozený“ také *pořadí hodnosti*. Potom má někdo nejvyšší hodnost před všemi druhými. Když zde před sebou máme *Prvorozeného všeho stvoření*, je tím vyjádřeno prvé pořadí v důstojnosti. V Žalmu 89,28, který prorocky ukazuje na Ježíše, je už tato myšlenka vyjádřena: „Já také za prvorozeného vystavím jej a za vyššího králů zemských.“ Pán Ježíš má tedy ve stvoření nejvyšší místo (hodnost).

Prvorozený a Jednorozený

Jako Syn lásky Otce je Pán Ježíš představen co věčný Boží Syn. Pokud jde o Jeho božství, existuje jeden výraz, který dobře známe, totiž že On je *jednorozený* Syn Otce. V Janových Spisech je tak nazván pětkrát.

Výraz *Prvorozený* se naproti tomu vztahuje na lidství Pána Ježíše. Když je představen jako člověk, musí být jasné, že vedle všech ostatních lidí má nejvyšší místo. Jako Prvorozený je Pán Ježíš zmíněn pětkrát. Musí být vždy *ten Nejvznešenější ze všech*, když jako člověk vstupuje do nějakého nového okruhu, do kterého už také druzí vstoupili a do kterého vstoupí další. Projdeme tato místa Písma, abychom tomuto titulu lépe rozuměli.

- Pán Ježíš je při svém narození, když vstupuje do svého prvního stvoření, *Prvorozený všeho stvoření* (verš 15). Je v něm tedy ten nejvznešenější.
- Když jako člověk vešel do smrti, nebyl prvním, kdo umřel. Přesto je *Prvorozený mrtvých* (Zj. 1,5), neboť je ten nejvznešenější, který kdy zemřel.
- Ve vzkříšení, když vstoupil do okruhu nového stvoření, je *Prvorozený z mrtvých* (Kol. 1,18). Zaujímá i v novém stvoření nejvyšší místo.
- Když přijde na zem s velkou mocí a slávou a vstoupí do okruhu tisíciletého království, neučiní tento krok sám. Ne, stane se to s nebeskými svatými a s věřícím ostatkem z Izraele. Ale v Židům 1,6 čteme: „Když ale *Prvorozeného* opět uvádí na okrsek zemský...“ V tisíciletém království má Pán Ježíš rovněž nejvyšší místo.
- Když se vrátil do nebe, šel jako člověk sám do domu Otce. Ale v Janu 14,3 říká: „Když odejdu a připravím vám místo, opět přijdu a vezmu vás

k sobě, abyste, kde jsem já, i vy byli.“ Tím jasně ukazuje, že všichni vykoupení doby milosti vstoupí do okruhu domu Otce. Bude tam mnoho lidí, ale Jeden z nich bude *Prvorozený mnohých bratří*. Když v Římanům 8,29 čteme, že jsme předurčení, „aby on byl prvorozený mezi mnoha bratřími“, pak je tím míněn okruh otcovského domu. On nás nazývá bratřími a pozvedá nás tím na svou úroveň. Avšak když Ho tam uvidíme, řekneme: Ty jsi nejvznešenější ze všech.

Vraťme se k výrazu *Prvorozený všeho stvoření*. Proč je vlastně ten nejvznešenější prvního stvoření? Protože Bůh skrze člověka Ježíše Krista přijde v prvním stvoření ke svému cíli. Kdysi Bůh učinil stvoření v šesti dnech. Na vše pohlédl a viděl, že je všechno velmi dobré. Měl tedy v tom, co stvořil, zalíbení.

Ale potom došlo k pádu do hříchu, a tím přišel do světa hřích a zlořečenství na první stvoření. Lidé se stali Božími nepřáteli a stvoření se Bohu odcizilo skrze zlořečení. My všichni jsme tím zasaženi. Když jsme museli kvůli tomuto zlořečení konat svou práci s námahou a v potu tváře, mohli jsme si myslet, že se našemu Bohu první stvoření nepodařilo. Ale to není pravda! Bůh přijde s prvním stvořením v Člověku Ježíši Kristu ke svému cíli.

Proč se Ten stal člověkem? Aby mohl zemřít na kříži na Golgotě a aby na základě své obětní smrti mohl v tisíciletém království přivést na první stvoření požehnání. Bůh tedy v té době přijde se svým prvním stvořením k cíli. Protože toho dosáhne skrze svého Syna, musí tento být nejvznešenější všeho stvoření.

Verš 16: Neboť skrze něho byly stvořeny všechny věci, ty v nebesích a ty na zemi, viditelné a neviditelné, ať jsou to trůny nebo panstva nebo knížectva nebo mocnosti: Všechny věci jsou stvořeny skrze něho a pro něho.

Kristus – Stvořitel vesmíru

V dalším kroku je nám ukázáno, že On je Prvorozený všeho stvoření také proto, že On sám stvoření stvořil. To se stalo skrze Něho v síle Jeho vlastní božské Osoby. Zde vidíme opět stránku Jeho božství. Bůh Syn stojí na stejné úrovni jako Bůh Otec a Bůh Duch Svatý. Mluvíme o trojjediném Bohu. Ale nesmíme tomu chybně rozumět. Když mluvíme o první, druhé a třetí Osobě Božství, není to žádné pořadí hodností. Nikoli, Bůh Otec, Bůh Syn a Bůh Duch Svatý stojí na témž stupni a mají tutéž božskou sílu. Ve Filipským 2,6 čteme

o Synu, že je rovný Bohu. A v Zachariáši 13,7 je napsáno: „Meči, procitni proti mému pastýři a proti muži, který je můj druh!“ *Druh* je zde muž, který stojí na témže stupni jako mluvící. Tak je Pán Ježíš roven Bohu, a je Bůh. Stojí na stejné výši, má tutéž čest. Jako Boží Syn ve vlastní božské síle stvořil vesmír.

Tak v 16. verši čteme: „Skrze něho (doslovně: v něm, tj. v síle Jeho Osoby) byly stvořeny všechny věci, ty v nebesích a ty na zemi.“ U věcí v nebesích jde o stvořená nebesa a o to, co v nich je. Tu nejde o Dům Otce, neboť ten je nestvořený a je věčný. Zde jde o trojí nebesa, která nám jsou obrazně představena ve stánku na poušti (nádvoří, svatyně, velesvatyně). Třetí nebe je místo, kde stojí Boží trůn. Odtud vládne stvoření. Boží Syn stvořil také zemi a to, co je na ní. Celá krása a dokonalost stvoření vzešly z Jeho ruky.

Viditelné a neviditelné věci

Ve stvoření jsou viditelné a neviditelné části. Mysleme na nebe. Část z něho můžeme vidět, například svět hvězd, avšak větší část je pro nás neviditelná. Ale i na zemi jsou věci viditelné a to, co je neviditelné. Existuje nesprávný názor, že existuje jen to, co člověk vidí. Ale mnohé, co je na zemi, nevidíme, a přece to existuje.

Dnes má téměř každý z nás mobilní telefon. Ceníme si ho, když jeden druhého všude můžeme dosáhnout a srozumitelně spolu můžeme mluvit. Jak to vůbec funguje? Prostřednictvím elektromagnetických vln, které sice nevidíme, ale které existují a jsou velkou pomocí při komunikaci. A tedy i při telefonování se smíme sklánět před Bohem Synem, který tyto neviditelné věci stvořil.

Také vše, co je ve stvoření velké a vznešené, bylo stvořeno Bohem Synem. Proč to zde vůbec apoštol říká? Všechno vznešené bylo stvořeno skrze Toho, jenž v nás přebývá. Připomeňme si tu skutečnost: Kristus ve vás. Tento nový život, který jsme obdrželi skrze nové narození, je Osoba Ježíše Krista. Ten, jenž je obsahem mého i tvého života, je zároveň Stvořitel všeho. On je Boží Syn, který ve své vlastní božské síle všechno stvořil. Cožpak nesvědčí obrovský vesmír o velikosti našeho Stvořitele? Anebo myslíme na nádherné hory. Jejich majestátnost stále znovu působí, že jsme dotčeni vznešeností stvoření. Bůh Syn je stvořil a já smím vědět: tato Osoba přebývá ve mně. Není to obdivuhodné?

Všechny věci jsou stvořeny skrze Něho

V 16. verši čteme dvakrát slova „skrze něho“. Je to opakování? Nikoli. Poprvé znamenají (jak to ukazuje poznámka k německému elb. překladu), že On učinil stvoření v *síle své vlastní Osoby*. To druhé „skrze něho“ nám ukazuje, že On byl v Božství *provádějící Osobou*, která stvořila. Je to další důležitá myšlenka vzhledem k Jeho božství, že On je vždy tou provádějící Osobou. Když zkoumáme Boží slovo, můžeme zjistit následující: Bůh Otec činí plány, Bůh Syn je provádí v moci Boha Ducha Svatého. Není tomu tak jen ve stvoření, nýbrž i u kříže. Bůh Otec dal svého Syna na smrt, a Ten vykonal dílo vykoupení, ale tuto oběť přinesl v síle Ducha Svatého, jak to čteme v Židům 9,14: „Čím více krev Krista, který *skrze věčného Ducha* sebe samého bez poskvrny obětoval Bohu, očistí vaše svědomí od mrtvých skutků.“

Nyní před nás předstupuje nová sláva: Božství jedná vždy v plném souladu, ačkoli Otec plánuje a Syn v síle Ducha Svatého vykonává. V Božství není žádná nezávislost, nýbrž naprostá shoda v myšlenkách. Tuto skutečnost nalézáme velmi krásně představenou v Janu 10,28-30. Tam jde o to, že věřící nemohou být uloupeni z ruky Pána Ježíše. Ale Ten pak dále říká: „Nikdo je nemůže uloupit z ruky mého Otce.“ A připojuje k tomu: „Já a Otec jedno jsme.“ Tato obdivuhodná jednota je vyjádřena také ve stvoření.

Pán Ježíš byl tedy Božím nástrojem ke stvoření vesmíru. To je zřetelně ukázáno i v Židům 1,2: Bůh učinil skrze Syna světy. Ostatně jsou tři kapitoly, které nám sdělují základní důležité věci o Osobě Pána Ježíše: Jan 1, Koloským 1 a Židům 1. Když těmto kapitolám porozumíme, poznáme trochu, v jakou vzácnou Osobu věříme.

Všechny věci jsou stvořeny pro Něho

Celé stvoření je stvořeno pro Něho. Výraz *skrze něho* nám představil Jeho božství. *Pro něho* nám ukazuje Jeho lidství, neboť jako člověk všechno zdědí. Nyní se vrátíme k myšlenkám, o nichž jsme již mluvili ohledně Efezským 1,10, že On jako člověk bude ustanoven nad celým stvořením. To je význam slov: „pro něho“. Pro tuto obdivuhodnou Osobu, která přebývá v tobě a ve mně, byly stvořeny všechny věci.

Verš 17: A on je přede všemi, a všechny věci trvají skrze něho.

Kristus je přede všemi

On je přede všemi – to je další sláva, na které apoštol nyní trvá. Dříve než vůbec něco bylo stvořeno, existoval Boží Syn. Tuto myšlenku nacházíme také v Janu 1,1.2: „Na počátku bylo Slovo, a to Slovo bylo u Boha, a to Slovo byl Bůh. To bylo na počátku u Boha.“ A pak dále ve 3. verši čteme: „Všecky věci skrze ně (tj. skrze to Slovo) učiněny jsou.“ Dříve než povstalo stvoření, byl tu Bůh Syn. On je tedy *časově* přede všemi. V Janu 8,58 řekl lidem: „Dříve než Abraham byl, já jsem.“

Příslaví 8 zdůrazňuje tuto pravdu. Tam jde o Boží moudrost, která je zosobněna v Pánu Ježíši, Božím Synu. „Hospodin měl mne při počátku cesty své, před skutky svými, přede všemi časy. Před věky ustanovena jsem, před počátkem, prvé než byla země. Když ještě nebylo propastí, zplozena jsem, když ještě nebylo studnic oplývajících vodami. Prvé než hory založeny byly, než byli pahrbkové, zplozena jsem. Ještě byl neučinil země a rovin, ani začátku prachu okrsku zemského. Když připravoval nebesa, byla jsem tu, když vyměřoval okrouhlost nad propastí; když upevňoval oblaky u výsostí, když utvrzoval studnice propastí. Když ukládal moři cíle jeho, a vodám, aby nepřestupovaly rozkázání jeho, když vyměřoval základy země. Tehdáž byla jsem od něho pěstována, a byla jsem jeho potěšením na každý den, anobř hrám před ním každého času. Hrám i na okrsku země jeho, a rozkoše mé se syny lidskými.“ (Příslaví 8,22-31) Dříve než cokoli bylo ustanoveno nebo stvořeno, existoval Boží Syn.

Všechny věci spolu trvají skrze Něho

Ježíš Kristus nejen všechno stvořil, nýbrž jako Boží Syn nepřetržitě nese své stvoření, aby se vesmír nerozpadl. Když v Dopisu Židům 1,3 čteme. „Všechny věci nese slovem své moci“, pak tím je míněna stejná myšlenka jako zde v Koloským 1. Pán nese všechny věci v božské moci. Kdyby jako Stvořitel odtáhl svoji ruku, povstal by naprostý chaos. Obdivuhodná skutečnost: Všechny věci spolu trvají skrze Něho!

Verš 18: A on je hlava těla, církve, ten, který je počátek, prvorozený z mrtvých, aby on ve všem měl prvotnost.

Kristus: Hlava těla, Církve

Stvořitel je také Hlava těla, Církve. Nyní je nám opět ukázán ve svém lidství. *Hlavou těla* nebyl ve věčnosti před časem, ani když zde žil jako člověk. Sledujme krátce cestu, po které Pán Ježíš šel, aby se stal Hlavou těla, Církve. Nejprve se musel stát člověkem, potom musel zemřít a vstát z mrtvých. Dále vystoupil do nebe. Odtud poslal na zem Boha Ducha Svatého. To je pět předpokladů pro to, aby se mohl stát Hlavou těla: Jeho život, Jeho smrt, Jeho vzkříšení, Jeho nanebevstoupení a příchod Ducha Božího na zem.

Když před asi 2000 lety přišel o letnicích na zem Duch Boží, byli věřící skrze Ducha spojeni do jednoho těla. Od této chvíle je Ježíš Kristus Hlavou těla, Církve. Neexistuje hlava bez těla. A tak muselo nejprve být vytvořeno tělo. Když Pán zde má titul „Hlava těla, Církve“, pak je viděn jako oslavený člověk v nebi. Vzhledem k Jeho Osobě a Církvi tu jsou dvě vzácné skutečnosti:

- Základem Církve je Boží Syn, Syn Otcovy lásky. To je božská stránka Jeho Osoby vzhledem k Církvi;
- Hlavou těla Církve je oslavený člověk Ježíš Kristus v nebi. To je lidská stránka Jeho Osoby ve spojení s Církví.

Výraz *Hlava* v první řadě ukazuje na spojení s tělem, s údy. Velkou myšlenkou Hlavy vlastně není vláda. Pán Ježíš také není Pánem Církve – je sice Pán ve shromáždění –, nýbrž je Hlavou Církve, tj. stojí v dokonalém, nerozlučném spojení se svým tělem, celkem všech vykoupených.

Kristus: Počátek, Prvorozený z mrtvých

Teď je připojen ještě další titul Pána: On je nyní počátek nového stvoření (viz též Zjevení 3,14). Je Prvorozený všeho stvoření v prvním stvoření (verš 15), a je Prvorozený z mrtvých v novém stvoření (verš 18). Počátek nového stvoření, Prvorozený z mrtvých sice není vyšší než titul *Hlava těla, Církve*, ale je širší. Nové stvoření má větší rozsah než Církev.

Nové stvoření

Nové stvoření začalo v den Jeho vzkříšení, proto je On svým vzkříšením počátek nového stvoření. Avšak On v něm nezůstane sám. Všichni věřící doby

milosti patří podle ducha k novému stvoření. Ve 2. Korintským 5,17 čteme: „Je-li někdo v Kristu, je nové stvoření; staré pominulo, hle, nové nastalo.“ Ačkoli my jako věřící podle ducha patříme k novému stvoření, jsme tělem ještě v prvním stvoření. Žijeme na zemi, jevišti prvního stvoření. Proto pro nás platí zásady nového *i* prvního stvoření.

Jsou části Bible, které nám ukazují více nové stvoření. To jsou Dopisy Efezským, Koloským a Druhý dopis Korintským. Ale jsou části Písma, které nám více ukazují Boží zásady prvního stvoření, např. v 1. Korintským 11. V novém stvoření není ani muž ani žena, tj. není už rozdíl mezi mužem a ženou. Ale v prvním stvoření tento rozdíl ještě existuje. Protože ještě žijeme na zemi, a tím patříme k prvnímu stvoření, jsme vyzýváni, abychom uznávali božské zásady prvního stvoření ohledně postavení muže a ženy, a abychom se pod ně sklonili. Ale podle ducha patříme už k novému stvoření.

Když Pán Ježíš přijde, aby vzal ty Svě, bude naše tělo proměněno od prvního stvoření k novému. Budeme uchváteni do nebe. Pak Bůh nejprve přivede první stvoření v tisíciletém království k plnosti. Když skončí těchto tisíc let, dojde k proměnění, kterým povstanou nová nebesa a nová země, v nichž přebývá spravedlnost (2. Petrův 3,13). To je nové stvoření. Ale *počátkem* nového stvoření je Pán Ježíš jako Vzkříšený. Ve chvíli, kdy vstal z mrtvých, začalo nové stvoření.

To je také důvod, proč den vzkříšení našeho Pána Ježíše držíme jako zvláštní den. Je to den *Páně*. Když se v první den týdne shromáždíme, abychom zvěstovali Jeho smrt, svědčíme o tom, že podle ducha už náležíme k novému stvoření. Nezachováváme sobotu, nýbrž shromažďujeme se v první den týdne, protože víme, že podle ducha patříme k novému stvoření. Toto nové stvoření bude přivedeno k plnosti ve věčném stavu. Také to se stane na základě výkupného díla Pána Ježíše.

Když Jan Křtitel spatřil Ježíše, řekl: „Hle, Beránek Boží, který snímá hřích světa.“ Ježíš Kristus odejme hřích z vesmíru. Tak tomu až do určitého stupně bude už v tisíciletém království. Ale teprve ve věčném stavu to bude úplná skutečnost, když budou stvořena nová nebesa a nová země. Potom budou všichni vykoupení lidé žít ve věčné blaženosti a všichni, kteří odmítli spasení, budou pro věčnost uzavřeni v ohnivém jezeru. A jako *Prvorozený z mrtvých* zaujímá Pán Ježíš v novém stvoření nejvyšší místo.

Aby On ve všem měl prvotnost

Viděli jsme nyní, že On jako *věčný Boží Syn* a jako *Stvořitel* má prvotnost. Také jako *Člověk* a *Hlava těla* má nejvyšší místo. To všechno ukazuje prvotnost, kterou má Ježíš Kristus u Boha. Tato slavná, vznešená Osoba se smí stát také obsahem našeho života. Chceme se vztahovat po živlech světa nebo po Kristu? Sláva Jeho Osoby smí nyní naplňovat naše srdce a našemu životu dávat správný směr. To je úmysl, když Duch Boží nám v tomto oddílu představuje různé, vzácné tituly Pána Ježíše. Pak svět ztrácí pro nás svoji přitažlivost a naším přáním bude, aby Syn Boží i v našem životě měl ve všem prvotnost.

Dokonalí v Kristu

Kapitola 1,19-29

Verš 19: Neboť bylo zalíbením celé plnosti, aby v něm přebývala...

Boží Syn se stal člověkem a zůstane člověkem i ve věčnosti. To je základní pravda o Osobě Pána Ježíše. Ostatně je to pravda o každém člověku, který se narodí na tento svět, že existuje věčně. Když přijme spasení v Kristu, bude jako vykoupený člověk provždy v blaženosti u Boha. Jestliže odmítne Boží nabídku k záchraně, také vstane, a to při vzkříšení mrtvých, ale k soudu. Potom bude jako člověk s duchem, duší a tělem uvržen do ohnivého jezera, do věčného vzdálení od Boha (Zj. 20,15).

Před asi 2000 roky se Pán Ježíš narodil v Betlémě jako skutečný člověk. Je pravda, že Boží Syn už předtím na sebe bral lidskou tvářnost, jako například v 1. Mojžíšově 18. Tam navštívili tři muži patriarchu Abrahama. Ten okamžitě poznal, že jedním z nich je Bůh sám. Oslovuje ho „Pane“. Pán Ježíš tedy v době Starého zákona přijímal tvářnost člověka nebo anděla. Ale po setkání s lidmi opět tuto tvářnost odložil. Avšak to, co se stalo v Betlémě, je jedinečné. Tam se stal člověkem skrze narození, aby věčně člověkem zůstal. Jako člověk zemřel na kříži Golgoty. Jako člověk vstal z mrtvých, a jako takový vešel v božské síle do nebe a do Domu Otce. Zůstane tedy navěky člověkem.

Nyní v našem verši čteme, že bylo zalíbením celé plnosti (Božství), aby přebývala v tomto předivném člověku. V kapitole 2,9 čteme: „Neboť v něm přebývá celá plnost Božství tělesně.“ Tato dvě místa nám ukazují, že celá plnost trojjediného Boha přebývá v člověku Ježíši Kristu. Tak tomu tedy bylo v době Jeho života zde na zemi, ale je to pravda v celé věčnosti, protože On provždy zůstane člověkem. On je božská Osoba, a sice nejen zčásti, nýbrž plně: celá plnost Božství přebývá v Něm. On je skutečně Bůh a stojí na témže stupni jako Otec a Duch Svatý. Má tutéž čest.

V němčině (a v češtině) rozlišujeme dvě slova: „Gottheit (božství)“ a „Göttlichkeit (božskost)“. Když jde o *Osobu* Pána Ježíše, pak je používán výraz „božství“. Ale když jde o *stvoření*, pak Písmo říká, že Jeho „božskost“ je poznávána v tom, co je stvořeno (Řím. 1,20).

Bylo *zalíbením* trojjediného Boha, aby bydlel v tomto dokonalém, čistém člověku, když chodil zde po zemi, konal svoji službu a lidem činil dobré.

Ještě je zdůrazněno něco velkolepého: „aby v něm *přebývala*“. Božství mělo v Něm místo přebývání. To znamená, že celé Jeho bytí a jednání se vyznačovalo Bohem. Můžeme to velmi dobře vidět, když doprovázíme našeho Spasitele, jak nám je popsán v Evangelích. Zde je nám líčeno, jak jako ten vysoký Cizinec šel po této zemi. Avšak přitom bylo vždy znovu viditelné Jeho božství.

Verš 20: ... a skrze něho se sebou smířila všechny věci – když on učinil pokoj skrze krev svého kříže –, skrze něho, ať to jsou věci na zemi nebo věci v nebesích.

On smíří všechny věci

Co je tím míněno? Jsou to *věci* na zemi nebo v nebesích. Nejde tedy o osoby. O věcech v nebesích nám Písmo neříká mnoho, avšak víme, že byly znečištěny pádem Satana, a proto jsou Bohu odcizeny. U věcí na zemi smíme myslet na celý rostlinný i živočišný svět. Ty byly Bohu odcizeny skrze pád člověka do hříchu.

Pán Ježíš tyto věci se sebou smíří. To je další účinek Jeho smrti na kříži Golgoty. V budoucnosti odejme odcizení stvoření a přivede je opět do souladu s Bohem. Cenu za to už zaplatil. Na kříži dal svou krev, aby jednou všechny věci, které jsou nyní Bohu odcizené, s Ním opět mohly být v pokoji spojeny. V rostlinném a živočišném světě vidíme něco z velikosti Boha – Stvořitele. Ale zároveň také vidíme následky pádu do hříchu. Když osejeme nějaké pole pšenicí nebo ječmenem, pak je to velká radost, když po krátké době vidíme ty mnohé tisíce vyklíčených rostlin. To vede k děkování a klanění se velikosti Božího stvořitelského činu, neboť každé klíčící zrno je div. Když přijdeme o tři týdny později, je plevel větší než setba. V tom vidíme následky pádu do hříchu. Ale smíme vědět, že tyto následky budou jednou zrušeny na základě výkupného díla Pána Ježíše, totiž tehdy, když všechny věci na zemi i v nebi budou s Bohem smířeny.

My možná myslíme na tento účinek Jeho smrti na kříži příliš málo. Apoštol o tom píše výstižnými slovy v Římanům 8: „Neboť víme, že celé stvoření spolu vzdychá a leží v porodních bolestech až dosud.“ (verš 22), a: „Neboť

toužebné vyčkávání stvoření čeká na zjevení synů Božích.“ (verš 19). Když se po uchvácení ve velké slávě zjevíme s Ním, dojde k tomuto smíření věcí. V tisíciletém království bude už téměř naplněné. Výjimku tvoří had, který se i nadále bude plazit po břiše. Plný účinek smíření všech věcí bude proto uskutečněn teprve ve věčném stavu, kdy budou stvořena nová nebesa a nová země (2. Petrův 3,13).

Verše 21 a 22: A vás, kteří jste kdysi byli odcizeni a nepřátelé podle smýšlení ve zlých skutcích, ale nyní smířil v těle svého masa skrze smrt, aby vás před sebou postavil svaté a bez poskvrny a bez úhony, ...

Věřící lidé jsou smíření

Apoštol nyní píše o lidech, kteří uvěřili v Pána Ježíše, a začíná slovy: „A vás“. Kdo jsme byli? Také my jsme byli *odcizení*. Ale byli jsme ještě více, byli jsme *nepřátelé*. To je rozdíl vůči věcem stvoření. Nyní jde o nás, o lidi, kteří jsme byli odcizení a nepřátelé. Nejde zde o anděly. Svatí andělé nepotřebují smíření a padlí andělé nemohou být smířeni. To nám Boží slovo ukazuje se vši jasností. Ale pro lidi tu je tato nabídka smíření. Musejí však poznat, že od přirozenosti jsou Bohu odcizeni a jsou Jeho nepřátelé. Nepřátelé jsou takoví, kteří aktivně pracují proti Bohu. A to jsme my všichni kdysi skutečně dělali, když jsme byli lhostejní vůči Boží nabídce milosti a pokoušeli jsme se zasloužit si místo v nebi dobrými skutky. Tak jsme byli nejen odcizeni, nýbrž také „nepřátelé podle smýšlení ve zlých skutcích“.

Ale jako věřící smíme vědět, že nás Pán Ježíš smířil. Už nejsme Boží nepřátelé, nýbrž jsme přivedeni do Jeho blízkosti. Jak to bylo možné? On nás smířil v těle svého masa skrze smrt. Opět před námi stojí velikost Jeho díla a cena Jeho života. Náš Spasitel zaplatil svou smrtí, aby lidé mohli být s Bohem smířeni.

„Aby vás před sebou postavil svaté a bez poskvrny a bez úhony.“ To je křesťanské postavení: svatí, bez poskvrny a bez úhony před Bohem. Obdivuhodná milost! Jaký velký je Spasitel, který vykonal toto dokonalé dílo vykoupení, abychom my – kdysi Boží nepřátelé – mohli být s Ním smířeni!

Vzhledem ke smíření věcí zde je tedy rozdíl. Věci *budou* smířeny a věřící *jsou* smířeni.

Verše 23a: ... pokud zůstáváte založeni ve víře a pevní a nejste odvraceni od naděje evangelia, ...

Jistota skrze dílo vykoupení

Co je *naděje evangelia*? Je to naděje, že skrze víru ve výkupné dílo Pána Ježíše přijdeme do nebe. Jeho smířcí smrt na kříži plně stačí, aby do nebe přivedla hříšníky a Boží nepřátele, kteří ve víře vyznali Bohu své hříchy. Až jednou budeme v nebi, budeme před Ním s velebením stát a řekneme: Bylo to jediné tvé dílo, které mne přivedlo do nebe.

Co nyní má apoštol na mysli, když zde říká, že můžeme být *odvraceni (odháňeni)* od této naděje evangelia? Znamená to, že člověk věří, že vedle výkupného díla Pána Ježíše je zapotřebí ještě něčeho jiného, aby mohl přijít do nebe. Žel, že se to v křesťanstvu stalo. Lidé řekli: Víra ve Vykupitele je dobrá, ale aby člověk obdržel místo v nebi, musí ještě také přidat dobré skutky. Ten, kdo takto mluví, byl odvrácen od naděje evangelia. My věřící bychom neměli takovým hlasům otevírat sluch, jinak i my přijdeme na cestu smrti – ale Bůh nás ve své milosti strhne zpět. To je jistota pro všechny, kteří vyznali své hříchy a uvěřili v Pána Ježíše. „Nezahynou na věky.“ (Jan 10,28) Ale když otevřeme sluch falešným slovům o naději evangelia, přijdeme na cestu, která vede dolů, a Bůh musí zasáhnout, aby nás z této cesty vytrhl.

V 1. Petrově 1,4.5 se mluví o našem dědictví, které se pro nás uchovává v nebi. A v návaznosti na to je řečeno: „...kteří jste Boží mocí ochraňováni skrze víru k záchraně.“ Zde máme dvě skutečnosti:

- Jsme ochraňováni Boží mocí. To je absolutní bezpečí. Jestliže mne ochraňuje Boží moc, pak s jistotou dosáhnu cíle. To je Boží stránka.
- Ale Bůh mi jako věřícímu neříká: Máš nyní místo v nebi, můžeš nyní žít, jak chceš. To Bůh nikdy neřekne! Ne, On mi říká: Ve zkouškách víry tě ochráním a přivedu tě k cíli. Když si myslím, že mohu žít, jak chci, nebe je mi přece zajištěno, pak Bůh zkouškami víry zasahuje, aby mne opět přitáhl na své srdce. Víra je tedy naše stránka.

Tyto dvě stránky máme také zde. Naděje evangelia je založena pouze na výkupném díle Pána Ježíše. Plně dostačuje k tomu, abychom přišli do nebe. Ale Bůh by chtěl, abychom se jí ve víře pevně drželi a vedli život k Jeho cti.

Verš 23b: ..., které jste slyšeli, které bylo kázáno v celém stvoření, které je pod nebem, jehož jsem se já, Pavel, stal služebníkem.

Pavel – služebník evangelia a služebník Shromáždění (Církve)

Bůh chtěl lidem, kteří byli Jeho nepřátelé, dát budoucnost v nebi. Jak se stal tento Boží plán známým?

Aby bylo dosaženo tohoto cíle, je zapotřebí dvojího. Na jedné straně musí být zvěstováno Boží evangelium, a na druhé straně sdělováno tajemství Krista. Apoštol Pavel měl velký úkol, aby kázal obě tyto stránky křesťanské víry. Jako služebník evangelia (verš 23) zvěstoval lidem radostné poselství záchrany a věřícím skrze Dopis Římanům vysvětloval velké pravdy spasení. V podstatě obsahují tyto skutečnosti: Ten, kdo Bohu vyzná své hříchy a uvěří ve jméno a dílo Pána Ježíše, je ospravedlněn. Je Bohem přijat, ačkoli je v něm ještě dědičný hřích.

Ale výkupným dílem Pána Ježíše byly nejen vyřešeny problémy hříchu, to znamená, že to negativní před svatýma očima Boha úplně zmizelo. Nikoli, On nás na základě tohoto díla také bohatě obdaroval. Jako služebník Církve (viz verš 25) nám Pavel tato bohatství představil zvláště v Dopisu Efezským.

Verš 24: Nyní se raduji v utrpeních pro vás a ve svém těle doplňuji to, co ještě chybí z Kristových soužení pro jeho tělo, jímž je Církev,...

Kristova utrpení pro Církev

Není tak docela snadné porozumět 24. verši. Co neznamená? Pavel nedoplňoval smířčí utrpení Pána Ježíše na kříži Golgoty. Tam náš Spasitel sám trpěl za naše hříchy a pro hřích a vytrval až do konce. Tak mohl předtím, než vešel do smrti, zvolat: „Je dokonáno!“ (Jan 19,30) Když tedy jde o vykoupení hříšných lidí, není tu co doplňovat. Ježíš svou smrtí zaplatil vše, aby lidé mohli být zachráněni.

Jaký význam má tedy v našem verši doplnění Kristových utrpení? Vždy, když Bůh zjevuje nějakou novou pravdu, staví se Satan proti tomu. Tento odpor má pro služebníky Pána za následek utrpení. Tuto myšlenku nalézáme potvrzenou ve 2. Mojžíšově knize. Tam Mojžíš dostává úkol, aby vstoupil před faraona a sdělil mu, že musí nechat jít izraelský lid z Egypta, aby oddělen v poušti se mohl klanět Bohu. Tím Bůh zjevil novou pravdu, totiž že tu je

oddělený národ, který Mu má sloužit. Následek toho byl odpor nepřítele proti Mojžíšovi skrze kouzelníky. V tomto smyslu on zakusil utrpení Kristova. I Pán Ježíš vytrpěl tato soužení ve svém životě. Když sděloval nové, dosud neznámé pravdy, hnul se odpor nepřítele. Ale náš Spasitel ještě nezjevil celou křesťanskou pravdu. V Janu 16,12.13 říká: „Ještě vám mám mnoho co říci, ale nemůžete to nyní snést. Když však přijde On, ten Duch pravdy, uvede vás do celé pravdy.“ Duch Boží použil apoštola Pavla jako zvláštní nástroj, aby nám sdělil celou křesťanskou pravdu. Ale tato služba přinesla apoštolovi utrpení, poněvadž nepřítel právě tyto pravdy napadal. Tak Pavel doplnil utrpení Krista za Jeho Shromáždění.

I my zakusíme tato utrpení – přirozeně ne v té míře jako Pavel. Když dnes v osobním životě a na společné cestě pevně držíme křesťanskou pravdu, vyvoláme tím odpor nepřítele. Ten se postaví proti nám, když si přejeme shromáždovat se podle Božích myšlenek jako Církev. Také ve zvěstování této pravdy budeme vystaveni zvláštním útokům nepřítele. Nebudeme sice trpět v tom rozsahu jako Pavel, který doplnil Kristova utrpení. Ale v menší míře učiníme i my takové zkušenosti.

Verš 25: ... jejímž služebníkem jsem se stal podle Boží správy, která mi je dána ve vztahu k vám, abych dokončil Boží slovo: ...

Pavel dokončuje Boží slovo

Jako služebník Církve apoštol Pavel dokončil Boží slovo. Tomu je třeba rozumět nikoli časově, nýbrž tematicky. Poté co Pavel napsal své Dopisy, napsal například Jan později ještě další části Bible. Ale Pavel byl nástrojem k tomu, aby představil celou dokončenou křesťanskou pravdu. To učinil zvláště v Dopisu Efezským, kde jednal jako služebník Církve.

Efezským 3,6 v krátkosti vysvětluje bohatství křesťanské víry, anebo jinak řečeno, obsah onoho Dopisu. Je udivující, jak krátce a jasně umí Bůh shrnout tak veliké skutečnosti. Popisuje tajemství takto: „že ti z národů jsou spoludědicové a spoluvtělení (nebo: spolu-tělo) a spoluúčastníci zaslíbení v Kristu Ježíši skrze evangelium.“ Chtěli bychom tyto tři pravdy krátce vysvětlit:

- Spoludědicové: Pán Ježíš je hlavní Dědic. Když přijde v moci a slávě, bude vládnout nad nebem a zemí. Ale toto dědictví bude sdílet s námi. To nalézáme v Efezským 1,10.11.
- Spolu-tělo: Všichni věřící jsou údy na těle Krista. Tvoří toto tělo, jehož je Kristus Hlavou. Tato obdivuhodná skutečnost je nám sdělena na konci Efezským 1 a je dále rozvinuta v kapitole 2.
- Spoluúčastníci Jeho zaslíbení: To je vlastnictví věčného života, který Bůh zaslíbil věřícím. Tento dar má dva pohledy. Když jsme obdrželi věčný život a Duch Svatý v nás zaujal příbytek, stali jsme se Božími dětmi a Božími syny. Tuto myšlenku nalézáme v Efezským 1,4.5. Jako děti patříme k Boží rodině a těšíme se lásce našeho Boha a Otce. Jako synové máme porozumění Božím myšlenkám.

Tato bohatství činí naše srdce šťastnými, i když při zvěstování a uskutečňování těchto obdivuhodných pravd musíme trpět.

Verš 26: ... tajemství, které bylo od věků a pokolení skryto, nyní ale bylo zjeveno jeho svatým, ...

Tajemství: kdysi skryté, nyní ale zjevené

Toto tajemství nebylo známé v době Starého zákona, protože se netýkalo tehdejších věřících. Abraham byl nazván Božím přítelem, ale neměl v tomto smyslu věčný život, jako ho máme my. Měl život z Boha, ale neměl život v hojnosti (*nadbytku*) a nenarodil se do Boží rodiny. To je pravda jen o věřících doby milosti. Proto není toto téma ve Starém zákoně ani slovem zmíněno, i když je představeno ve výmluvných obrazech. Ani o Božím Shromáždění (Církvi) nemáme ve Starém zákoně žádnou prorockou výpověď. Ale máme vzácné prorocké obrazy, které na ni ukazují: např. Eva nebo Rebeka nebo svátek týdnů. Starozákonní věřící ještě nemohli poznat tyto obrazy. Rozumíme jim teprve ve světle Nového zákona. Toto tajemství bylo tedy skryté. Avšak nyní, v době milosti, bylo svatým zjeveno. Protože se toto tajemství týká všech věřících v nynější době, Bůh by chtěl, aby je všichni znali.

Verš 27: ... kterým Bůh chtěl oznámit, jaké je bohatství slávy tohoto tajemství mezi národy, to jest: Kristus ve vás, naděje slávy; ...

Kristus: sláva tohoto tajemství

Viděli jsme, že tajemství spočívá v tom, že jsme Boží děti a Boží synové, spoludědicové Pána Ježíše a údy na těle Krista. V centru těchto bohatství stojí jedna Osoba: Ježíš Kristus. On je ústředním bodem a slávou tajemství. Tato Osoba je nyní obsahem života a radostí věřících. To je význam slov: „Kristus ve vás, naděje slávy.“ On je nyní oslavený v nebi – a o to právě jde v Dopisu Koloským –, ale On kdysi žil na zemi jako ponížený Ježíš a vykonal dílo vykoupení. Tak chce naše srdce naplňovat celou slávou své Osoby. Ve Filipským 1,21 Pavel tuto myšlenku ozřejmuje, když říká: „Život je pro mne Kristus.“ Tím má na mysli: Kristus je obsah mého života. O lidech, kteří jsou naplněni pozemskými věcmi, také říkáme: Jeho život jsou hory, jeho život je jeho motorka, jeho život je jet na dovolenou nebo jeho život je dobře se najíst. Avšak my věřící říkáme: Náš život je Kristus. On je obsahem našeho života. Je jím skutečně? Nyní nejde o to, zda je naším Spasitelem. To je přirozeně předpoklad. Ale je On také obsahem našeho života a radostí našeho srdce? To je význam slov „Kristus ve vás“.

Ježíš Kristus je také naděje slávy. On je v přítomné době radostí našich srdcí a vzhledem k budoucnosti je ručitelem toho, že dosáhneme cíle – slávy nebe. Protože On je už v nebi, i my tam jednou budeme. To je něco vzácného. Když mám auto jako obsah svého života, pak moje radost jednou bude u konce. Auto stárne a kazí se. Ale Kristus se nikdy nezmění! I když my stárneme a mnohé věci jsou odebírány, radost v Pánu Ježíši nemizí. Ne, On je i v tomto období života nadějí budoucí slávy. Opět přijde a vezme nás k sobě do Domu Otce, kde se věčně budeme těšit z pravého štěstí.

Verš 28: ... kterého zvěstujeme, napomínající každého člověka a vyučující každého člověka ve vši moudrosti, abychom každého člověka postavili dokonalého v Kristu; ...

Kristus: hlavní obsah zvěstování

Tento verš nám ukazuje hlavní poselství zvěstování apoštola Pavla. Ten představil křesťanskou pravdu víry v celém jejím rozsahu i v jejích podrobnostech. Ale ústřední téma jeho zvěstování je Osoba Pána Ježíše. V 18. verši

o Něm čteme: „aby *on* ve všem měl prvotnost“. Pavel to uskutečňuje ve své službě, když Kristus i tam má přednost před vším. Dále má každý z nás – všichni bratři a všechny sestry – nějakou službu pro Boha. Hlavní obsah této služby je rovněž: představovat Krista. To platí například pro matky, které vychovávají děti. Ty mají službu při nich. Jsou tu všeobecné úkoly výchovy: Mají se např. starat o to, aby se správně chovaly při jídle, aby návštěvníky slušně pozdravily atd. Avšak jejich nejdůležitějším úkolem je vyprávět dětem o Pánu Ježíši.

Cíl služby: Postavit každého člověka dokonalého v Kristu

Pavlova služba se zde obrací ke *všem* věřícím. To je význam toho, když se v tomto verši třikrát mluví o *každém* člověku. Službou *napomínání* by chtěl způsobit, abychom odstranili vše, co nám brání radovat se z Krista. Jestliže se radujeme ze světských věcí, zmenšuje to radost z Pána Ježíše. To každý z nás už zakusil. Proto je vždy znovu potřebné, abychom byli napomínáni. Službou *učení* jsme vyučováni v křesťanské pravdě. Přitom je nám především vždy znovu představována sláva Osoby Pána Ježíše. Cílem obou těchto zaměření služby je postavit nás, věřící, dokonalé v Kristu. Co to znamená? Bůh chce, abychom křesťanskou pravdu *uchopili svým srdcem*. A my jsme už porozuměli, že se přitom jedná hlavně o Osobu našeho Pána Ježíše.

Pavel mohl o Titovi a Timoteovi říci, že přijali křesťanskou pravdu do svých srdcí. Vyjadřuje se přitom takto: Nazývá oba „svými pravými dětmi“. Pavel nebyl ženatý a neměl tělesné děti. Avšak měl děti ve víře, duchovní děti. Titus a Timoteus slyšeli, jak Pavel ty křesťanské pravdy – a zvláště pravdu o Pánu Ježíši – ve své službě předkládal, a přijali je do svého srdce. Proto je nazývá svými dětmi. Jsme i my takovými dětmi apoštola Pavla? První otázka, která nám je položena, je: Jsme děti Boží? Jestliže jsme své hříchy Bohu vyznali a uvěřili ve výkupné dílo Pána Ježíše, pak jsme Boží děti. Ale jestliže jsme do svých srdcí uchopili křesťanské pravdy víry, které nám jsou představeny v Dopisech apoštola Pavla, pak jsme dětmi služby apoštola Pavla. Pak mohl tebe i mne postavit dokonalé v Kristu. Jestliže nosíme tuto pravdu v srdci a nepohnutelně pevně ji držíme, jsme postaveni dokonalí v Kristu. To ale neznamená, že jsme se tím stali bezhříšnými. Avšak radujeme se v Pánu Ježíši, protože jsme porozuměli svému křesťanskému postavení. A z toho plyne pravý křesťanský život víry.

Verš 29: ... k čemu se také namáhám, když bojuje zápasím podle jeho působnosti, která ve mne působí v síle.

Boj ve službě

Aby tohoto slavného cíle u věřících ve své službě dosáhl, nebál se Pavel žádné námahy. K tomu je to boj, předkládat tuto pravdu, protože nepřítel se protiví. Tak Pavel bojoval a zápasil, ale ne z vlastní síly. Znal zdroj Boží síly, neboť bojoval pod Božím působením. To v něm působilo sílu. Je to útěcha pro nás, kteří také bojujeme za křesťanskou pravdu, kteří chceme pevně držet Boží slovo, jeho inspiraci a pravdu o shromažďování jako Církve, že nemusíme bojovat ve vlastní síle. Kdybychom to dělali, stali bychom se sklесlými.

Tento zdroj síly je opět v Osobě Pána Ježíše Krista. Když se v Dopisu Efezským mluví o síle a vlivu, pak je nám představován Bůh Duch Svatý. Ale v Dopisu Koloským se učíme nést Krista ve svých srdcích, aby se stal obsahem našeho života a naší radostí. A to znamená také sílu, božskou sílu, abychom mohli, vedeni Jeho rukou, po cestě dále procházet všemi zklamáními, vším odporem, a se šťastným srdcem pevně drželi to živé Boží slovo.

Chození v Kristu

Kapitola 2,1-12

Úvod

Aby čelil zvláštnímu nebezpečí, ve kterém Koloští byli, představil jim apoštol celou velikost a slávu Osoby Pána Ježíše, dokonalost Jeho výkupného díla na Golgotě a obdivuhodné výsledky pro věřící a pro celé stvoření.

Když o tom přemýšlíme,

- nemůžeme dostatečně vysoce smýšlet o Osobě Pána Ježíše;
- nemůžeme si dost vysoko cenit Jeho krve, to jest dání Jeho života;
- nemůžeme dost široce smýšlet o účincích tohoto díla vykoupení pro věřící a pro celé stvoření.

Verš 1: Neboť chci, abyste věděli, jak velký boj mám o vás a o ty v Laodiceji a o všechny ty, kteří neviděli mou tvář v těle,

Apoštolův boj

V prvních dvanácti verších 2. kapitoly vidíme, jak apoštol jedná s problémem Koloských. Začíná tím, že jim a těm v Laodiceji, stejně jako všem, kdo ho neznali osobně, vysvětluje, že bojuje velký boj. Druhý List Korintským nám v 10. kapitole popisuje, jaký boj tento věrný služebník vedl. Chceme-li pro Pána bojovat, je důležité, abychom měli před sebou příklad tohoto věrného muže. Ve verších 3-5 říká: „Neboť ačkoli chodíme v těle, nebojujeme podle těla; neboť zbraně našeho boje nejsou tělesné, nýbrž božsky mocné k boření pevností, když boříme závěry rozumu a každou vysokost, která se pozvedá proti poznání Boha, a každou myšlenku uvádíme do poslušnosti Kristu.“ To byl způsob, jak Pavel bojoval. Jeho zbraně nebyly tělesné, to znamená, že se nepoddal hříchu, který v něm přebýval, aby proti převráceným věcem bojoval převráceným způsobem. Nikoli, jeho zbraně byly božské a mocné k boření pevností nepřitele. O tomto velkém boji mluví v Koloském 2,1. Přitom používá obou již zmíněných prostředků boje. Na jedné straně

poučuje Koloské svým Listem, a na druhé straně se za ně modlí. Tímto způsobem za ně bojuje, ačkoli je ještě nikdy neviděl, neboť shromáždění v Kolosech nevzniklo službou apoštola Pavla. Pán k tomu pravděpodobně použil Epafru.

Verš 2: ... aby jejich srdce byla potěšena, sjednocená v lásce a ke všemu bohatství plné jistoty porozumění, k poznání tajemství Božího, ...

Potěšení skrze poučení

Koloští měli být apoštologovou službou potěšeni ve svých srdcích. Jak se to dělo? Dobrým poučením obdržela jejich víra stabilní základ. To jim dalo jistotu a útěchu. My si někdy myslíme, že v těžkých okolnostech jsme potěšováni vzpomínkou na Boží věrnost a milost. Také to je velká útěcha vědět, že On s námi jde vodou i ohněm (Iz. 43,2). Ale nesmíme zapomínat, že jasné učení naše srdce rovněž potěšuje. Když na jednom místě naříkali, že službou Slovem se jim dostává tak málo útěchy, jeden starý bratr řekl: „Já jsem nejvíce potěšován, když je představováno jasné učení Božího slova.“ To je i zde ten první úmysl: Věřící jsou potěšováni, když ve vztahu ke své víře dostávají jistotu.

Spojení v lásce

Služba Koloským měla druhý cíl: sjednotit je v lásce. To má místní a širší stránku. Znamená to tedy, že věřící místního shromáždění v Kolosech jdou po cestě víry společně. V 1. verši je také zmíněno shromáždění v Laodiceji. Naučení spojuje věřící ve víře také i mezimístně, takže v lásce mohou jít po cestě víry společně. Spojení v lásce neznamená, že jsou spojeni v chladu nebo s kritikou. Shromáždění jako církev je místem svatosti, ale také místem lásky, kde věřící mohou najít místo odpočinutí. Tato prožívaná spojenost – v místě i nad to – je opakem toho, oč se snaží nepřítel. Ten rozptyluje stádo. Naučení na základě křesťanské pravdy sjednocuje věřící.

Duchovní zralost

A když je zvěstováno jasné učení, vede nás to za třetí k *plné jistotě porozumění*, tj. k plné duchovní zralosti. To má co činit s naším srdcem. Dobrým poučením dostáváme přesvědčení srdce o křesťanské pravdě. O to usiluje apoštol ve své službě pro všechny věřící skrze inspirované spisy. Máme přijít

k „plné jistotě porozumění, k poznání tajemství Božího“. Toto Boží tajemství je tajemství Kristovo, to znamená pravda o Kristu a Jeho Církvi. Apoštol bojoval ve své službě také o to, aby všechny věřící vedl k poznání tohoto tajemství, jehož středem je obdivuhodná Osoba našeho Pána Ježíše.

Verš 3: ... v němž jsou skryty všechny poklady moudrosti a poznání.

Tajemství, ve kterém jsou skryty všechny poklady

V tomto tajemství, ve kterém je Ježíš Kristus středem, jsou skryty všechny poklady poznání. Tento velký poklad nám plně stačí. Ke klidu a radosti svých srdcí nepotřebujeme nic jiného. Tím apoštol předchází vlivu svádějících lidí, kteří chtějí věřícím namluvit, že pro své životní štěstí potřebují vedle Krista ještě něco jiného.

Jestliže známe křesťanskou pravdu víry a přišli jsme k plné zralosti tím, že jsme ji přijali do svého srdce, jsme v této pravdě upevnění a nakonec poznáváme, že Kristus je ústředním bodem této pravdy. Pak máme vše, co potřebujeme ke svému štěstí, protože naše srdce je plné Krista.

Verš 4: Toto ale říkám, aby vás nikdo nesvedl přemlouvavými slovy.

Nejlepší ochrana před svodem

Apoštol Pavel v tomto Dopisu až do nynějška představil Pána Ježíše a Boží tajemství, ve kterém je Ježíš Kristus středem. Bylo jeho přáním, aby jejich srdce byla naplněna touto slavnou Osobou. To je nejlepší ochrana před svedením, protože pak už není žádné místo pro něco jiného. To je křesťanské naučení. Nejde o to, stavět věřící pod nějakou zásadu zákona, nýbrž představit Krista a naplnit srdce Jím. *Přemlouvavá slova* ukazují, že svůdci v řeči přesvědčují, protože všechno zní tak dobře a napínavě. Ale svými přemlouvajícími slovy odvádějí věřící pryč od Krista.

Tak Pavel nemluvil. Korintským píše: „Byl jsem u vás ve slabosti a v bázni a ve mnohém chvění; a moje řeč a mé kázání nebylo v přemlouvajících slovech moudrosti, nýbrž v dokázání Ducha a síly, aby vaše víra nespočívala na lidské moudrosti, nýbrž na Boží síle.“ (1. Kor. 2,3-5) To byl způsob, jak apoštol sloužil, a nyní varuje před takovými, kteří obcházel se svádějícími řečmi. Co je svůdce? Představuje se tak, že posluchači v první chvíli myslí, že je

poslán od Boha. Ale ve skutečnosti přichází zdola a chce své posluchače od Boha odtáhnout.

Verš 5: Neboť i když jsem podle těla nepřítomný, tu jsem přece v duchu u vás, raduje se a vida váš pořádek a pevnost vaší víry v Krista.

Vnější stav Koloských

Dříve než bude Pavel mluvit o nebezpečí svodu, píše něco o vnějším stavu Koloských. Zdá se, jako kdyby váhal to zlo už nyní jmenovat jménem. Ve shromáždění v Kolosech byly uspořádané poměry, v protikladu ke shromáždění v Korintu, kde ve shromážděních vládl nepořádek. Tak mohl chválit vnější situaci, stejně jako pevnost jejich víry. Jejich chování se vyznačovalo závislostí a důvěrou v Krista.

Když jde o osobní a společný život, jsou tu vždy dva příběhy: jeden vnější a jeden vnitřní. To nalézáme i v knize proroka Izaiáše. Ta se vlastně skládá ze dvou knih. V prvních 36 kapitolách je ukázán vnější příběh izraelského národa. Kapitoly 37 až 39 jsou vsuvkou a podávají zprávu o Ezechiášovi. Od 40. kapitoly až do konce je potom ukázán vnitřní příběh lidu, historie srdcí. Tak mohl apoštol Koloské vzhledem k cestě, jak po ní navenek šli, chválit. Ale musel je napomínat kvůli jejich vnitřnímu stavu.

Verš 6: Jak jste nyní Krista Ježíše, Pána, přijali, tak v něm chodte, ...

Kristus Ježíš, náš Pán

Protože apoštol u Koloských rozeznal první příznaky vnitřního odklonu od Krista, připomíná jim to, jak jim věrný služebník Epafras představil Pána Ježíše. Poukázal jim na to, že Ho vpustili do svého života. Pořadí jmen našeho Pána zde je pozoruhodné. Kristus je Jeho jméno jako oslaveného v nebi. Tak začíná: Přijali jste přece *Krista*, a tím jste obdrželi hlubokou duchovní radost. Jméno Kristus ukazuje tedy na radost a obsah našeho života. Dále říká: Přijali jste *Ježíše*. Ježíš je ten ponížený člověk, který chodil po této zemi. Jako takový je naším dokonalým vzorem. A nakonec Pavel zmiňuje: Přijali jste *Pána*. To znamená, že je náš Pán a my Ho chceme poslouchat. Tak Ho vlastně jako svoji *radost*, jako svůj *Vzor* a jako svého *dobrotivého Pána* (1. Petrův 2,3), kterého chceme poslouchat.

Někdy si myslíme, že je těžké poslouchat Pána. Pak myslíme na zde jmenované pořadí jmen. Není mnohem jednodušší poslouchat Ho, když jsou naše srdce naplněna velikostí Jeho Osoby? Služebník v podobenství o talentech (hřivnách) řekl: „Věděl jsem, že jsi tvrdý člověk.“ Avšak tím jen vyjádřil, že Ho ve skutečnosti nezná a že Mu určitě nepatří. Ale jako věřící, kteří jsme v životě zakusili dobrotu Pána, jej chceme ze srdce poslouchat.

Tak v Něm chodíte

To je zvláštní výraz. Není napsáno: Chodíte (žijte) *pro něho*. To děláme, když Mu sloužíme. Také není napsáno: Chodíte *skrze Něho*. To by znamenalo jít v Jeho síle. Chodit v *Něm* znamená vést život v osobním, vnitřním, skrytém obecenství s Ním. To je vnitřní stav, skrytý styk s Pánem Ježíšem. Člověk může pevně držet Boží pravdu bez praktického vztahu víry. Na tento bod klade apoštol Pavel vždy znovu prst. Příklad to může ozřejmit. Ve 2. Timoteovi 1,13 čteme: „Drž pevně obraz zdravých slov, která jsi ode mne slyšel, ve víře a lásce, které jsou v Kristu Ježíši.“ Tento obraz zdravých slov je křesťanská pravda víry. Tak Pavel Timotea vyzývá, aby pevně držel křesťanské učení, protože mu je chtěli vzít. Pavel ale k tomu připojuje, že je má pevně držet *ve víře a lásce*. To popisuje vnitřní, potřebný postoj. Když chybí živý, skrytý vztah víry k Pánu, je pevné držení pravdy čistě pravověrnost, čistá neústupnost. Ale je-li nesena vnitřním vztahem víry k Pánu, On to může požehnat.

Verš 7: ...zakořenění a vzdělávání v něm a upevňování ve víře, tak jak jste byli učeni, rozhovůjíte se v tom s děkováním.

Zakořenění, vzdělávání a upevňování

Nyní srovnává apoštol život víry na jedné straně s rostlinou a na druhé straně s budovou. Rostlina má kořeny a budova základ. *Zakořenění v Něm* znamená, že máme svůj zdroj v Pánu Ježíši. *Vzdělávání v Něm* ukazuje na to, že On je náš základ.

„A upevňování ve víře, tak jak jste byli učeni, rozhovůjíte se v tom s děkováním“ opět mluví o křesťanské pravdě víry, která byla Koloským zvěstována. V Římanům 10,17 čteme: „Víra je tedy ze zvěstování, zvěstování ale skrze Boží slovo.“ Když čteme tento verš, myslíme možná na zvěstování evangelia. To je také míněno, avšak je to zásada, která platí pro celou křesťanskou pravdu. I tady přichází víra skrze zvěstování. A zvěstování se děje

skrže dary, které Pán dal lidem. Je důležité, aby tyto dary mezi námi mohly svou službu vykonávat pod volným působením Ducha. Boží nepřítel by chtěl tyto dary zablokovat a učinit neúčinnými tím, že je napadá a přivádí k pádu. Anebo vytváří stavy, kdy je vedení Ducha omezováno, a tím dary nemohou být vykonávány. V křesťanstvu byla volná působnost Ducha Božího ve shromážděních často nahrazena liturgií a organizací. To omezuje dary, které oslavený Pán dal Svě Církvi. Tu se nemusíme divit, když věřící ty vzácné křesťanské pravdy víry sotva znají.

Abychom my všichni, i ti mladší, byli upevněni ve víře, je zapotřebí, aby křesťanské pravdy byly vždy znovu zvěstovány a učeny. Buďme ze srdce vděční za to, že si ještě můžeme přisvojovat křesťanské učení! Zde je tak krásně napsáno: „rozhojňující se v tom s děkováním“. Ne rozhojňující se v kritice této pravdy víry, nýbrž rozhojňující se s děkováním. I to je ochrana před útokem nepřítele, neboť: Děkování chrání před kolísáním.¹ Chtějme Pánu děkovat za výsadu, že jsme Boží slovo slyšeli skrže dobré poučení. Je to velká milost.

Verš 8: Dejte pozor, aby tu nebyl někdo, kdo vás jako kořist odvede skrže filozofii a skrže marné oklamání, podle tradice lidí, podle živlů světa, a ne podle Krista.

Dvě nebezpečí pro Koloské

Nyní upozorňuje na nebezpečí. „Dejte pozor!“, volá na Koloské a také na nás. Jinými slovy říká: Nebuďte naivní, jsou tu nebezpečí! Vždy na to myslíme. Někdy se setkáváme s věřícími křesťany, kteří procházejí světem tak důvěřivě, jako kdyby zde nebyl žádný Boží nepřítel a nebezpečný svět. Ale musíme napomenutí brát vážně: Je tu nepřítel, který nás chce odvrátit od Pána Ježíše, a používá k tomu lidi.

Koloští byli v nebezpečí, že otevrou ucho pohanské filozofii a náboženským, lidmi vynalezeným nařízením, která přicházela zvláště ze židovství. Často to k nám přistupuje společně a snaží se to vkrást do našeho života. Jestliže se to nepříteli podaří, zatemní to pohled na Pána Ježíše.

¹ Danken schützt vor Wanken. (německé úsloví – p. p.)

Nebezpečí filozofie

Filozofie je produktem lidí. Přitom jde o odpovědi na tři zásadní otázky, které Bůh člověku nedovolil zkoumat:

- Kdo je Bůh?
- Co je člověk?
- Co je smyslem života?

Člověk na tyto otázky nemůže dát skutečnou odpověď, a proto o nich rozvíjí lidské ideje.

Kdo je Bůh, to můžeme vědět jen skrze zjevení Jeho samého. Je to velká milost, že se Bůh na konci dnů zjevil ve svém Synu, tj. v Osobě svého Syna (Židům 1,2). Jestliže však lidé vytvářejí teorie o Bohu, je to modlářství v duchovní formě. V době Starého zákona si podle svých představ dělali své modly ze dřeva nebo kovu. Dnes jsou to myšlenkové konstrukce o Bohu.

Také nemůžeme vyzkoumat, co je člověk. Přesto o tom existuje mnoho lidských studií, a lidé přicházejí k závěru, že v každém člověku je něco dobrého. Ale Bůh o člověku mluví jinak: Je zkažený a plný násilí (1. M. 6).

Co je smyslem života, může člověk stejně tak málo vyzkoumat. I zde nám Bůh ve svém Slovu říká, co je skutečný život.

Nebezpečí skrze tradice

Druhým nebezpečím jsou tradice lidí. Filozofie je pohanského původu, tradice lidí přicházejí spíše ze židovství. Ale zdá se, že apoštol ta dvě nebezpečí od sebe zcela neodděluje. Jsou spolu spojena.

Zvyklosti nebo tradice lidí jsou silným prostředkem tohoto světa, aby zajal srdce lidí. Člověk může být hluboce náboženský, a přitom přece žít v těžkých hříších. Jasný příklad máme v Janu 4. Tam máme ženu, s níž se Ježíš setkává u studny u Sichar. Ačkoli vedla hříšný život, byla nábožná a ovlivněná náboženskou tradicí. Upozornila Pána na studnu, která byla stará stovky let. Patriarcha Jákob, jeho synové a jeho dobytek z ní pili. Avšak co k tomu říká náš Spasitel? „Kdo pije z této vody, bude opět žíznit.“ (Jan 4,13) Jak je náboženská tradice rozšířená! Ale ta netiší žízeň duše. Podání lidí stavějí tradici **nad** Boží slovo. Tak tomu bylo zvláště v židovství. S touto skutečností se Pán Ježíš, když viděl farizeje, setkával na každém kroku. Ti přehnaně a převráceně vykládali určité věci z Božího slova, a stavěli je nad vlastní výpovědi Slova. Tím činili Boží slovo neplatným.

Živly světa

Obojí, filozofie a tradice lidí, jsou živly (prvky) tohoto světa. Proč jsou tak špatné? Protože jsou produktem světa, který leží pod zlořečením hříchu. Na to nesmíme zapomínat. K tomu jsou zcela proti Kristu, jak nám to ukazuje závěr 8. verše: „podle živlů světa, a ne podle Krista“. To, co produkuje svět z filozofických a náboženských myšlenek spojených s tradicemi, stojí v přímém odporu k myšlenkám našeho oslaveného Pána v nebi. On o věcech života smýšlí zcela jinak a sdělil nám to ve svém Slově.

U pojmu „filozofie“ myslíme většinou na univerzity a na inteligentní lidi. Ale jejich učení může ovlivňovat všechny okruhy našeho života. Tak existují lidské filozofie o manželském životě, o výchově dětí, anebo o tom, jak má člověk zdravě žít. Taková učení často přejímáme rychle a bezmyšlenkovitě. Mluví se také o křesťanské filozofii. Ale ta je rovněž produktem lidských myšlenek, a tím náleží k živlům tohoto světa. To, co my potřebujeme pro svůj život víry, jsou jasné směrnice Božího slova. Smíme se pod ně s radostí sklonit. Když uskutečňujeme Kristovy zásady místo idejí světa, budeme v manželském a rodinném životě s našimi dětmi šťastni.

Náboženská tradice a filozofie jsou k uspokojení těla a stavějí do středu člověka. Obojí působí také nebezpečně i v našem společném životě jako křesťanů. Nemáme i my sklon přijímat nařízení lidí, anebo si nějaká sami vytvářet? Tak by tomu bylo například tehdy, kdybychom stanovili, že **každá** hodina lámání chleba **musí** začínat modlitbou k Otci. Tím bychom se vzdalovali od Krista.

Verš 9: Neboť v něm přebývá celá plnost Božství tělesně;...

Kristus, plnost Božích myšlenek

Nyní je nám opět učiněn Kristus velkým, když čteme: „Neboť v něm přebývá celá plnost Božství tělesně.“ To znamená, že v této Osobě je představen Bůh a všechny Jeho myšlenky. Tak můžeme u Něho obdržet na všechny otázky božskou odpověď. On nám může říci, kdo je Bůh, co je člověk a co je smyslem života. Všechno nalézáme v Něm, v němž přebývá celá plnost Božství. Pán Ježíš Kristus je nám zde představen jako člověk. Proto je napsáno „tělesně“. Tak jsou všechny Boží myšlenky plně představeny v Člověku Kristu Ježíši, jenž zde na zemi kdysi žil, zemřel na kříži na Golgotě, a nyní je v nebi.

Verš 10: ... a vy jste doplnění v něm, který je hlava každého knížectva a každé moci;...

Doplnění v Něm

To mluví o našem křesťanském postavení: Jsme v Kristu postaveni před Bohem. Nic vyššího nemůže být. Pavel rád říká, že věřící je v *Kristu*. Znamená to, že jsme oblečeni slavnou Osobou Pána Ježíše. Když čteme Efezským 1,6, že „jsme příjemní učinění v tom milovaném“, pak smíme myslet na to, že Bůh nyní z nebe hledí na zem a vidí nás v celé dokonalosti Krista. Není to ohromná věc? My bychom se to neodvážili říci, kdyby nám to Písmo neukázalo. To je naše postavení před Bohem: jsme doplnění v Něm.

Kristus, Hlava nade vším

V dovětku nám Duch Boží opět chce dát dojmy o vše převyšující velikosti našeho Pána Ježíše. Jak velmi se snažil o Koloské, a kolik námahy si dává kvůli nám! Jak rychle zapomínáme na Pána Ježíše a žijeme bez Něho! A přece o Něm je napsáno, že On je „hlava každého knížectva a každé moci“. Tak velký je náš Spasitel, ve kterého věříme a v němž jsme doplnění. Jako Syn člověka je Hlavou každého knížectva a každé moci.

Verš 11: ... ve kterém jste také byli obřezáni ne rukama učiněnou obřízkou, ve svlečení těla² v obřízce Krista,...

Nebezpečí skrze v nás přebývajících hříchů

Nebezpečí světa a jeho živlů (verš 8) k nám přichází z vnějšku. Ale svět nalézá návazný bod v nás. Je jím v člověku přebývajících hříchů. Tento dědičný hřích si neseme v sobě od narození a zůstává v nás i po našem obrácení, dokud zde žijeme. V Bibli nalézáme muže, kteří byli celý život Bohu věrní, ale ve stáří zklamali. To námi může otrást a slouží nám to jako varování. V nás bydlící hřích má mnoho odstínů, mnoho charakterových znaků, takže nemůžeme jednoduše některé vyjmenovávat. Jestliže nejsme bdělí, tak svět v nás nalézá ihned návazný bod.

² Doslova: „ve svlečení těla masa“ (těla: řecky sóma /fyzické tělo/, masa: řecky sarx /často označení hříchu v nás/ – p. p.).

Duchovní význam obřízky

Apoštol se nyní zaměstnává tímto nebezpečím. Jestliže nejprve říká, že **jsme byli obřezáni**, pak bere pro vysvětlení obraz z izraelského národa: obřízku. Ta byla na jedné straně znamením, že někdo patří Bohu a Jeho lidu. Tak jsme se při obrácení přiznali k Ježíši Kristu a k Jeho lidu. Nyní, když Mu patříme, neměli bychom být bdělí ve vztahu k hříchu, který v nás bydlí?

Na druhé straně mluví obřízka také o *svlečení těla masa*. Také to jsme v zásadě učinili při svém obrácení. Předtím ovládal naše tělo hřích, který v nás bydlí: ovládal naše myšlenky, naše ústa, naše ruce a naše nohy. Tento mechanismus byl při našem obrácení ze zásady přerušen. Jak se to stalo? Tím, že jsme na sebe vírou použili smrt Pána Ježíše. To se stalo při každém, kdo se obrátil. Použil Kristovu smrt na sebe a na své tělo. Tato *obřízka Krista* mluví tedy o Jeho smrti na kříži. Tam On zemřel hříchu a my jsme s Ním zemřeli hříchu, který v nás bydlí.

Někdy se říká, že máme držet hřích ve smrti. To ale nemůžeme. Dědičný hřích v nás je živý. Je tu, dokud žijeme na zemi, a stále znovu se pokouší svést nás k hřešení. To nám říká Bible. To ale prožíváme skrze zkušenost. Jeden starý bratr jednou řekl: „My se stále znovu pokoušíme hřích, který v nás bydlí, utopit, ale poznáváme, že on umí plavat.“ To je výstižný obraz! Nemůžeme ho tedy zabít, je tu a dává o sobě vědět. Ale jsme schopni považovat **sebe** za mrtvé hříchu, to znamená, že je možné nereagovat na jeho svody. Na mrtvého můžeme volat, ale on nereaguje. Můžeme ho píchnout špendlíkem, ale on neucukne. Tak musíme rozumět výzvě, abychom se považovali za mrtvé hříchu. Když to shrneme: Když jsme se obrátili a uvěřili v Pána Ježíše, byla na nás použita smrt Krista, takže jsme schopni považovat se za mrtvé hříchu, když nereagujeme na jeho pokoušení.

Verš 12: ... s ním pohřbeni ve křtu, v němž jste také byli spolu vzkříšeni skrze víru v působící sílu Boha, který jej vzkřísil z mrtvých.

S Ním pohřbeni ve křtu

S Kristem jsme nejen zemřeli, nýbrž byli jsme s Ním také pohřbeni. To znamená, že jako důslední křesťané už nejsme pro svět zajímaví. Svět se nás pokouší svést, když navazuje na dědičný hřích v nás. Ale když skutečnějeme to, že jsme zemřeli, nemůže svět najít žádný návazný bod, poněvadž si

nic nemůže začínat s tím, kdo zemřel a byl pohřben. Pokušením světa skrze filozofii a lidské tradice čelíme tehdy vítězně, když se považujeme za mrtvé hříchu, a tak v sobě těmto útokům nenabízíme žádný návažný bod.

Duchovní pohřbení s Kristem bude ozřejmáno na příkladu. O bystrého, nadaného mladého muže se budou zajímat politické strany nebo spolky. Jestliže je ještě sportovně a hudebně nadaný, budou pro něho znamenat nebezpečí sportovní kluby, zpěvácké spolky a orchestry. Jestliže nyní ten mladý křesťan na všechny tyto nabídky řekne „ne“, pak pro svět nejen **zemřel**, nýbrž je také **pohřben**. Následek toho bude, že lidé se o něho už vůbec nebudou zajímat. Řeknou: „Za tím nepůjdeme, stejně to nemá žádný smysl. Ten do naší organizace tak jako tak nevstoupí.“ To spočívá v tom, že je pohřben s Kristem, což přece vyznal ve křtu.

Byli jsme spolu vzkříšení

Ve křtu vyznáváme, že jsme pro svět pohřbeni. Ale ve vodě křtu jsme nezůstali. To, že jsme z té vody vyšli, vydává svědectví o tom, že jsme **spolu vzkříšení**. Tak jsme pohřbeni, tj. pro svět jsme zmizeli; ale jsme také spolu vzkříšení, tj. byli jsme přivedeni v novém stavu na nové místo: do křesťanského postavení. Dle zásady jsme od svého obrácení v tomto novém stavu. Nyní to smíme prakticky uskutečňovat tím, že žijeme jako takoví, kteří jsou spolu vzkříšení a považují se za mrtvé hříchu.

Boží působivá síla ve vzkříšení

Abychom toto mohli denně prakticky uskutečňovat, potřebujeme sílu, neboť sami ze sebe nedokážeme nic. Ve Filipským 3,10 čteme: „Abych jej poznal a sílu jeho vzkříšení.“ To je náš zdroj síly: víra v sílu Jeho vzkříšení. V tomto novém stavu a na tomto novém místě se můžeme považovat za mrtvé hříchu. Jeden bratr to jednou popsal takto: „My jako věřící sice máme sílu považovat se za mrtvé hříchu, ale naše praxe často ukazuje opak.“ Avšak víra to pevně drží: Jsme spolu vzkříšení a můžeme se považovat za mrtvé hříchu, takže svět u nás nemůže navazovat.

Když jde o sílu vzkříšení, učíme se znát Boha ze zcela zvláštní stránky. On je Ten, jenž vzkřísil Krista z mrtvých. My máme co činit s Bohem, který zásadně a prakticky může ze smrti vyvést život. V Židům 13,20 je popsán tímto obdivuhodným jménem: „Bůh pokoje ale, který vyvedl z mrtvých našeho Pána

Ježíše, toho velkého pastýře ovcí.“ V poznámce³ je napsáno: „Navraceč z mrtvých“. To je Boží titul: On je Ten, jenž přivádí zpět z mrtvých zásadním a praktickým způsobem. Při svém obrácení jsme, pokud se týká našeho postavení, vyšli ze smrti, neboť jsme spolu vzkříšeni s Kristem. Když jde o naši praxi, zakusíme, že Bůh z mrtvého stavu prakticky pro sebe vyvodí život. To je možné tou mírou, jak uznáváme, že jsme v sobě samých mrtví a že nemáme žádnou sílu. Když toto poznáme, bude působící Boží síla v nás ke cti svého jména působit pravý křesťanský život.

³ V poznámce k německému elberfeldskému překladu. – p. p.

Život s Kristem

Kapitola 2,13-23

Verš 13: A vás, když jste byli mrtví v proviněních a v neobřízce svého těla, spolu s ním oživil, když nám odpustil všechna provinění;...

Hříchy ve skutcích a dědičný hřích

Apoštol mluví nyní dále o našem stavu, ve kterém jsme byli před svým obrácením a který je nyní ukončen. S *vámi* v 13. verši má na mysli lidi z pohan-ských národů a *nás* ve 14. verši lidi z národa Izraele. Lidé z obou skupin měli v sobě dědičný hřích, ale vedli jiný život, a přitom činili jiné zkušenosti.

Problémy lidí z národů spočívaly v tom, že „byli mrtví ve svých proviněních“. To je charakterizovalo: mrtvý stav pro Boha, a jako následek toho těžká provinění. Dopouštěli se mnoha těžkých hříchů. Ale dále jim také ukazuje, že byli opanováni dědičným hřichem, když mluví o *neobřízce jejich těla*. Oba problémy člověka nesmiřeného s Bohem nám jsou zde znovu představeny: Zhřešil proti Bohu a stojí před Ním v hříchu, tom zlém principu.

Spolu oživeni

Ale Koloští uvěřili v Pána Ježíše Krista, a tím byli učiněni spolu žijícími. *Spolu oživeni* není totéž jako *spolu vzkříšení* (verš 12). *Spolu oživeni* znamená, že Bůh v nás způsobil dílo nového narození: Obdrželi jsme nový život. Před svým obrácením jsme byli pro Boha duchovně mrtví, nyní jsme učiněni živými, vlastníme nový život.

Odpuštění všech hříchů

Pavel nyní slovem *nás* obě skupiny lidí spojuje. Jsou jim odpuštěna všechna provinění. To je velká útěcha. Když nějaký člověk Bohu vyzná své hříchy a uvěří ve jméno a dílo Pána Ježíše, jsou mu odpuštěny všechny hříchy. My jsme si na to možná zvykli, ale je to velká skutečnost spasení. Všechny hříchy nám byly odpuštěny na základě výkupného díla našeho Spasitele. On je nesl na kříži a obdržel za ně trest. Odpuštění hříchů znamená, že už neobdržíme žádné potrestání.

Když potom přesto jsme jako věřící lehkovážní a hřešíme, máme co činit s cestami Boží vlády. Bůh nás bude provádět kázní, protože jsme Jeho synové. Tím chce způsobit, abychom si hříchy uvědomili, a chce nás přivést k tomu, abychom je vyznali, abychom mohli opět každý den žít ve vnitřním obecenství s Ním. Ale apoštol zde ukazuje obdivuhodnou skutečnost, že každý člověk, který věří v Pána Ježíše, obdrží skrze vykonané dílo vykoupení na kříži odpuštění hříchů.

Verš 14: ... když vymazal ten proti nám stojící rukou psaný záznam v ustanoveních, který byl proti nám, odejmul jej také ze středu, když jej přibil na kříž;...

Smrt Krista osvobozuje od požadavků zákona

Ve 14. verši jsou tedy více míněni lidé z izraelského národa, když jde o to, že „ten proti nám stojící rukou psaný záznam“ (anebo dluhopis) je smazán. Lidé z izraelského národa stáli pod požadavky zákona. A protože zákon nedodržovali, vznikl dlužní spis, což znamená, že je dokumentována a potvrzena jejich vina před Bohem. Příčina neleží v zákonu, který dal Bůh. Jeho přikázání jsou svatá, spravedlivá a dobrá, ale člověk není schopen je splnit. Důvodem k tomu je dědičný hřích, který v nás bydlí a který vždy znovu svádí k hřešení. Zákon tedy nemůže odejmout žádný hřích. Požadavky zákona můžeme srovnat se zrcadlem. Když například zemědělec přijde ze stáje do domu a podívá se do zrcadla, musí zjistit, že je špinavý. Ale zrcadlo mu tu špínu neodejme. Tak zákon nemůže vyřešit problém hříchů člověka. Přesto má ještě dnes svůj význam. Ukazuje nevěřícímu člověku, že je hříšník (1. Tim. 1,9).

Proti člověku existuje tedy dluhopis, protože přestoupil Boží přikázání. Tento dluhopis se obracel proti provinilým, ale Pán Ježíš ho odejmul ze středu a přibil ho na kříž. Problém obžaloby zákona vyřešil svojí smrtí. Jeho smrt na kříži nás osvobodila od požadavků zákona. To se nestalo odstraněním zákona, nýbrž tím, že my jsme s Ním zemřeli zákonu. Zákon vyžaduje něco jen od živých. Ale Bůh vidí věřícího jako zemřelého s Kristem. Tak byl dluhopis smrtí našeho Pána Ježíše Krista vymazán.

Verš 15: ... když vysvlékl⁴ knížatstva a mocnosti, vystavil je veřejně na odiv, když skrze něj nad nimi slavil triumf.

Vítězství nad Satanem, knížetem tohoto světa

Apoštol nyní jedná o třetím bodu, poté co mluvil o *světu* a o *dědičném hříchu*. Nyní jde o *Satana*, knížete tohoto světa, a o jeho demony, kteří jsou zde nazváni knížatstva a mocnosti. Satana a jeho anděly, kteří nás v našem ztraceném stavu ovládali, Pán Ježíš na Golgotě vysvlékl (tj. zcela odzbrojil) a slavil nad nimi triumf. Tím skrze svou smrt zlomil Satanovu moc nad námi věřícími. V Božím slovu jsme jasně poučováni, že se Ježíš na kříži Golgoty střetl s mocí Satana a porazil ho tam jeho vlastní zbraní. V Listu Židům 2,14 je to vyjádřeno takto: „aby skrze smrt zahladil toho, kdo má vládu nad smrtí, totiž ďábla.“

Krásnou ilustraci toho máme u Davida, jak porazil Goliáše. Jedním z pěti kamenů ze své mošny obra Goliáše svalil, ale ještě nezabil. Pak k němu běžel a zabil ho jeho vlastním mečem, když mu usekl hlavu. Tak Pán Ježíš na kříži Golgoty porazil Satana jeho vlastní zbraní – smrtí. Když náš Spasitel ve slabosti vešel ve smrt, zvítězil nad nepřítelem, takže my věřící smíme vědět, že moc nepřítele nám už nic nemůže učinit. Satan už nemůže věřícímu vzít jeho věčné spasení. Jeho moc je zlomena.

Je ale chybné, když si myslíme, že my věřící už vůbec nemáme co činit s mocí nepřítele, nýbrž už jen s jeho lstí. On nám může ještě hrozit svojí mocí, ačkoli nám už nic nemůže udělat. Když jako řvoucí lev otevírá svůj chřtán, je to demonstrace moci nepřítele, kterou nás chce vyděsit. Avšak my smíme důvěřovat Pánu s vědomím, že moc Satana je zlomena.

Verše 16 a 17: Ať vás tedy nikdo nesoudí pro pokrm a pro nápoj nebo kvůli svátku, novoluní nebo sobotám, které jsou stín budoucích věcí, ale tělo je Kristovo.

Předpisy zákona ukazují na Krista

Ve verších 16 a 17 mluví Pavel ještě jednou o tradicích lidí: předpisy o pokrmu, předpisy o svátcích a novoluních a o sobotách, jak je znalo židovství.

⁴ To jest: „plně odzbrojil“ (poznámka k elb. překladu – p. p.)

Je pravda, že v době zákona dal Bůh nařízení pro izraelský národ. Ale Židé k těmto nařízením přidali lidské předpisy, které šly za rámec zákona. Tak vznikly lidské požadavky, které Písmo nazývá „*ustanovení lidská*“. Ta vyžadovala, aby se člověk zdržoval určitých pokrmů a zvláště dbal na určité dny a svátky. To jsou náboženské tradice.

Apoštol netvrdí, že tyto tradice nemají z části základ ve Starém zákoně. Říká ale, že nařízení ve Starém zákoně jsou jen stín, poukaz na tělo (Krista). Všechna tato nařízení, tyto stíny, poukazují na našeho obdivuhodného Spasitele, na Jeho Osobu a Jeho dílo a na celou s tím spojenou pravdu. Tak jsou stínem, „ale tělo je Kristovo“. List Židům nás o tom poučuje. Tam je nám ukázáno, že tato nařízení, která Bůh dal Izraeli, jsou v době milosti už jen ilustrací křesťanských pravd. Oběti zvířat například skončily. Na půdě křesťanství přinášíme Bohu duchovní oběti, oběti chvály a děkování. Přesto jsou oběti zvířat jasnými ilustracemi té jedné obdivuhodné oběti našeho Pána Ježíše Krista a Jeho smrti. Jsou stínem budoucích dobrých věcí, „ale tělo je Kristovo“. Jen Kristus je pro nás skutečnou podstatou. Ceníme si stínů a čteme ve Starém zákoně poukazy na Krista. Ale Jeho Osoba a Jeho dílo na Golgotě jsou obsahem našeho života co křesťanů.

Verš 18: Ať vás nepřipraví o cenu boje nikdo, kdo činí svou vlastní vůli v pokoře a velebení andělů, když mluví o věcech, které neviděl, bez důvodu nadmut smyslem svého těla...

Velebení náleží jen Bohu

Verše 16 a 17 nám ukázaly tradice lidí. V 18. verši jde o filozofii. Obě ta zla nemůžeme od sebe zcela oddělit, trochu zasahují jedno do druhého. Tak jsou zde jmenovány v obráceném pořadí než v 8. verši.

Apoštol Pavel nechce, abychom my věřící byli připraveni o cenu boje tím, že svá srdce otevřeme filozofii. Ten, kdo se v pokoře klaní andělům, nečiní Boží vůli, nýbrž svou vlastní. Dává stvoření čest, která mu nenáleží. Klanění patří jen Bohu (Zj. 22,9). Vypadá to jako jednání pokory, když se člověk klaní andělu, ale je to nakonec jednání pýchy, když se neklaní Stvořiteli, nýbrž stvoření, když sám je takovým stvořením.

Dále se člověk ve filozofii osměluje jednat o věcech, které neviděl. Jen Bůh nám může sdělit, kdo On je, co je člověk a co je smyslem života. Když o tom člověk vytváří filozofické konstrukce, pokouší se jednat o věcech, které nám

nepřísluší zkoumat. Udělali bychom si tím vlastní představy o Bohu, o Pánu Ježíši a sobě samých.

Nakonec je ještě zmíněno, že takoví lidé jsou nadutí. Ukazují domýšlivé chování.

Verš 19: ... a nedržte se hlavy, z níž celé tělo skrze klouby a svazky je podporováno a spolu spojeno, roste Božím růstem.

Hlava a tělo

V Listu Koloským ukazuje apoštol dvě stránky Hlavy:

- Krista jako Hlavu nad celým stvořením (Kol. 2,10; Ef. 1,10);
- Krista jako Hlavu těla, Církve (Kol. 2,19).

Výraz *celé tělo* jasně ukazuje, že On je zde představen zvláště jako Hlava těla. Tělo tedy mluví o věřících, kteří jsou spojeni spolu a s Kristem, Hlavou. Iniciativa pro celé tělo vychází od Hlavy. On je zdrojem všeho pozitivního v našem životě.

Kristus používá různé prostředky k blahu své Církve. O tom mluví *klouby a svazky*: Podporují Hlavu. Reagují na její impulzy a působí, aby se údy chovaly podle Hlavy (= podporována). Ale také spojují a stabilizují údy (= spolu spojena). Jsme nejen příjemci těchto požehnání, která tečou od Hlavy k údům, nýbrž jsme také používáni, aby toto požehnání mělo praktické výsledky. My všichni společně, bratři a sestry, můžeme každý na svém místě jeden druhého různými prostředky povzbuzovat a být kanály, jimiž teče požehnání od Hlavy k tělu.

Kristus by chtěl vyvolat duchovní růst, ve kterém se ukazuje božský život k Boží cti. Je to nazváno *Božím růstem*, protože Bůh by chtěl způsobit, aby na tobě a na mně byl On stále více vidět.

Filozofie se staví proti Kristu a Církvi (Shromáždění)

Filozofické myšlenky lidí v 18. verši jsou v naprostém protikladu k naší Hlavě, ke Kristu. Tou mírou, jak tyto převrácené myšlenky přijímáme do svého života a do svého srdce, ztrácíme ze zřetele Krista. Nedržíme se pevně Hlavy a trpíme velkou ztrátou. Těmito zlými vlivy mizí Ježíš Kristus stále více z myšlenek našeho srdce a my se vzdalujeme od zdroje, který by v našem životě chtěl vše působit k Boží cti. Pak bychom nemohli požehnání, které vychází

od Hlavy, ani obdržet, ani dávat dále druhým. To by byla ztráta pro celé shromáždění.

Verše 20-23: Jestliže jste s Kristem zemřeli živlům (elementům) světa, proč se poddáváte ustanovením, jako kdybyste ještě žili ve světě? Nedotýkej se, neokoušej, nesahej! (Věci, které všechny jsou používáním určeny ke zničení), podle přikázání a učení lidí (ty sice mají zdání moudrosti, ve svévolné bohoslužbě a v pokoře a nešetření těla, a ne v určité cti), k uspokojení těla.

Zemřeli s Kristem

Od kapitoly 2,20 až do 3,4 konstatuje apoštol pro věřící dvě skutečnosti:

- s Kristem jsme zemřeli (kap. 2,20);
- s Kristem jsme byli vzkříšeni (kap. 3,1).

S Kristem jsme tedy zemřeli živlům světa. To znamená, že máme schopnost a sílu, abychom se vůči vlivům tohoto světa stavěli jako mrtví. K této skutečnosti došlo při našem obrácení. Tu jsme s Kristem zemřeli těmto živlům světa. Nyní to má praktický účinek na náš život, že se už nepoddáváme náboženským nařízením a už se neotevíráme filozofii. Když Pavel píše: „Nedotýkej se, neokoušej, nesahej“, pak ještě jednou pojednává o lidských předpisech ohledně jídla. Z Božího slova neznáme žádné zákazy ohledně jídla pro nás křesťany s výjimkou udáveného a krve (Skutky 15,20). Apoštol říká k těmto lidským nařízením tři věci:

- Jídlo se trávením zničí. Proto nemá žádný vliv na náš duchovní život.
- Člověk dává těmto předpisům o jídle zdání moudrosti, když se domnívá, že zřeknutím se potravy nebo dodržováním postních dnů může dosáhnout nějakého vyššího křesťanského postavení. To nalézáme zvláště v askezi. Askeze je tedy zcela nebiblická a nepřichází od Boha, nýbrž zdola. Nemůžeme své křesťanské postavení zvýšit, neboť už máme to nejvyšší postavení: Jsme před Bohem v Kristu. Že ze zdravotních důvodů je pro naše tělo dobré, abychom určité pokrmy nejedli, například jedovaté houby nebo příliš tuku, tím zůstává nedotčeno. Nemá to ale žádný vliv na naše křesťanské postavení, a my tím nedocílujeme žádného duchovního zisku.
- Výrazem „ne určité cti“ (v tom, co tělu náleží), apoštol naznačuje, že těmto předpisům o jídle je tělu zadržováno to, co mu náleží. Toto nebezpečí,

že se člověk při jídle poddává určitým omezením, je také mezi křesťany, ačkoli Stvořitel-Bůh nám ponechává plnou svobodu.

Souhrnně je konstatováno, že dodržování lidských předpisů slouží k uspokojení těla. Jde přitom o vlastní čest a nikoli o Boha.

Praktické použití učení

Kapitoly 3 a 4

První dvě kapitoly Listu Koloským nám představují učení. Kapitoly tři a čtyři nám ukazují křesťanské chování, které z toho vyplývá. Co je důležitější? Obojí je důležité. V Listech Římanům, Efezským a Koloským přichází nejprve učení, a potom praxe. To je správné pořadí. Musíme nejprve být poučeni, aby naše chování mohlo odpovídat Božím myšlenkám. Tak apoštol Pavel postupoval ve svém zvláštním, systematickém způsobu podle tohoto pořadí. Křesťanské chování se rozvíjí v rozličných okruzích našeho života.

Dvě stránky křesťanského životního postoje

Kapitola 3,1-11

Prvních jedenáct veršů této kapitoly nám ukazuje dva velké prvky, které nás v denním životě musejí provázet:

- hledání toho, co je nahoře (verše 1-4);
- umrtvování údů (verše 5-11).

Verš 1: Jestliže jste tedy byli s Kristem vzkříšeni, tak hledejte, co je nahoře, kde je Kristus, sedící po Boží pravici.

S Kristem vzkříšení

Co to prakticky znamená, že *jsme byli s Kristem vzkříšeni*? Vzkříšení Pána Ježíše a skutečnost, že jsme byli vzkříšeni s Ním, nás přivádějí do okruhu nového stvoření. V Listu Koloským to nejde tak daleko jako v Listu Efezským, kde jsme už viděni jako v Kristu posazení v nebeských místech. Zde jsme viděni jako taková, kteří ještě žijí na zemi, ale hledí vzhůru. Je tu mnoho podobného s Listem Židům, a přece také velký rozdíl. V Listu Židům jsme viděni rovněž jako žijící na zemi, ale hledící *kupředu*, k cíli. V Listu Koloským žijeme na zemi a hledíme *nahoru*.

Nejenže jsme tedy s Kristem zemřeli, nýbrž byli jsme s Ním také vzkříšeni. *S Kristem zemřít* znamená být uzavřen vůči negativnímu. *Být s Kristem vzkříšen* znamená být otevřen pro pozitivní, božské. Jako s Kristem vzkříšení žijeme zde na zemi co věřící v novém, živém stavu. Potom už nehledáme filozofie tohoto světa, názory lidí, nýbrž to, co je nahoře. Neboť Ježíš Kristus, s nímž jsme byli vzkříšeni, je nyní už v nebi.

Nové stvoření

Vzkříšení našeho Pána Ježíše byl počátek nového stvoření. Nalézáme to ve Zjevení 3,14. Tam je nazván *Počátek stvoření Božího*. Tento titul nese jako Vzkříšený. Náš Pán byl po vykonaném díle na kříži položen do hrobu. Když

třetího dne vstal z mrtvých, začalo nové stvoření. Je pozoruhodné, co o tom v Janu 16,16-22 říká svým učedníkům. V 19. verši čteme: „*malý čas, a neuvidíte mne, a opět malý čas, a budete mne vidět.*“ Neuvidí Ho už, neboť On zemře a bude položen do hrobu. Avšak oni Jej po malém čase opět uvidí ve vzkříšení. To se stalo skutečností, když jako Vzkříšený vstoupil do jejich středu. Pak čteme dále v 21. a 22. verši: „*Žena, když rodí, má zármutek, protože přišla její hodina; ale když porodí dítě, nevzpomíná již na soužení pro radost, že se na svět narodil člověk. Tak i vy nyní máte zármutek; opět vás však uvidím a vaše srdce se bude radovat a vaši radost od vás nikdo nevezme.*“ Srovnává své vzkříšení s narozením dítěte a tím říká, že Jeho vzkříšení je hodinou narození nového stvoření. Pro všechny, kteří v době milosti v Něho uvěří, platí nyní 2. Korintským 5,17: „Je-li kdo v Kristu, je nové stvoření; staré pominulo, hle, nové nastalo.“ Protože jsme byli s Kristem vzkříšeni, patříme k novému stvoření. Tím se věřícímu otevírá zcela nový svět.

Hledejte, co je nahoře

Co má apoštol na mysli touto výzvou? Tato věta je často používána, aby nás povzbudila k zaměstnávání se oslaveným Kristem nahoře. Tuto myšlenku nalézáme např. ve 2. Korintským 3,18: „My všichni ale, s odkrytou tváří slávu Páně spatřující, jsme proměňováni podle téhož obrazu od slávy k slávě, jako skrze Pána, Ducha.“ Zde jde o to, že my, kteří ještě žijeme na zemi, vzhlížíme k nebi, a tam očima srdce smíme vidět oslaveného Krista.

Ale zde, ve 3. kapitole Koloským se zdá, že v popředí stojí jiná myšlenka. Máme ukazovat zájem o myšlenky Pána Ježíše v nebi ohledně praktického křesťanského života na zemi. O to totiž jde v kapitolách 3 a 4. Zajímáme se o to, co si Pán myslí o soužití věřících? Chceme poznávat Jeho myšlenky o manželském a rodinném životě, o chování na pracovišti a v díle Páně? Pak hledejme, co je nahoře. Jsme vybízeni, abychom pátrali po Jeho myšlenkách, abychom se dověděli, jak On smýšlí o těchto oblastech života.

Když jeden otec šel se svým malým chlapcem kolem pole s melouny, řekl mu: Zůstaň tady na silnici a dívej se doprava a doleva, zda někdo nejde. Já zatím budu krást melouny. Chlapec zůstal stát na silnici a otec šel na pole. Chlapec náhle zvolal: Mám se dívat také nahoru? Tu se otec zhrozil a řekl: Pojď, necháme to být a půjdeme dále.

Hledíme také nahoru? To je rozhodující otázka pro náš každodenní život.

Kristus sedí na Boží pravici

Kristus sedí v nebi na Boží pravici. Tím je zdůrazněno, že myšlenky našeho Pána jsou důležité. Nejsou to myšlenky jen tak někoho, o nichž můžeme diskutovat, nýbrž jsou to myšlenky Toho, který sedí po Boží pravici. Je na místě cti nahoře u Boha.

Verš 2: Myslete na to, co je nahoře, ne na to, co je na zemi; ...

Myslete na to, co je nahoře

Myslet není totéž jako *hledat*. Hledáním ukazujeme zájem o myšlenky Pána. Myšlením si Jeho myšlenky přivlastňujeme. Může to vysvětlit příklad: Když se někdo učí cizí jazyk, bude se v prvních měsících pokoušet rozumět tomu, co slyší nebo co čte, a v cizí řeči mluvit a psát. Ale ze začátku myslí stále ještě v *mateřském jazyku*. Později, například po delším pobytu v cizině, začne také v *cizí řeči* myslet.

Jestliže máme opravdový zájem o myšlenky Pána Ježíše ve všech oblastech křesťanské životní praxe, začnou se v našich srdcích upevňovat a my začneme myslet myšlenkami Krista. Náš úsudek bude ovlivňován Jeho úsudkem. Jeho myšlenky o našem praktickém životě nalézáme v Božím slovu. Čím více se v tom prohlubujeme, tím více se to stane součástí našeho života. Jestliže se začneme stále více ptát po vůli Pána, přijdeme k postoji, při kterém budeme ve všech životních otázkách bezděky přemýšlet v myšlenkách Krista.

To, co je na zemi

Co apoštol myslí tímto výrazem? Ze souvislosti Listu Koloským jde o následující dva body:

- ideje lidí tohoto světa, filozofie, které rozvíjejí pro praktický život lidí;
- v nás přebývajících hříchů.

Neměli bychom pro křesťanský život myslet lidskými idejemi. Je nebezpečné oddávat se takovým myšlenkám vzhledem k soužití věřících. Jinak jsme v nebezpečí, že přijmeme světské myšlenky o manželském životě, rodinném životě a o výchově dětí. Také na pracovišti se musíme mít na pozoru, abychom se neorientovali podle všeobecného smýšlení tohoto světa. Dokonce i ve

službě v díle Pána se můžeme chovat podle světských zásad. Nezapomínejme: Vlivy světa mají v nás spojení, totiž v nás přebývajících hříchů.

Verše 3 a 4: ... neboť jste zemřeli a váš život je skryt s Kristem v Bohu. Když bude zjeven Kristus, náš život, pak budete také vy s ním zjeveni ve slávě.

Apoštol podepírá ty dvě výzvy z veršů 1 a 2 dvěma argumenty:

- Protože máme tentýž život jako Pán Ježíš v nebi, jsme *už nyní* nebeští lidé, ačkoli jsme ještě na zemi (verš 3),
- *V budoucnosti* se zjevíme s Ježíšem Kristem ve slávě. Pak celé stvoření pozná, že jsme nebeští lidé, neboť na nás bude vidět stejný život, jako na Ném (verš 4).

Tyto dva argumenty nám dávají sílu, abychom v denním životě žili podle vůle našeho nebeského Pána a *hledali, co je nahoře a mysleli na to, co je nahoře*.

Zemřeli jste

Fyzicky jsme sice ještě nezemřeli, nýbrž žijeme. Přesto je to skutečnost: Bůh se na nás dívá jako na zemřelé s Kristem. Rozsudek smrti je na nás vykonán. Vírou tuto skutečnost přijímáme a uskutečňujeme důsledky, které z ní vyplývají.

To, že jsme zemřeli s Kristem, a praktické důsledky toho jsou ilustrovány dvěma událostmi z historie izraelského národa. Po dlouhé cestě pouští přešli Izraelité Jordán, aby se dostali do země Kanaán. Aby to bylo umožněno, museli kněží s truhlou smlouvy jít před nimi. Tak zůstaly vody stát a lid mohl suchou nohou přejít řečiště. Jordán je obrazem smrti a truhla smlouvy mluví o Pánu Ježíši a o Jeho výkupném díle. Tak jako byla truhla smlouvy vnesena do řeky smrti, Kristus zemřel a my s Ním. Průchod Jordánu nám především ukazuje, že jsme s Ním zemřeli *světu*. Avšak potom přišli Izraelité do Galgala. Tam byla vykonána obřízka. Také to je obraz smrti. Zde nám je více předobrazně ukázána skutečnost, že jsme s Kristem zemřeli *hříchu*.

Náš život je s Kristem skryt v Bohu

Ačkoli žijeme ještě na zemi, jsme nebeští křesťané. Proč tomu tak je? Protože Kristus – obsah našeho života – je v nebi a my vlastníme stejný nebeský život. Tato pravda je nám představena také v 1. Korintským 15,48: „Jaký je

ten z prachu, takoví jsou také ti, kteří jsou z prachu; a jaký ten nebeský, takoví jsou také ti nebeští.“ Také zde jde o přítomnost. Protože jsme spojeni s Ježíšem Kristem, neseme tentýž charakter života jako On. Ale ten je ještě skrytý. Náš vztah ke Kristu v nebi ještě není viditelný. Ale naše víra se toho pevně drží, a proto podle něj žijeme. Výraz v *Bohu* ukazuje na to, že náš zdroj života je v Bohu.

Budeme zjeveni s Kristem

Když Pán Ježíš opět přijde v moci a slávě, zjevíme se my s Ním, protože On nás předtím vezme k sobě do nebe. Tím bude zjeveno, že jsme s Ním spojeni. Lidé poznají, že jsme nebeští jako On. Také tato skutečnost je nám popsána v 1. Korintským 15,49, kde se jedná o naši budoucnost: „A jako jsme nesli obraz toho z prachu, tak poneseme také obraz nebeského.“ Když dnes lidem kolem sebe řekneme, že jsme nebeští, smějí se nám. Snad potom řeknou: „Vám se nedaří lépe než nám. I vy jste někdy nemocní, i vy stárnete. Jak nám můžete dokázat, že jste nebeští?“ Ale když přijdeme s Pánem v slávě a poneseme obraz nebeského, budou muset připustit, že jsme nebeští.

Tak jsme dle svého charakteru nyní už nebeští (verš 3), a v budoucnosti to budeme také podle svého těla (verš 4).

Verš 5: Mrtvěte nyní své údy, které jsou na zemi: smilstvo, nečistotu, vášně, zlou žádost a lakomství, které je modloslužbou, ...

Mrtvěte své údy, které jsou na zemi

Co je to za údy? Když je tento pojem v Bibli používán, není vždy míněno totéž. Souvislost vždy ukáže, co nějaké slovo znamená. Ani v původním textu to není vždy ihned k poznání. Slovo *údy* může znamenat údy našeho těla, jako např. v Římanům 6,13, kde čteme: „Nepropůjčujte své údy hříchu za nástroje nepravosti.“ Tím jsou míněna naše ústa, naše ruce nebo naše nohy atd. – V 1. Korintským 12 jsou také zmiňovány údy, údy Kristova těla. To jsou vykoupení lidé. – Když se nyní v Koloským 3 mluví o údech na zemi, pak jsou tím míněny výrůstky v nás bydlícího hříchu.

Hřích, tento zlý princip, v nás zůstává i poté, co jsme se obrátili. Stále znovu na sebe upozorňuje. Jakub to zřetelně píše v kapitole 1,14: „Každý ale je

pokoušen, když je od své vlastní žádosti strháván a váben.“ Jestliže nás vábí žádost nebo v nás bydlící hřích, pak jsme ještě nezhřešili. Ale dokazuje to, že v nás ještě hřích je. Když mne někdo urazí, vyvstane ve mně přání vrátit mu to. To, že mám toto přání, ještě není hřích. Hříchy povstávají teprve tehdy, když se stane to, co Jakub píše dále v 15. verši: „Potom, když žádost počala, rodí hřích.“ Když se tomuto vábení poddáme ve svých myšlenkách a přemýšlíme o tom, jak bychom tu urážku mohli oplatit, pak jsme už zhřešili v myšlenkách. A když potom oplácíme slovy, zhřešili jsme ústy. Někdy to je až k rukám a nohám!

Zde tedy jsou výrazem *údy* míněny výrůstky v nás bydlícího hříchu. Ty máme mrtvit. Ozřejmíme si to na obrazu. Když se na nějaký planý strom naroubuje ušlechtilý druh ovoce, pak planá podnož stále vyráží výrůstky. Ty musejí být odřezávány, jinak začnou převládat a udusí ušlechtilou odrůdu. Tak je naší povinností odsuzovat výhonky v nás přebývajícího hříchu.

Jak se to děje prakticky?

- Tím, že předem myslíme na to, že v nás je ještě hřích. Modlitba o ochranu tu je velkou pomocí. Žijeme potom s vědomím, že v nás je hřích a že jsme stále ještě schopni hřešit, zvláště v těžkých nebo stresových situacích.
- Tím, že když dojdeme k pádu, před Bohem své hříchy vyznáme, a je-li to potřebné, také před lidmi.
- Tím, že když se nějaký hřích stále znovu vyskytuje, jdeme ke kořenu zla. Musíme se zásadně ptát, zda ve svém životě nemusíme něco změnit. Za určitých okolností musejí být zvyklosti změněny tak, aby k tomuto hříchu pořád nedocházelo.

Hříchy těla

Údy, které máme mrtvit, jsou jmenovány jménem. Nejdříve jsou jmenovány hříchy těla: smilstvo, nečistota, vášeň, zlá žádost a lakomství, které je modloslužbou. Nic z toho se nemá v životě křesťana vyskytovat!

Verše 6 a 7: ...kvůli kterým přichází Boží hněv na syny neposlušnosti; mezi nimiž jste i vy kdysi chodili, když jste v těchto věcech žili.

Boží hněv na syny neposlušnosti

Nyní by nám Pavel chtěl ukázat, že hříchy v 5. verši jsou závažné. Ve světě se na takové praktiky pohlíží jako na neškodné. Lidé si s nimi lehkovězně zahrávají. To znamená nebezpečí i pro nás. Proto čteme: „Kvůli kterým přichází Boží hněv na syny neposlušnosti.“ To ukazuje, jak závažné jsou tyto hříchy v Božích očích. Ale Pavel nepíše, že kvůli tomu přichází hněv na vás. Ne, ten přichází na *syny neposlušnosti*. Nemůžeme jistě tvrdit, že všichni nevěřící jsou synové neposlušnosti. Zde a v Efezským 2,2 apoštol míní tímto označením lidi, kteří jako příklady druhé svádějí ke zlému, ideology zla. Jsou lidé, kteří zlým učením prohlašují hříšný život za dobrý. Ti poznali, že z učení přichází chování. To platí pro dobré stejně jako pro zlé. Tak synové neposlušnosti zvěstují zlé praktiky jako dobré a chtějí nám je učinit příjemnými.

Kdysi, to znamená před obrácením, se Koloští pohybovali mezi syny neposlušnosti. Byli ovlivňováni těmito ideology, filozofy tehdejšího světa, a žili podle toho. Proto se tyto hříchy z verše 5 vyskytovaly i v jejich životě. Avšak tak tomu bylo *kdysi*. Ale *nyní*, po jejich obrácení, měly být tyto výhonky v zárodku odsouzeny.

Verše 8 a 9a: Nyní ale odložte i vy to všechno: hněv, prchlivost, špatnost, rouhání, hanebné mluvení ze svých úst. Neobelhávejte jeden druhého.

Hříchy úst

Zde jsou vyjmenovány hříchy úst: hněv, prchlivost, špatnost, rouhání, hanebné mluvení a lež. Jsme vyzýváni, abychom i toto všechno odložili. Jsou tedy ukázána dvě těžiště nebezpečí: hříchy těla (verš 5) a hříchy mluvení (verše 8.9a).

Je zajímavé, že nám Pavel stále znovu připomíná naše obrácení, totiž co jsme byli *kdysi*, před svým obrácením, a čím jsme se stali *nyní*, po svém obrácení. Kéž jen při nás při každém je ono Kdysi a Nyní!

Verš 9b: ... když jste svlékli toho starého člověka s jeho skutky...

Starý člověk

Co je *starý člověk*? První člověk byl utvořen z prachu. V 1. Korintským 15,45 proto čteme: „První člověk, Adam, se stal duší živou.“ První člověk byl Bohem stvořen velmi dobrý a v nevinnosti. Neznal ani dobré ani zlé. Pak upadl do hříchu. Tak se z prvního člověka stal *starý člověk*. Ten zná dobré a zlé a činí zlé. Neumí jinak. To je jeho charakter. Ďábel Evě předpověděl: Když „z něho jísti budete..., budete jako bohové, vědouce dobré i zlé“. To se také stalo. Poznali, že jsou nazí a uchýlili se k lidským pomocným prostředkům, aby přikryli svoji nahotu. Tato obrazná řeč nám ukazuje, co je starý člověk. Je to osobnost, která je ovládána v ní bydlícím hříchem. To jsme byli my všichni před svým obrácením. Ale při svém obrácení jsme toho starého člověka odložili.

Verš 10: ... a oblékli jste toho nového, který je obnovován k známosti podle obrazu toho, který jej stvořil; ...

Nový člověk

Co nyní je *nový člověk*? To není návrat k nevinnosti, do stavu prvního člověka. Nový člověk stále ještě rozeznává dobré a zlé. Je ale schopen dělat dobré a je uschopněn k tomu, aby nehřešil. Při svém obrácení jsme oblékli toho nového člověka. Proto máme nyní možnost žít k Boží cti tím, že činíme to, co se Jemu líbí.

Když nyní je napsáno, že nový člověk *je obnovován*, pak to má následující význam: Nový člověk má nyní schopnost vykonávat ve svém životě zcela *nové*, obdivuhodné věci. Jsou nám ukázány od 12. verše: „srdečné slitování, dobrotivost, pokora, mírnost, trpělivost, navzájem se snášejíce a vzájemně si odpouštějíce“. To jsou vlastnosti, které jsou naprosto opačné k hříchům v našem oddílu.

Kristus, náš velký Vzor

Bůh sám stvořil toho nového člověka. A kdo je obrazem Boha? To je Kristus, model nového člověka. On není ten nový člověk, avšak skrze svůj život zde na zemi nám dal vzor nového člověka. Tento obdivuhodný člověk poznával

dobré a zlé a činil vždy jen to dobré. Tak je naším velkým Vzorem ve vztahu k našemu praktickému křesťanskému životu.

Verš 11: ... kde není Řek a Žid, obřízka a neobřízka, barbar, Skytha, otrok, svobodný, nýbrž Kristus všechno a ve všech.

Žádné rozdíly v novém stvoření

Na půdě nového stvoření už nejsou mezi věřícími žádné rozdíly. Výčet ukazuje, které rozdíly jsou zrušeny:

- *Řek a Žid:*
už žádné kulturní rozdíly;
- *obřízka a neobřízka:*
už žádné náboženské rozdíly;
- *barbar a Skytha:*
už žádné etnické rozdíly;
- *otrok a svobodný:*
už žádné sociální rozdíly.

To platí jen pro nové stvoření. Na půdě prvního stvoření rozdíly ještě trvají. Jsou tu úkoly pro muže a úkoly pro ženy. Ale na půdě nového stvoření tyto rozdíly už nejsou.

Kristus všechno a ve všech

Co to znamená: „Kristus je všechno“? On je tím jediným *cílem*, o který se máme snažit. A co apoštol myslí slovy „Kristus ve všech“? On je naším jediným *obsahem života*. To je ústřední bod křesťanské praxe: Kristus náš cíl a Kristus, obsah našeho života. Když tomu tak je, můžeme hledat to, co je nahoře, protože On je tam. Máme pak také sílu umrtvovat údy, které jsou na zemi.

Shrňme hlavní zásady pro náš praktický křesťanský život z veršů 1-11:

- *Hledejte, co je nahoře, kde je Kristus.* Jsme vyzýváni, abychom o otázkách každodenního křesťanského života smýšleli tak, jak o nich smýšlí Ježíš Kristus v nebi.

- *Mrtvěte své údy, které jsou na zemi.* Máme odsuzovat výhonky hříchu, který v nás bydlí.
- *Kristus je všechno a ve všech.* On má být v našem životě cílem a obsahem.

Okruhy křesťanské praxe

Kapitoly 3,12-4,1

Další oddíly jsou zcela praktické. Nyní jsou skutečnosti, že jsme zemřeli světu a hříchu a jsme nyní nebeští lidé, použity na křesťanský život. Bůh chce, abychom tak prakticky žili v soužití věřících, v manželském životě, v rodinném životě, na pracovišti a v díle Páně. Všechny tyto životní okruhy jsou v kapitolách 3 a 4 dotčeny, abychom se v nich ptali na vůli Pána a podle toho žili. Myšlenky našeho nebeského Pána o praktickém křesťanském životě by měly naplňovat naše srdce a dávat ráz našemu životu. Tím ctíme Boha. Pak je v našem životě také viditelné něco z Boha samého. Tak je pravdivé to, co apoštol může představit v Efezským 5,1: „Buďte tedy následovníci (napodobitelé) Boží.“ To tvoří smysl našeho života: ukazovat v našem denním životě něco z Boha.

Apoštol je ve svých poučeních vždy velmi systematický, i zde, v Listu Koloským. Tak nám po řadě předkládá tyto různé okruhy života:

- okruh věřících (verše 12-17);
- okruh rodiny (verše 18-21);
 - vzájemný vztah muže a ženy (verše 18 a 19);
 - vzájemný vztah rodičů a dětí (verše 20 a 21);
- okruh práce (kap. 3,22-4,1).

Soužití věřících

Kapitola 3,12-17

Tyto verše nám dávají poučení o praktickém soužití věřících. Zvláště jasně to říká 15. verš: „Ke kterému jste také byli povoláni v jednom těle.“ To je to *jedno tělo*, celek všech vykoupených. Vztah ke spoluvěřícím zaujímá velkou část našeho života: Jdeme společnou cestou víry, setkáváme se, navštěvujeme se atd. Pisatel Listu Židům nás vybízí: „Nezanedbávejme naše shromažďování, jak to u některých je zvyk.“ (Židům 10,25) Někdy vztahujeme tento verš jen na shromáždění jako církve. Pisatel Listu Židům má ale na mysli to, že se jako věřící máme také jinak setkávat, když navštěvujeme jeden druhého. Víme ze zkušenosti, že to může vést k problémům. Je zapotřebí moudrosti a milosti, abychom spolu mohli jít cestou v pokoji. Ale v těchto verších nalézáme mnohou pomoc pro společnou cestu, setkávání se jako věřících a shromažďování se jako církve.

Zde je nám představena velká křesťanská zásada. Z milosti jsme se stali něčím, abychom podle toho žili. Být křesťanem neznamená něco dělat, abychom se něčím stali. To je zásada zákona.

Apoštol začíná tím, co nám je darováno, co je pravda o všech věřících, co jsme od Boha z milosti obdrželi: Jsme vyvolení Boží, svatí a milovaní!

Verš 12: Oblecte se nyní jako vyvolení Boží, jako svatí a milovaní: v srdečné slitování, dobrotu, pokoru, vlídnost, trpělivost, ...

Vyvolení Boží

Jsme vyvolení Boží. Tím je míněno křesťanské vyvolení, které je vysvětleno v Efezským 1,3-5. Tam vidíme, že věřící doby milosti se těší zcela zvláštní výsadě. Od Adama až do konce tisíciletého království tu jsou věřící lidé. Ale věřící nynější doby obdrželi něco, co ostatní věřící ani neznali, ani nevlastnili: Máme Boží přirozenost, jsme Boží děti a jsme Boží synové. To je pravda o každém, kdo Bohu vyznal své hříchy a uvěřil ve jméno a dílo Pána Ježíše. Je znovuzrozen a obdržel věčný život. Zde je nám připomenuto, že jsme vyvolení Boží. Smíme myslet na to, že jsme Boží děti a synové. Naše jednání má

odpovídat této vysoké milosti. Naše chování se měří naším postavením v Kristu. To je vysoké, dokonalé a vzácné.

Svatí

Jsme také svatí. To je opět pravda o všech, kteří věří v Pána Ježíše. V křesťanstvu se mluví o svatém Pavlovi, o svatém Petrovi. To v Bibli nenajdeme. Máme jen jednu Osobu, která je nazvána svatou v jednotném čísle: Pána Ježíše Krista. Ten byl oznámen už před svým narozením jako to Svaté, které se narodí (Lukáš 1,35). Avšak v Bibli nejsou ani apoštolové, ani jiní věřící jednotlivě osloveni jako svatí. Naproti tomu jsou věřící v množném čísle označeni jako svatí. Co to znamená? Všichni věřící jsou pro Boha oddělení. Předobrazně to nalézáme ve Starém zákoně u Ezechiáše, který opět zřídil obětní službu podle Boha. Obětoval zvířata a posvětil zvířata (2. Par. 29,31-33). Posvěcená zvířata byla vybrána pro Boha a byla držena odděleně. Byla zasvěcena Bohu. Tento krásný obraz nám připomíná to, že všichni věřící jsou rezervováni pro Boha, jsou postaveni stranou. Nikdy nemáme zapomenout, že patříme Bohu a že Mu jsme velmi vzácní.

Milovaní

Z předcházejícího vyplývá, že jsme milovaní Boží. I to platí pro všechny věřící. Jsou Bohem milovaní. Slunce Boží lásky svítí na nás každý den. Možná to necítím vždy stejně intenzívně, ale je tomu tak.

Někdy řekneme: Dnes svítí slunce nebo dnes nesvítí slunce. Ale to není pravda. Slunce svítí vždy, ale někdy se mezi nás a slunce vsunou mraky. Země sama nemůže vytvořit ani světlo ani teplo. Může vytvořit jen to, co udušuje světlo a teplo slunce, např. mlhu. Když od země vystupuje mlha, už necítíme sluneční paprsky, ačkoli slunce samozřejmě nad mlhou svítí.

Tento příklad nám ozřejmuje prožívání Boží lásky. Slunce Boží lásky na nás svítí den za dnem. Ale žel, někdy se mezi nás a Boží lásku vsunou mraky. Totiž tehdy, když se v našem životě vyskytne něco, co se nemůže Bohu líbit. Pak už necítíme teplo a světlo Boží lásky tak intenzívně. Dejme potom věci do pořádku, abychom opět měli plný prožitek ustavičné Boží lásky.

Tak si smíme každého jitra vštěpovat do paměti:

- Jsme Bohem vyvoleni k vysokému, k duchovnímu povolání;
- jsme pro Boha rezervováni, jsme Jeho vlastnictví;

– jsme stále Bohem milováni.

Díky vědomí o tomto křesťanském postavení můžeme uskutečňovat to, co apoštol nyní postupně představuje.

Srdečné slitování

Soužití věřících se má vyznačovat srdečným slitováním. Při této výzvě bychom měli myslet na slitování, které bylo dokonale představeno u Ježíše Krista. Když jako člověk krácel po této zemi, ukazoval srdečné slitování, a to i vůči lidem, kteří byli v trápení, protože si je sami zavinili. To je zřetelné v Lukáši 10, kde je zmínka o muži, který šel z Jeruzaléma dolů do Jericha. To byla cesta, kterou si sám zvolil, cesta *dolů*. Tento muž byl přepaden lupiči, kteří jej nechali ležet napůl mrtvého. Kněz a levita jako zástupci zákona mu nemohli, nechtěli a nesměli pomoci. Prošli po druhé straně. Ale pak přišel onen Samaritán, který je obrazem Pána Ježíše. Sklonil se k tomu zraněnému, ačkoli ten si zavinil svou bídu sám.

To se může stát také v soužití věřících. Některý z našich spoluvěřících jde po cestě *dolů*. Přitom se dostane do těžké situace, kterou si sám zavinil. Pak snadno řekneme: Je si sám vinen, protože se dal svévolnou cestou. Odvrátíme se a chováme se jako kněz a levita. Ale Pán Ježíš by tak nejednal. Proto od nás očekává *srdečné slitování* se všemi našimi spoluvěřícími, kteří procházejí zvláštními trápeními, ať si je sami zavinili nebo ne.

Dobrota

Kdo jedná „v dobrotě“, chce druhému darovat něco dobrého. Když nejsme dobrotiví, očekáváme nebo vyžadujeme něco od druhých. Žel že někdy máme takový postoj očekávání vůči svým spoluvěřícím. Pak jsme stále zklamávání, protože důvěřujeme v lidi. Když podle křesťanského způsobu nic neočekáváme, ale přejeme si dát a ukazovat dobrotu, pak je naše srdce šťastné.

Dobrota je také taktní. Předpokládá u druhých dobré, dobrou pohnutku. Někdy jsme v nebezpečí posuzovat pohnutky druhých. Avšak to nám nenáleží. Máme předpokládat dobré pohnutky, dokud skrze nějaký odpovídající postoj nebo projev nejsme přesvědčeni o opaku – to je pak smutná zkušenost. Ale dokud to není tak daleko, chtějme u druhých myslet na dobré.

Pokora

O pokoře nemáme mluvit, musíme ji mít. Přitom nejde o to, *dělat se pokornými*, nýbrž *pokornými být*. Dělat se pokorným většinou slouží k zakrytí pýchy. Takový příklad nalézáme v Matouši 20,20: „Tehdy přistoupila k němu matka synů Zebedeových se syny svými, klaněla se a prosila něco od něho.“ Tato matka tedy přichází k Pánu Ježíši a pokorně se před Ním klaní. „Kterýž řekl jí: Co chceš? Řekla jemu: Rci, ať tito dva synové moji sedají, jeden po pravici tvé a druhý po levici v království tvém.“ To nám ukazuje: Zasazujeme se, když jde o nás samé, a zasazujeme se ještě silněji, když jde o naše děti. Tato žena zde činí gesto pokory, aby zakryla svou pýchu. Její sobectví žádá nejvyšší místo pro její dva syny. To se vůbec nehodilo k pokornému postoji Pána Ježíše, a k tomu to byla urážka vůči druhým učedníkům.

U našeho Pána se učíme ne dělat se pokornými, ale pokornými být. V Matouši 11,29 říká: „Učte se ode mne, neboť jsem tichý a pokorný srdcem.“ Někdy se musíme pokořit, a někdy jsme pokořeni. Ale Pán se nemusel nikdy pokořit. On byl ze srdce pokorný. Když se chceme naučit pokoře, musíme zůstat blízko u Něho.

Taková pokora se ukáže, když jsme nespravedlivě napadení. Dokud k nám jsou všichni přívětiví a říkají nám milá slova, je to jednoduché ukazovat pokorný postoj. Ale když jsme napadeni, když jsme haněni, pak to vyžaduje skutečnou pokoru, abychom neopláceli. To nalézáme v 1. Petra 2,21-23: „Neboť k tomu jste byli povoláni; neboť i Kristus za vás trpěl, vám zanechává příklad, abyste následovali v jeho šlépějích; který hříchu neučinil, ani nebyla nalezena lest v jeho ústech, který, když mu spílali, neodplácel spíláním, trpěv, nehrozil, nýbrž předával se tomu, který soudí spravedlivě.“ Následovat tento příklad a vstupovat do těchto šlépějí není lehké.

Jedna žena koupila svému muži novou kravatu. Při prvním jídle ji hned umazal. Pak ho plísnila, a právem. Musel vynaložit velkou námahu, aby mlčel. To nebylo lehké.

Ale Pán Ježíš byl vždy *neprávem* haněn, a mlčel k tomu. Je dojemné, jak se náš Spasitel zachoval, když byl lidmi zajat. „Ale on mlčel.“ (Marek 14,61) „Ale Ježíš přece nic neodpověděl.“ (Marek 15,5) To bylo předpověděno už v Izaiáši 53,7: „Pokutován jest i ztrápen, však neotevřel úst svých. Jako beránek, který je veden k zabití a jako ovce před těmi, kdo ji stříhou, oněměl, aniž otevřel úst svých.“ To je pravá pokora. Všimáme si, že se od našeho Pána a Spasitele ještě musíme mnoho učit!

Vlídlost

Vlídlost je v některých překladech uvedena jako mírnost. Mírnost se často považuje za slabost. Avšak pravá mírnost je ve skutečnosti duchovní síla. Mírnost se obrací vůči Bohu a vůči našim bližním. Je velmi důležité, abychom mírnost měli ve svých srdcích, když je zvěstováno Boží slovo. Opakem mírnosti je zde postoj odporu proti Bohu. Proto nás Jakub vyzývá: „Přijímejte s tichostí zaseté slovo.“ (Jak. 1,21) Nenaslouchejme zvěstování s vnitřním odporem vůči Božímu slovu, nýbrž budme s mírností připraveni přijímat to Slovo jako přicházející od Boha. Potom se mírnost obrací také k našim spoluvěřícím, když s nimi jednáme způsobem, který neuráží. Pokora nepřijímá urážku a mírnost nedává urážku.

Trpělivost (shovívavost)

Shovívavost je trpělivost. Budme vůči sobě navzájem trpěliví. Shovívavosti se učíme u Boha samého. Petr v 1. Petra 3,20 píše, že „Boží trpělivost vyčkávala ve dnech Noé“. Bůh nepřivedl potopu na zem rychle, protože je trpělivý. Ve 2. Petra 3,9 čteme, že Bůh je i dnes ještě vzhledem k soudu trpělivý. „Pán neotálí s naplněním zaslíbení, jak to někteří považují za otálení, nýbrž je shovívavý vůči vám, poněvadž nechce, aby někteří zahynuli, nýbrž aby všichni přišli k pokání.“ Shovívavosti nebo trpělivosti se tedy můžeme učit od Boha samého. Tak smějí starší mít trpělivost s mladšími bratry. Nemají zapomínat, jací sami byli ve 20 letech. Je stejně tak důležité, aby mladší byli trpěliví s námi staršími, kteří máme mnohé zvyky, které nejsou mladším často příjemné. To také znamená: umět čekat jeden na druhého. Ale trpělivost neznamena dělat kompromisy se zlem. Když se mezi věřícími vynoří zlo, musí být odsouzeno. Avšak je zapotřebí trpělivost a shovívavost, především v problematických případech.

Verš 13: ... snášejíce se navzájem a vzájemně si odpouštějíce, jestliže někdo má stížnost proti druhému; jako také Kristus vám odpustil, tak i vy.

Snášet se a odpouštět

Pak jsou zmíněny dva problémy, které se mohou vynořit při soužití věřících: slabost a hřích. Když tu je slabost, jsme vyzýváni, abychom se navzájem snášeli, a když dojde k hříchu, máme jedni druhým odpouštět.

Slabosti

Co je slabost? Slabost není hřích. Projevuje se v různorodosti lidí. Jedni jsou přeoopatrní, druzí jsou úzkostliví. Jedni jsou rychlí, druzí jsou pomalí. To nám může působit těžkosti. Je-li někdo velmi rychlý, nedokážeme s ním možná držet krok. Přesto jej máme snášet.

Pak jsou tu rodinné mentality. Ani to není hřích, nýbrž slabost. Dále tu jsou mentality zemí. Dokonce i v rámci jedné země jsou velké rozdíly. Nemůžeme tyto rozdílné mentality změnit. Proto máme spoluvěřící s jejich slabostmi snášet. Ty jsou ale často vstupní branou pro hřích. Když je člověk od přirozenosti uvolněný, pak někdy dojde rychle k hříchu. V Přísloví k tomu čteme: „Mnohé mluvení nebývá bez hříchu.“ (Přisl. 10,19) Ten, kdo je rychlý k mluvení, také rychle zhřeší slovy.

Hříchy

Když se v soužití věřících vyskytne hřích, máme být připraveni ho odpustit. Aby mohlo být odpuštěno, musí tu přirozeně být doznání a vyznání. Ale to nejde někdy tak rychle, často to trvá roky. Když například někdo o nás šíří zlé pomlavy a nevidí to, pak smíme ve svém srdci přesto mít odpouštějící postoj a věc přenechat Bohu. Dokud něco proti tomuto bratru ve svých srdcích neseme, nejsme šťastni. I když věc ještě nemůže být srovnána, máme možnost ji přenechat Bohu (1. Petra 2,23).

Sílu k odpouštějícímu postoji nalezneme u Ježíše Krista. Smíme myslet na to, kolik On nám toho odpustil. Jednou vyprávěl následující příběh: „Proto je království nebes podobné králi, který chtěl provést vyúčtování se svými služebníky. Když začal účtovat, přivedli mu jednoho, který dlužil deset tisíc talentů. Protože však neměl čím zaplatit, rozkázal ho jeho pán prodat, i jeho ženu a děti a vše, co má, a zaplatit. Ten služebník padl, klaněl se mu a řekl: Měj se mnou trpělivost, pane, a všechno ti zaplatím. Pán onoho služebníka ale, jsa vnitřně pohnut, propustil a dluh mu odpustil. Onen služebník ale vyšel a našel jednoho ze svých spoluslužebníků, který mu dlužil sto denárů. Popadl ho a začal ho škrtit a řekl: Zaplať, když jsi něco dlužen. Jeho spoluslužebník padl a prosil ho: Měj se mnou trpělivost a zaplatím ti. On však nechtěl, ale šel a uvrhl ho do vězení, dokud nezaplatí dluh.“ (Matouš 18,23-30 – přel.) Pán Ježíš představuje zlé jednání tohoto služebníka. Ale neděláme to někdy také tak? Nechceme některému bratrovi nebo některé sestře odpustit, ačkoli Kristus nám odpustil mnohem více, když jsme k Němu přišli

se svými hříchy. Když hledíme na vinu, kterou nám Pán Ježíš odpustil, pak máme i my sílu jeden druhému odpustit.

Verš 14: K tomu všemu ale oblékněte lásku, která je pouto dokonalosti.

Láska

Výše popsané vlastnosti nebo způsoby jednání byly už popsány jako jednotlivé květiny, které jsou spolu láskou svázány v jednu kytici. Můžeme také říci, že všechno je pozlaceno Boží láskou. Všechno musí být spojeno úzkým vztahem lásky k Bohu, když se sami zdržujeme pod paprsky Boží lásky a jednáme z lásky k Bohu a k Pánu Ježíši. Jinak to vše je jen trochu lidské přívětivosti. I mezi nevěřícími jsou mírní a trpěliví lidé. Ale to zde není míněno. Tito dobře vychovaní a přívětiví lidé nejsou pozlaceni Boží láskou. Ale zde je nám ukázáno, co Boží milost může způsobit u každého, kdo se na jedné straně zdržuje v Boží lásce, a na druhé straně se z lásky k Bohu chová tak, jak On si to přeje.

Verš 15: A pokoj Kristův vládni ve vašich srdcích, ke kterému jste také byli povoláni v jednom těle; a buďte vděční.

Pokoj Kristův

To je pokoj, který Ježíš Kristus po všechny dny svého života jako člověk zde na zemi nosil ve svém srdci. I nejtěžšími okolnostmi procházel s hlubokým pokojem v srdci. Tento pokoj chce dát i nám (Jan 14,27). Kristův pokoj má *vládnout* v našich srdcích. Co to znamená? Když máme učinit rozhodnutí, máme čekat, dokud před Pánem nepřijdeme ke klidu. Jak nebezpečné je z nějakého vzrušení činit rozhodnutí, což se přece žel někdy stane, a potom to má často osudné následky! Když však před Pánem přijdeme k jistotě, učiníme rozhodnutí, pak v nás vládne Kristův pokoj.

Povolání k jednomu tělu

Druhá část verše nám připomíná to, že my věřící patříme k jednomu tělu. Všichni, kteří věříme v Pána Ježíše – jakkoli komplikovaní a obtížní často jsme – patříme k sobě. Když se zde Pavel zmiňuje o jednom těle, pak nemá na mysli naše postavení, nýbrž účinek na náš život.

Bud'te vděční

Na závěr jsme vyzýváni, abychom byli vděční. Ze souvislosti můžeme tuto výzvu chápat opět vzhledem ke společnému životu věřících. Jsme vděční za své spoluvěřící, s nimiž se shromažďujeme kolem Pána Ježíše? Jsme vděční za to, že jako starší i mladší jsme pospolu? Tuto výzvu k vděčnosti máme tak zapotřebí, protože nevďěčnost je známkou posledních těžkých dnů, ve kterých nyní žijeme (2. Tim. 3,2).

Verše 16 a 17: Ať slovo Kristovo ve vás bohatě přebývá, vyučujíc se navzájem a napomínajíc žalmy, chvalozpěvy a duchovními písněmi, zpívajíc Bohu ve svých srdcích v milosti. A vše, cokoli činíte, v slovu nebo v skutku, všechno číňte ve jménu Pána Ježíše, děkujíc skrze něho Bohu Otci.

Co má vyznačovat náš společný život

V 16. verši jsou nám představeny tři podstatné věci, které smějí vyznačovat společný život věřících:

- Boží slovo,
- duchovní písně,
- modlitba.

Zde nejde jen o shromáždění věřících ke jménu Pána Ježíše, nýbrž také o ostatní příležitosti, při kterých jsme pospolu.

Slovo Kristovo

Aby Boží slovo mohlo být mezi věřícími k užitku a k požehnání, musí v nás nejprve bydlet, to znamená naplňovat naše vlastní srdce. Jakub vštěpoval jednu větu, které je často nesprávně rozuměno: „*Nebud'te mnozí učitelé, moji bratři, poněvadž víte, že obdržíme těžší rozsudek!*“ (Jak. 3,1) Tomuto verši je vždy rozuměno tak, že se týká jen bratrů, kteří mají dar k vykládání Božího slova. Ale Jakub myslí nás všechny, kteří jsme tak rádi hotovi učit. Je tedy potřebné, abychom nejprve Boží slovo nechali působit na svá vlastní srdce a svědomí. Potom smíme, podle toho jak nás Pán uschoptil, vzájemně poučovat a napomínat.

Jak se to má dít? Ve vší moudrosti. Je zde nebezpečí, že budeme poučovat nebo napomínat nemoudře, když se vzájemně bijeme do uší biblickými

verši. Správně předkládat Slovo vyžaduje vnitřní postoj pokory a mírnosti. Je krásné, když při setkání věřících se nakonec ještě přečte slovo z Bible. Nemusí to být žádná dlouhá přednáška. Zvláště když jsou přítomny děti, je moudré se vyjadřovat krátce.

Duchovní písně

Duchovní píseň je druhý prvek v soužití věřících. Zpíváme společně, a přitom nejde v první řadě o to, zpívat krásně. Máme se přirozeně snažit zpívat správně. Ale je důležité, aby se účastnila naše srdce. To je naznačeno slovy: „Zpívající Bohu ve svých srdcích.“ Ani společný zpěv se nemá omezovat na shromáždění jako církev. Užívejme každou příležitost.

Děkovná modlitba

Modlitba má rovněž důležité místo v soužití věřících. Opět nejde jen o modlitební hodinu. Vždy, když se sejdem, smíme se modlit a děkovat. Cožpak není modlitba důležitým znakem vykoupeného člověka (Sk. 9,11)? V závěru verše čteme: „skrze něho“. Kdo je tím míněn? Je to náš Pán Ježíš Kristus, skrze kterého se v děkovné modlitbě obracíme na Boha.

Učení, píseň a modlitba mají svůj základ v Božím slovu. Proto mají také své místo ve shromáždění jako církve. Možná, že ti mladší už někdy přemýšleli o tom, proč na začátku většinou zpíváme píseň, proč se modlíme a proč ve shromážděních čteme Boží slovo. Zde pro to nacházíme základ.

Dávejme těmto třem prvkům v soužití jejich místo, abychom jako věřící mohli jít společně po cestě ke cti našeho Pána a na svědectví pro lidi.

Ještě jedna poznámka k 17. verši: „A vše, cokoli činíte, v slovu nebo v skutku, všechno číňte ve jménu Pána Ježíše.“ Při všech aktivitách se Ho smíme ptát: „Co bys Ty dělal, jak bys to dělal a kdy bys to dělal?“ Potom jednáme v Jeho jménu. Všechno smíme dělat s naším Pánem Ježíšem Kristem, když Ho do všeho uvádíme. Chceme Ho poslouchat tím, že se snažíme žít tak, jako On žil?

Křesťanské manželství a rodina

Kapitola 3,18-21

Co má vyznačovat náš rodinný život

Až dosud jsme se zaměřovali okruhem věřících, jak je nám ukázán ve verších 12 až 17. Ale právě v kapitolách 3 a 4 jsou oddíly, které se vztahují na to, co už bylo probráno, a na to, co následuje. Tak mají verše 16 a 17 velký význam také pro rodinný život.

Slovo Kristovo

I v křesťanské rodině má Slovo Kristovo bohatě přebývat. Opakem bohatě je zřídka. Nemusíme často naříkat, že Bibli čteme zřídka? To je ztráta. Prorok Izaiáš si jednou ve vztahu k pozemskému Božímu lidu stěžoval: „Můj lid bude odveden pro nedostatek poznání.“ (Iz. 5,13 – přel.) Není to také nebezpečí pro nás? Vezměme si k srdci napomenutí: „Ať slovo Kristovo ve vás bohatě přebývá“, a vzájemně se ve vší moudrosti vyučujme a napomínejme. To je v rodině zvláště úkolem otce. Ale i matka má svůj úkol na svém místě, aby dětem činila Pána Ježíše milým. Jaká je to výsada pro všechny, kteří mají matku, která jim vypráví o Spasiteli! Každý se může považovat za šťastného, kdo má otce, který čte každý den u stolu Boží slovo, když je rodina společně u jídla. Pán Ježíš je obsah *slova Kristova*. Proto tu nečteme: „Ať slovo Boží, nýbrž slovo *Kristovo* ve vás bohatě přebývá. Toto naučení se má dít v rodině v moudrosti. Nesmíme své děti přetěžovat tím, že bychom například nebrali ohled na jejich věk nebo na schopnost chápání.

Duchovní píseň

V rodině nesmí chybět zpěv duchovních písní, neboť chválení táhne nahoru a děkování chrání před kolísáním⁵. Jsem přesvědčen, že takoví, kteří vyrostli v rodině, kde se mnoho zpívá, jsou chráněni před mnohými věcmi. Slyšení krásných písní nemá tutéž hodnotu jako zpěv! Zpívat má větší cenu, než poslouchat nějaké CD. To může být jistě také s požehnáním, zvláště když je

⁵ Loben zieht nach oben und Danken schützt vor Wanken. (německé úsloví – p.p.)

někdo sám. Proto bych chtěl povzbudit k tomu, abychom v domácnostech znovu začali společně zpívat.

Děkovná modlitba

Děkovná modlitba je rovněž důležitý prvek v křesťanské rodině. Právě modlitba před jídlem nás vede stále znovu do kontaktu s Bohem. Smíme Mu děkovat nejen za jídlo, nýbrž také za dar Jeho Syna a za velké spasení, které nám v Něk je darováno.

Manželství

Manželství je dáno od Boha

Ve verších 18 a 19 máme před sebou nejprve okruh manželství. Proto nejprve něco zásadního o manželství: Bylo dáno Bohem při stvoření. Ve zprávě o stvoření je o manželství zmínka dvakrát: „I stvořil Bůh člověka k obrazu svému, k obrazu Božímu stvořil jej, muže a ženu stvořil je.“ (1. Mojžíšova 1,27) Svou božskou *mocí* stvořil Bůh člověka. Jak se to přesně stalo, nalézáme ve 2. kapitole. Nejprve muže: „I učinil Hospodin Bůh člověka z prachu země, a vdechl v chřípě jeho dchnutí života, i byl člověk v duši živou.“ (1. Mojžíšova 2,7) Je nápadné, že zde není použito slovo *stvořil*, nýbrž *učinil*. Při stvoření ženy používá Duch Svatý výraz *vzdělat* (*stavět*). „A z toho žebra, které vyňal z Adama (člověka), vzdělal Hospodin Bůh ženu a přivedl ji k Adamovi.“ (1. Mojžíšova 2,22) Máme dojem, že Bůh si dal zvláštní práci, aby vzdělal ženu. K učinění muže a ke vzdělání ženy byla nutná Boží *moudrost*. Boží moc a moudrost *udělaly* člověka a darovaly nám manželství. To se stalo před pádem do hříchu.

Manželství je pod následky pádu do hříchu

Musíme myslet na to, že manželství bylo zasaženo pádem do hříchu. To je důležité, abychom mohli rozumět naučením v Listu Koloským. Poté co člověk upadl do hříchu, nalézáme v 1. Mojžíšově 3 tyto Boží výroky: „K ženě řekl: Velice rozmnožím trápení těhotenství tvého, s bolestí budeš rodit děti; a po tvém muži bude tvoje touha, on ale bude nad tebou panovat. A Adamovi řekl:... S bolestí jísti budeš z ní po všechny dny života svého. Trní a bodláčí tobě ploditi bude, i budeš jísti byliny polní. V potu tváři své chléb jísti budeš.“ (1. Mojžíšova 3,16-19) To jsou následky pádu do hříchu pro

manželství. Nad každým manželstvím, které bylo Bohem dáno jako dokonalý soulad, leží skrze pád do hříchu určité napětí. Musíme vědět, že žena všeobecně od svého muže očekává více, než on jí může dát. Proto čteme: „Po tvém muži bude tvoje touha.“ A muž musí jíst svůj chléb v potu své tváře. To znamená, že pro činnost získání živobytí musí vynaložit mnoho energie, a proto se může své ženě méně věnovat. Toto napětí spočívá v každém manželství. Na tyto dvě skutečnosti musíme dbát. Ale je pravda, že manželství je veliký Boží dar nám lidem, který musíme pečlivě chránit. Každé uzavření manželství platí jako od Boha spojené, protože *On* dal člověku manželství. V srdcích věřících by měla být každá příšlá myšlenka na rozvod ihned odsouzena. Važme si tohoto Božího daru. Je to ten nejvyšší vztah, který Bůh nám lidem zde na zemi dal.

Ne všichni vstupují do manželství

Bůh nevede všechny věřící na cestu manželství. Jsou takoví, kteří zůstanou svobodní. Pán sám o tom mluví v Matouši 19,11.12: „Ne všichni chápou toto slovo, ale jen ti, kterým je to dáno; neboť jsou panicové, kteří se už tak narodili z matčina lůna; a jsou panicové, kteří učiněni jsou od lidí; a jsou panicové, kteří se sami v panictví oddali pro království nebes. Kdo může pochopit, pochop.“ Vidíme zde tři důvody, proč lidé nevstupují do manželství:

- První možnost je, že od narození nejsou schopni pro manželský život.
- Žel, že se také stává, že rodiče své děti, když dospěly, nepouštějí, takže jsou neschopné vstupovat do nového vztahu v manželství. (Vedle toho jsou také jiné příčiny, proč lidé nemohou vstoupit do manželství.)
- Jsou ale také takoví, kteří dobrovolně nevstupují do manželství, aby mohli Pánu lépe sloužit. Pán zde tento důvod označuje: „*pro království nebes*“.

Všeobecně tomu ale je tak, že Bůh vede člověka do manželství, neboť řekl: „Není dobré člověku býti samotnému.“ (1. Mojžíšova 2,18)

Verš 18: Vy ženy, podřizujte se svým mužům, jak se to sluší v Pánu.

Podřizování se ženy

V Koloským 3 jsou nejprve osloveny ženy a potom muži. Je přitom nebezpečí, že muži budou slyšet na to, co je řečeno ženám, a ženy na to, co se týká mužů.

Ve verši 18 jsou tedy přímo osloveny ženy. To platí pro jejich srdce a svědomí. Musí nejprve vědět, že muži nejsou ženy. Muži mají myšlenkové pochody, kterým ženy nikdy zcela nemohou rozumět, právě proto, že nejsou muži. Když někdo někomu v jeho myšlení a jednání zcela nerozumí, pak je v nebezpečí, že si ho bude málo vážit. Ale Bible říká ženám, že mají zaujímat místo podřízenosti mužům. Opak podřízení se je vzpoura. Může se stát, že v srdci provdané ženy vyvstanou vzpurné myšlenky proti jejímu vlastnímu muži. Když se to stane, musí taková přemýšlení ihned odsoudit před Pánem jako hříchy, neboť jsou pro manželství ničivá. „Zlapejte nám lišky, lišky maličké, ježto škodu dělají na vinicích.“ (Píseň 2,15) Chtějme poznávat začátky, které jsou v manželském životě tak ničivé.

V dovětku čteme: „jak se to sluší v Pánu.“ Napomenutí podřízení se musí být spojeno s Osobou našeho Pána. To má tři významy:

- Pán je *vzor* pro podřízení se. Jako člověk byl svému Bohu na všech svých cestách plně poddán. Tak směřjí ženy napodobovat tento vysoký, dokonalý vzor Pána Ježíše.
- Pán je *pohnutkou* pro tento postoj. Protože je naším Spasitelem, směřjí ženy z lásky k Němu tomuto požadavku vyhovět.
- Pán je *hranice* pro tento postoj. Když nějaký muž od své ženy vyžaduje něco, co je přímo proti Božímu slovu, nemusí v této věci svého muže poslechnout. Když nějaký muž od své ženy například vyžaduje, aby se zdobila zlatem nebo perlami, nemusí se mu v tom poddat. Neboť v 1. Timoteovi 2,9 čteme: „ne splétáním vlasů a zlatem nebo perlami nebo drahým oděvem.“ Jinak ale ho má poslouchat a dobrovolně se podřizovat.

Verš 19: Vy muži, milujte své ženy a nebudte k nim příkří.

Láska mužů k jejich ženám

Pro muže je rovněž důležité vědět, že ženy mají pocity, kterým muž nikdy nemůže zcela rozumět. Mnoho mladých manželských párů má těžkosti s tím, že u nich není úplná harmonie. Ale musíme dbát na to, že Bůh učinil muže s jejich zvláštními myšlenkovými pochody, a ženy s jejich zvláštními pocity. My jako muži neumíme vždy rozumět pocitům našich žen. Pak pláčou. My mužové se pak ptáme: Proč pláčeš? Nato žena vypráví muži, co ji tísní a on tomu nedovede rozumět, protože není žena. Jako muži jsme v nebezpečí, že si budeme svých žen kvůli jejich citům málo vážit. Proto nás Bible vyzývá, abychom své ženy milovali. Petr říká v 1. Petra 3,7, že my muži máme své ženy ctít. Opak lásky není nenávisť, nýbrž lhostejnost vůči těžkostem naší vlastní ženy. Tuto lhostejnost v srdci manželů – ať jsou mladí nebo staří – musíme ihned před Pánem odsoudit.

V Listu Efezským, který o manželském životě pojednává trochu šířeji, jsou muži vyzýváni, aby své ženy živili a pečovali o ně (Ef. 5,29). Je úkolem mužů, aby své ženy živili – materiálně i duchovně – tím, co potřebují. Ale naše ženy mají nadto přání. My muži jsme vyzýváni, abychom zkoumali přání svých žen a naplňovali je. Jsou přirozená přání, která nemůžeme splnit. Ráchel, Jákobova žena, řekla jednou svému muži: „Dej mi syny; pakli nedáš, umřu.“ Na to Jákob odpověděl: „Zdali já jsem za Boha?“ I když nemůžeme splnit všechna přání, neměli bychom vůči přáním a těžkostem svých žen být lhostejní. To je skutečná láska. Ukazuje se ve slovech, ale nejen tak, nýbrž i ve skutcích a v trpělivosti.

„A nebudte k nim příkří.“ Muži jsou v životě v povolání často velmi stresováni. Pak jsou v nebezpečí, že večer použijí své ženy jako bleskosvody. Přijdou nabiti domů a svou rozmrzelost, své zklamání vybíjejí doma. K tomu nám Pán manželku ale nedal. Kdyby to mělo pro nás být nebezpečím, musíme je s Pánem překonat. Pokoušejme se dospět vnitřně ke klidu, než přijdeme domů!

Rodina

Verš 20: Vy děti, poslouchejte své rodiče ve všem, neboť to je libé v Pánu.

Poslušnost dětí

Nejprve jsou osloveny děti. Vždy znovu mne dojímal, že Bůh děti osobně oslovuje. To nám ukazuje, že Bůh chce, aby přicházely pod zvěstování Božího slova. Jakmile jen umí číst, měly by si také číst Bibli, protože jsou v ní osobně oslovovány.

Zde jsou děti vyzývány, aby poslouchaly své rodiče. To platí nejen pro to, co se jim líbí, nýbrž ve všem. Až dosud jsem v Písmu ještě nenašel jinou směrnicí. Jak krátké je Boží slovo a jak mluví k našim svědomím! „Nebotť to je libé.“ Bůh shlíží z nebe na děti. Vidí, jak poslouchají rodiče, a činí Mu to radost.

Apoštol potom ještě připojuje: *v Pánu*. Děti si smějí vzít Pána Ježíše za příklad pro svou poslušnost vůči rodičům. V Lukáši 2,51 o Něm čteme: „Sestoupil s nimi a byl jim poddán.“ Pán Ježíš je pro děti také pohnutkou k poslušnosti. Protože Ho milují, poslouchají své rodiče. Tato poslušnost je přirozeně také omezena. Jestliže rodiče vyžadují něco, co je přímo proti Božímu slovu, pak je Pán i u dětí hranicí poslušnosti.

Verš 21: Otcové, nedrážděte své děti, aby nemalomyslněly.

Nedráždít, nemalomyslnět

Nyní jsou osloveni otcové. Ti jsou v rodině určující a před Bohem odpovědná autorita. Záleží na tom, *jak* uplatňují tuto autoritu.

Přitom zde jsou různá nebezpečí, že děti budou chybným použitím této autority drážděny. Otcové mohou:

- být tělesní a své postavení sobecky využívat;
- na dětech svými příkazy a směrnicemi žádat příliš mnoho;
- uplatňovat svoji autoritu přes odpovídající věk dětí, místo aby ji, tak jak ony rostou, uvolňovali.

Když děti dráždíme, ztrácíme jejich důvěru a ony se ve svém postavení dětí stávají v životě víry skleslými. Je tu potom nebezpečí, že budou hledat útočiště ve světě.

Výchova v kázni a napomínání Páně

Podle Efezským 6,4 máme děti vychovávat v kázni a napomínání Páně. To jsou dvě velké Boží zásady výchovy. *Kázní* zadržujeme něco nesprávného, když dětem něco zakážeme a v případě neposlušnosti je potrestáme. *Napomínáním* jim ukazujeme dobrou a správnou cestu. Jsou otcové, kteří používají jen kázeň a stále jen říkají, co dítě dělá špatně. Napomínají, ale nepovzbuzují tím, že by ukazovali dobrou, správnou cestu. Ale vyskytuje se i opačný případ. Stále se jen napomíná, ale to špatné se neodsuzuje. Apoštol v Listu Efezským říká: „Vychovávejte je!“ To nám ukazuje, že ve svých pokynech a příkazech máme brát ohled na věk. Tak musí podle Božích zásad, v souladu s věkem dítěte, být zastavována špatná a ukazována dobrá a správná cesta.

Děti musí poslouchat příkazy

Aby děti mohly poslouchat, potřebují pokyny a také příkazy. Když přitom bereme ohled na věk dětí a činíme to v závislosti na Pánu, musíme dbát také na to, aby děti našich pokynů dbaly. To je výchovná zásada, podle které jedná i Bůh. Od člověka něco žádá. Má trpělivost, ale očekává, že budeme dbát Jeho pokynů. Tak máme v 1. Timoteovi 3,4 důležitý poukaz pro otce: „který udržuje své děti v poddajnosti.“ To je skutečnost, která zvláště v našich dnech musí stát před srdci mladých otců. Ve světě tomu je jinak. U věřících ale je odpovědností otců, aby naučili své děti poslouchat. To je rozdíl vůči ženám. Jako manžel nemám úkol starat se o to, aby moje žena poslouchala moje pokyny. Ale vzhledem k dětem jsem jako otec odpovědný za to, aby mé děti poslouchaly moje příkazy. To je jasná řeč Božího slova.

Dospělé děti propouštět do samostatnosti

Když děti dorostou, přijde chvíle, kdy jsou dospělé a my je jako rodiče musíme propustit do samostatnosti. To je bolestivý proces. Je to pro rodiče proces sebezapření. Musíme své děti propustit. Je to Boží vůle, aby člověk

opustil svého otce a svou matku, aby vstoupil do nového vztahu (1. Mojžíšova 2,24). Jak my rodiče své děti propouštíme, tomu se můžeme naučit od Anny. Při jejím jednání se Samuelem můžeme poznat pět stupňů:

- *Krmila* Samuele mateřským mlékem. Když jsou děti malé, je úkolem rodičů, aby jim dávali duchovní potravu. Avšak můžeme jim dát jen to, co se předtím v nás vytvořilo (= mateřské mléko). Matka může svému dítěti dát jen mléko, které v ní předtím bylo vytvořeno.
- *Odstavila* ho od mléka. Samuel se měl naučit sám přijímat potravu. Rozumíme duchovní řeči. Děti mají být vedeny k tomu, aby samy rozvíjely vztah k Pánu Ježíši, když si samy čtou Bibli a modlí se.
- Šla s ním na jeho nové místo, tam, kde byla truhla smlouvy. *Doprovázela* ho tam, ale zanechala ho tam.
- I když ho ponechala u Elího a šla domů, každý rok ho *navštěvovala* a přinášela mu nový oděv.
- *Mizí* z biblické zprávy. Pravděpodobně se s ním setkala také ještě později. Ale nic o tom nečteme.

Když sledujeme tento proces, poznáváme u Anny vzhledem k propouštění dětí tři důležité vlastnosti: *pečlivost*, *moudrost* a *sebeovládání*. Tou mírou, jak své děti propouštíme do samostatnosti, se k nám opět vracejí.

Jak je důležité, abychom skrze Boží milost uskutečňovali zásady křesťanské výchovy. Nedotčená křesťanská rodina je největší baštou proti světu. Naše děti potřebují doma teplo, skutečný domov. Rodina je místem lásky a úkrytu. Aby se ale děti obrátily a zůstaly na cestě víry, je zapotřebí vyšší moc, než je nedotčená rodina. K tomu musí na srdce a svědomí našich dětí působit Bůh.

Okruh práce

Kapitoly 3,22 – 4,1

Všeobecné myšlenky

Když jsou od verše 22 osloveni služebníci a v kapitole 4,1 páni, jde o směrnice o životě v práci. Práce pochází, tak jako manželství, z doby *před* pádem do hříchu. Když Bůh stvořil prvního člověka, dal Adamovi dva úkoly:

- obdělávat zahradu a střežit ji (1. Mojžíšova 2,15);
- dát zvířatům jména (1. Mojžíšova 2,19).

To jsou ta dvě pole působnosti pro nás lidi v práci. Zahradu obdělávat a střežit, je práce rukama. Dát zvířatům jména, je práce hlavou. Adam musel při dávání jmen přemítat, jak by mohl jednotlivá zvířata odpovídajícími jmény od sebe odlišit. Proto, když dával zvířatům jména, přemýšlel. Tak tomu je i dnes: Je tu práce rukama a je tu práce hlavou. Život v povolání se ovšem stále více přesouvá k práci hlavou a k práci na počítači. Přesto: práce je daná Bohem.

Když Adam upadl do hříchu, byla mu práce ztížena. „*V potu tváře své chléb jísti budeš.*“ (1. Mojžíšova 3,19) Věřím, že Bůh to tak nařídil z milosti. Protože od pádu do hříchu má člověk v sobě hřích, je dobré, když musí na výdělek použít mnoho námahy. Tím je bráněno hříchu.

Dále je třeba dbát na to, že od potopy tu jsou služebníci a páni. To nalézáme v 1. Mojžíšově 9,26: Noé řekl: „Požehnaný Hospodin, Bůh Semův, a buď Kánán služebníkem!“ Také tato skutečnost má svůj vliv na práci.

Verše 22-24: Vy služebníci, poslouchajte ve všem své pány podle těla, ne na oko sloužíce, jako ti, kteří se chtějí zalíbit lidem, nýbrž v prostotě srdce, bojíce se Pána. Cokoli činíte, pracujte ze srdce, jako Pánu a ne lidem, poněvadž víte, že od Pána obdržíte odplatu dědictví; sloužíte Pánu Kristu.

Služebníci

Když byl tento List psán, byli služebníci otroky a nevolníky svých pánů. To byly sice zvlášť těžké podmínky, ale zásady samotné platí ještě dnes. Směrnice týkající se služebníků se dnes týkají žáků, zaměstnanců. Je jim představeno pět bodů:

- *Poslouchejte ve všem své pány.* Žáci a zaměstnanci jsou vedeni k tomu, aby poslouchali instrukce svých učitelů a vedoucích a dělali to, co jim bylo uloženo.
- *ne na oko sloužíce* znamená nepřetvařovat se před vedoucím. Když například pracujeme rychleji, jakmile se vedoucí podívá, předstíráme vyšší výkon, než jaká je skutečnost.
- *bojíte se Pána.* Jako věřící žáci a zaměstnanci jdeme svou cestou v Boží bázni. Boží bázeň ve škole a na pracovišti je požehnaná!
- *pracujte ze srdce, jako Pánu a ne lidem!* Pán je naše motivace, proč práci konáme věrně. Být podřízeným není tak lehké, zvláště když máme nepřímého vedoucího. Ale i potom smíme tu práci dělat pro Pána. Dívejme se na to jako na milost, že v první řadě smíme pracovat pro našeho Pána a ne pro lidi.
- *poněvadž víte, že od Pána obdržíte odplatu dědictví.* Když Pána ctíme tím, že na pracovišti plníme svou povinnost v Boží bázni, budeme jednou od Pána odměněni. Není to obdivuhodné? Dává nám to odvalu, když to někdy máme těžké a vedoucí naši snahu dostatečně neocení.

Verš 25: Neboť kdo činí nepravost, obdrží nepravost, kterou učinil; a není tu žádné ohlížení na osobu.

Ohlížení na osobu

Verš 25 platí pro služebníky i pro pány, kteří jsou osloveni v kapitole 4,1. Když Pavel jako znalec Starého zákona psal tento verš, myslel asi na 3. Mojžíšovu 19,15: „Nepřijmeš osoby nepatrného, aniž ctíš budeš osoby velkého; spravedlivě souditi budeš bližního svého.“ Bůh tedy nedělá žádné rozdíly ve svém posuzování mezi nepatrným a velkým. Když já jako zaměstnanec činím špatně, Bůh to vidí a ve svých cestách vlády bude podle toho jednat. Když

se jako vedoucí dopouštím nepravosti, rovněž sklídím to, co jsem zasel. Neboť u Něho není žádné ohlížení na osobu. Jaké vážné varování pro nás všechny!

Kapitola 4,1: Vy páni, poskytněte svým služebníkům to, co je spravedlivé a správné, poněvadž víte, že i vy máte Pána v nebi.

Páni

Zde jsou zaměstnavatelé vyzýváni, aby zaměstnancům poskytovali to, co je *spravedlivé* pro jejich tělo, jejich duši, jejich ducha a jejich svědomí. Věřící vedoucí nesmějí od svých dělníků vyžadovat nic, co ničí tělo, škodí duši a duchu nebo zatěžuje svědomí. Mají zaměstnancům poskytovat také to, co je *správné*. Správný znamená přiměřený, spravedlivý, například co se týká mzdy a dovolené.

K tomu se činnost pánů má dít s myšlenkou na jejich Pána v nebi. Ve vztahu ke svým zaměstnancům podléhají Jeho autoritě. Mají co činit s Pánem, který s námi jedná v moci své milosti. Tak je Pán pro vedoucí nejen autoritou, nýbrž i příkladem. Jeho jednání s námi má charakterizovat jednání představených vůči jejich zaměstnancům.

Souhrn

Měli jsme před sebou okruh věřících, okruh manželství a rodiny a okruh práce. Ještě jednou si připomeneme tu velkou vůdčí zásadu, která je základem těchto tří okruhů: „Hledejte, co je nahoře!“ Otevřete své ucho pro myšlenky, pro směrnice a vůli Pána a zavírejte své ucho pro filozofie tohoto světa, které se tak dobře líbí našemu tělu, a potom začínají v našem životě vyrážet výhonky, které všechno zkazí. Ve Filipským 2,21 čteme: „Všichni hledají svých věcí, a ne těch, které jsou Ježíše Krista.“ My můžeme hledat to, co se líbí našemu sobectví. Pak se ale nesmíme divit, když je náš život pokazen. To jsou ty dvě varianty. Říkám všem, zvláště ale mladým: Hledejte to, co je Ježíše Krista! Potom budete ve svém životě šťastní.

Dílo Páně

Kapitola 4,2-18

Kdo pracuje v díle Páně?

Křesťan sedí normálně na židli se čtyřmi nohama. Tyto čtyři nohy jsou: okruh věřících, rodina, pracoviště a dílo Páně. To je křesťanský život. Cožpak máme všichni něco dělat v díle Páně? To je vážná otázka, kterou si nyní chceme položit. V Novém zákoně se výraz *dílo Páně* vyskytuje na dvou místech:

- Když ale přijde Timoteus, hleďte, aby u vás byl bez bázně; neboť koná dílo Páně jako i já.“ (1. Kor. 16,10) Zde máme dva bratry, Timotea a Pavla, kteří se v povolání velkou mírou uvolnili, aby sloužili Pánu. Jsou nazváni pracujícími v díle Páně. Když dnes také jsou bratři a sestry, kteří se v povolání uvolnili, aby sloužili Pánu, můžeme také o nich v souhlasu s Biblí říci, že jsou dělníky v díle Páně.
- Druhé místo nalézáme v 1. Korintským 15,58. V této kapitole je velmi působivě představen příchod Pána Ježíše. Apoštol ukončuje toto téma slovy: „A proto, bratři moji milí, buďte pevní, nepohybliví, vždycky se rozhovíjíte v díle Páně, poněvadž víte, že vaše námaha není nadarmo v Pánu.“ Podle tohoto verše poznáváme, že *všichni*, kteří patří Pánu, jsou vyzváni, aby v Jeho díle spolupracovali. Protože všichni očekáváme Pána, jsme vedeni k tomu, abychom Mu horlivě sloužili. Ne každý má tutéž službu, ale každý má nějaký úkol. Je dobré napodobovat víru druhých. Ale vzhledem ke službě pro Pána je důležité, abychom se všichni osobně před Pánem ptali, jaký je náš úkol.

Činnosti v díle Páně

Ve verších 2 až 6 nalézáme tři činnosti v díle Páně. Možná že si myslíme, že jako první je důležité používat naše ústa, abychom mluvili lidem o spasení v Pánu Ježíši.

Ale Boží pořadí je jiné. Hraje právě v Jeho službě důležitou roli:

- modlitba (verš 2);
- chození (verš 5);
- slova (verš 6).

Verš 2: Vytrvejte v modlitbě a bděte v ní s děkováním;...

Modlitba

Práce v díle Páně začíná na kolenou. Na kolenou se musíme Pána ptát: Co mám činit? Všichni se můžeme modlit za dílo Páně. Bratři a sestry, mladí a staří mohou sklánět kolena v přímlybné prosbě. V modlitbě je potřebné *vytrvání*. Protože jsme tak slabí a v modlitbě se rychle unavíme, apoštol na nás volá: „Vytrvejte v modlitbě!“ Za druhé nás vybízí, abychom v modlitbě *bděli*, protože tak rychle hřešíme. Když nejsme bdělí, vyskytne se v našem životě hřích, a ten přerušuje obecnství s Pánem a brání to našim modlitbám. Když se manžel nechová správně vůči své manželce, mají podle 1. Petra 3,7 jeho modlitby překážku. Prošení má být spojeno s děkováním. Často se modlíme velmi horlivě za nějakou věc. Avšak když ji Pán vyslyší, zapomínáme za to poděkovat. Jaká škoda!

Verše 3 a 4: ... a modlete se současně i za nás, aby nám Bůh otevřel dveře slova, abychom mluvili tajemství Kristovo, kvůli kterému jsem také spoután, abych je zjevoval, tak jak je mám mluvit.

Konkrétní prosby za dílo Páně

Abychom se mohli modlit konkrétně, potřebujeme informace o díle Páně. Dobrymi sděleními se můžeme cíleně modlit za jednotlivé pracovníky a jejich potřeby. Jsme zde vybízeni, abychom nepřednášeli všeobecné, nýbrž konkrétní prosby. Bratr Kelly jednou napsal, že Pán by se nás někdy po modlitební hodině musel zeptat: „Copak mám udělat? Co jste nyní vlastně chtěli?“, protože vyslovujeme jen všeobecné modlitby bez konkrétních prosb.

Otevřené dveře

Pavel jmenuje Koloským jeden předmět modlitby: „Modlete se současně i za nás, aby nám Bůh otevřel dveře slova.“ Někdy čteme o bratrech v díle Páně, jimž jsou otevřeny mnohé dveře. Ale Pavel si nevyprošuje mnohé, nýbrž jen *jedny* otevřené dveře. Není totiž možné projít současně vícero dveřmi. Právě v díle Páně je důležité krok za krokem poznávat v závislosti na Pánu, kterými dveřmi máme jít. Když někdo pracuje déle v díle Páně, je tu

nebezpečí rutiny. Pak už nejsme skutečně závislí na Pánu. Možná si řekneme: Už dlouho jsem nebyl v místě X, tak bych tam teď zase mohl jít. To není závislost. Spíše se musíme ustavičně ptát, kde nám Pán otevírá dveře, abychom jimi mohli jít.

Zvěstovat celou pravdu

Apoštol nechtěl jen zvěstovat Boží evangelium, nýbrž představit celou pravdu. Je to tragédie, že lidé oddělili dobré poselství o záchraně od Kristova tajemství. Tak potom se v díle Páně často myslí jen na to, aby lidé byli zachráněni před soudem. Ale je stejně tak důležité, uvádět je do tajemství Kristova. Vlastně je to tajemství Církve, ale nikdy to tak není nazváno. Tajemství Kristovo je nám představeno v Listu Efezským. Je to ta pravda, že jsme děti Boží, synové a dědicové, a že společně se všemi vykoupenými tvoříme jedno tělo. Pavel chtěl toto tajemství Kristovo zvěstovat a byl připraven za to trpět. Proto byl v poutech.

Zvěstování správným způsobem

Pavel dále prosí Koloské, aby se za něho modlili, aby jeho zvěstování se dělo správným způsobem. Nejprve jim představil, *co* chce mluvit: tajemství Kristovo. Nyní se mají za něho modlit, aby věděl, *jak* je má zvěstovat. To je důležitá věc. Nejen obsah musí být správný, nýbrž také balení. Tón dělá hudbu. Musíme najít správný tón, aby Slovo nebylo jen zvěstováno, nýbrž aby také bylo přijímáno do srdcí a uskutečňováno v životě.

Verš 5: Chodte v moudrosti vůči těm, kteří jsou vně, vykupující příhodný čas.

Chození v moudrosti

Když pracujeme v díle Páně, jsme pozorováni, jak chodíme, tj. jaký život vedeme a jak se chováme. Naše chození v životě je proto důležité a má být v moudrosti. To znamená, že Boží slovo správně používáme na praxi svého života. Je možné Boží slovo používat naprosto špatně. Jeden bratr byl zlý a tvrdý na svou ženu. Znal zvlášť dobře místo Bible „vy ženy, podřizujte se svým mužům“. Měl sice známost, ale neměl moudrost, když stále znovu citoval tuto větu. Známost a moudrost by v jeho případě znamenaly uskutečňovat výzvu „vy muži, milujte své ženy a nebuďte k nim příkří“. Jakub píše

ve svém Listu: „Jestliže se ale někomu z vás moudrost nedostává, ať si ji vyprosí od Boha, jenž všem ochotně dává a nic nevyčítá, a bude mu dána.“ (Jak. 1,5) Vlastně by musel napsat: Vám všem chybí moudrost. Když to takto řeknu, uzavře polovina adresátů své srdce. Proto říká: „Jestliže se ale někomu z vás nedostává.“ Tak se můžeme od Jakuba učit, jak něco máme říkat. Když svým chozením Pána ctíme a chceme podporovat dílo Pána, smíme Boha prosit o moudrost, abychom Jeho slovo správně používali na okolnosti svého života.

Vykupovat příhodný čas

Této výzvě není někdy správně rozuměno. Někdo myslí, že je třeba v díle Páně pracovat pokud možno 24 hodin denně. To ale není míněno. Spíše to znamená: Dělat ve správnou chvíli to správné, anebo: Chopit se příležitosti. Nemůžeme každého člověka, kterého potkáme, oslovit a mluvit s ním o Pánu Ježíši – pokud k tomu nejsme zvláště obdařeni. Jsou věřící s takovým obdařením. Ale většina z nás to nemůže. Zde jsou ale míněny chvíle, které navodí Bůh, příležitosti, které my často, žel, necháme projít. Pak příhodný čas nevykupujeme.

Verš 6: Vaše slovo buď vždy v milosti, kořeněno solí, tak abyste věděli, jak máte jednomu každému odpovědět.

Slovo v milosti, kořeněné solí

Dbejme zde na pořadí. Není napsáno *v soli, kořeněné milostí!* V milosti znamená: přívětivým způsobem hledat blaho toho druhého. Co tedy je sůl? Sůl je koření, které dává pokrmu chuť. Když je slovo mluveno v milosti, mile, dává sůl určité božské koření a sílu. To má vyznačovat naše slova, když chceme pracovat v díle Páně. Mají tedy být vlídná a nikoli ostrá, ale přece s určitou silou. Sůl je také konzervační prostředek proti plísni. Musíme mluvit a ve svém životě se chovat tak, že to má účinek proti zlu. K porozumění nám může pomoci místo z Efezským 5,11: „Nemějte účast na neplodných skutcích tmy, spíše je trestejte.“ To je sůl, která musí být přimísena k naší řeči jako prostředek proti zlu.

V díle Páně jsou tedy tyto tři činnosti: nejprve modlitba, potom chození a za třetí slovo. Tím rozumíme ústní zvěstování, ale také rozdávání spisků.

Spolupracovníci v díle Páně

Pavel se při myšlence na dílo Páně zmiňuje ve verších 7-17 o různých osobách. V následujícím se zamyslíme nad sedmi spolupracovníky, a přitom popíšeme jejich zvláštní úkol v díle Páně. Přitom poznáme, že ne každý má stejný úkol, nýbrž že Pán každému přidělil nějaký jiný úkol.

Nejprve si připamatujeme důležitou zásadu, která nám je připomenuta v napomenutí Archippa: „Hleď si služby, kterou jsi od Pána obdržel, abys ji splnil.“ Dílo Páně není dílo bratrů, ani dílo místního shromáždění, nýbrž dílo Pána Ježíše, a On určuje své služebníky. Ne shromáždění, nýbrž Pán vysílá své dělníky. Dostávají svoji službu od Pána. Je přirozené, že někdy používá také bratry, kteří nás povzbudí, abychom něco konali. Nevolá na nás přirozeně z nebe, co máme dělat. Jestliže je naše srdce před Pánem pocvičené, poznáme, kterou službou nás pověřil. Tato zásada je důležitější než osoby, jimiž se chceme zaměstnávat: Pán jim dal tu službu.

Verše 7 a 8: Všechno, co se mne týká, vám oznámí Tychikus, milovaný bratr a věrný služebník a spolumužník v Pánu, kterého jsem k vám poslal právě proto, aby se dověděl vaše okolnosti a potěšil vaše srdce, ...

Tychikus

Tychikus tu zastupuje dobrou informaci podle Boha. To je důležitý činitel v díle Páně. Tychikus uměl podle Boha podávat zprávu o bratřích. Tak byl dílu Páně prospěšný a ne škodící. My mluvíme někdy o bratrech ke škodě díla Páně. Ale zde máme v Tychikovi *věrného služebníka*. Je nazván také *spolumužníkem*, to znamená, že uměl spolupracovat s druhými.

Nyní šel do Kolos, aby věřícím sdělil, jak se daří apoštolu Pavlovi ve vězení. To byl první důvod jeho cesty. Za druhé ho Pavel poslal, aby se dověděl o okolnostech Koloských, a mohl tyto informace přinést zpět. Dobré informace potřebujeme v malém i ve velkém a od místa k místu.

Verš 9: ... s Onezimem, věrným a milovaným bratrem, který je od vás; ti vám oznámí všechno, co se zde děje.

Onezimus

Onezimus, věrný a milovaný bratr, doprovázel Tychika. Zde je velkou myšlenkou, že byl svědkem. Dosvědčil správnost Tychikovy výpovědi. To vyplývá z toho, co apoštol píše: *Ti vám oznámí všechno.* 2. Korintským 13,1 říká: „Z úst dvou nebo tří svědků bude potvrzena každá věc.“ Není dobré, když nějaká informace přichází jen od jednoho bratra. Vždy je potřebné a důležité, aby byla potvrzena nějakým věrným svědkem, jako je to zde očekáváno od Onezima, uprchlého otroka. Nyní byl užitečný v díle Páně. Pravděpodobně v Kolosách nedržel velké řeči. Stál vedle Tychika, když ten podával zprávu, a možná jen kýval hlavou. Jsou bratři, kteří mluví, a jsou bratři, kteří mlčky potvrzují.

Verš 10: Pozdravuje vás Aristarchus, můj spoluvězeň, a Marek, synovec Barnabášův, ohledně kterého jste obdrželi příkaz (když k vám přijde, přijměte ho),...

Marek

Marek zastupuje napravení ve službě. Je velmi krásné, že toto existuje. Marek ve službě zklamal, ale byl napraven. To nám dává naději vzhledem k takovým, kteří zklamali. Ale také to dodává nám samým odvahu, „neboť my všichni klopýtáme často“ (Jak. 3,2). Markův příběh je nám líčen ve Skutcích apoštolů:

- Když byl Petr zatčen, byli v domě Marie, matky Janovy, který je také nazýván Marek, shromáždění mnozí, aby se za něho modlili (Sk. 12,5.12). Marek směl tedy vyrůstat v domě, ve kterém se modlili za služebníky v díle Páně. Také zde začíná služba modlitbou.
- Ve Skutcích 12,25 si Barnabáš a Pavel, tito dva mocní pracovníci v díle Páně, volí Marka za svého služebníka a berou ho s sebou na cestu.
- Ve Skutcích 13,13 čteme už brzy: „Ale Jan se od nich oddělil a vrátil se do Jeruzaléma.“ Zklamal ve službě, ale Písmo nám nesdílí důvod jeho návratu.

- Později mělo jeho selhání tragický účinek na dva věrné služebníky v díle Páně: Barnabáš chtěl vzít Marka s sebou na druhou cestu. „Pavel to ale nepovažoval za správné, vzít s sebou toho, který se od nich v Pamfylii oddělil.“ (Sk. 15,38) Písmo nám ukazuje, že Pavel soudil správně. Jak je to smutné, že mezi Barnabášem a Pavlem vznikla hořkost. Žel, že selhání v díle Páně může věrné služebníky rozdělit, protože něco neposuzují stejně. Jeden to považoval za těžší než druhý, a vzniklo roztrpčení.
- Pak už o Markovi asi jedenáct let nic neslyšíme. Prošla dlouhá doba, než byl napraven. Avšak v Koloským 4,10 čteme: „Když k vám přijde, přijměte ho.“ To nám ukazuje, že byl napraven.
- Po dalších čtyřech letech může Pavel napsat: „Vezmi Marka a přiveď ho s sebou, neboť je mi užitečný ke službě.“ (2. Tim. 4,11) Po svém napravení se dal apoštolovi k dispozici ve službě a Pavel směl učinit šťastnou zkušenost, že se nyní stal užitečným spolupracovníkem.
- O krátký čas později (asi ještě před rokem 70) byl Marek Pánem pověřen, aby napsal Markovo evangelium. Směl Ho představit jako dokonalého Služebníka.

Když srovnáme Marka s Petrem, všimneme si, že Petr svůj pád ihned poznal, a proto byl napraven rychleji. Když ho zasáhl pohled Pána, ihned vyšel ven a hořce plakal. V den vzkříšení měl osobní setkání s Pánem a o několik dní později Jím byl veřejně obnoven. Nyní mohl Pán svého učedníka Petra opět použít ve své službě. Tak obdržel na začátku Skutků apoštolů úkol, aby mluvil k izraelskému národu. Mohl lidem dokonce říci: „Vy jste zapřeli Krista,“ – ačkoli on sám Jej zapřel. Ale u Marka to nešlo tak rychle. V tom vidíme jistě Boží moudrost. Když u nějakého věřícího napravení trvá dlouho, pak je také zapotřebí delší doba, než je opět použitelný v díle Páně. Přesto chtějme pevně držet to, že plné napravení je velký div Boží milosti!

Verše 12 a 13: Pozdravuje vás Epafras, který je od vás, služebník Krista Ježíše, který za vás ustavičně zápasí v modlitbách, abyste stáli dokonali a plně přesvědčení ve vsí Boží vůli. Neboť mu vydávám svědectví, že má mnoho námahy o vás a ty v Laodiceji a v Hierapoli.

Epafras

Epafras tu je zmíněn podruhé. Při uvažování o kapitole 1,7 jsme už o něm podrobně přemýšleli. Tam jsme především poukázali na dva velké úkoly služebníka, které jsou u něho krásně vyjádřeny: sloužit a modlit se. Dva předměty modlitby, které zde měl za Koloské, ukazují další dva body ve službě pro Pána. Když prosí, aby stáli *dokonali* ve vůli Boží, přeje si, aby skrze kázání byli přivedeni ke známosti křesťanské pravdy a aby bylo vidět odpovídající chování. Prosba, aby byli *plně přesvědčení*, ukazuje, jak je důležité, aby křesťanská pravda byla uchopena a ochraňována v srdci. To dává přesvědčení srdce, které odolá i útokům a těžkostem. Tyto dva předměty modlitby by měly ležet na srdci každému služebníku Pána.

Verš 14: Pozdravuje vás Lukáš, milovaný lékař, a Démas.

Lukáš

Lukáš napsal dvě knihy Svatého Písma: Lukášovo evangelium a Skutky apoštolů. Jinak je jmenován ještě třikrát. Zde je zmíněno jeho povolání. Ve Filemonovi 24 je nazván spolupracovníkem. Ve 2. Timoteovi 4,11 Pavel píše: „Jediný Lukáš je se mnou.“ Také tento příklad nám dává naučení pro pracovníka v díle Páně:

Osvědčil se při práci. To je nezbytný předpoklad, abychom mohli pracovat v díle Páně. To nalézáme všude ve Svatém Písmu. Příkladem je Mojžíš, který po 40 let pásal stádo svého tchána. Nebo David, který pásal ovce svého Otce. Osvědčil se, když přemohl lva a medvěda. Ve svém pozemském povolání ochraňoval své stádo. Tak ho Bůh mohl vzít od stáda a ustanovit pro službu při Božím lidu. O Lukášovi zde nečteme, že byl slavným lékařem. Člověk nemusí být v povolání slavný. Ne, on byl milovaný lékař, protože se v povolání osvědčil.

- Byl to spolupracovník. Mohl pracovat s druhými. To vůbec není tak samozřejmé. Pracovat samostatně podle svých představ v díle Páně není

těžké. Ale abychom mohli spolupracovat s druhými, musíme také umět naslouchat. Jsou pracovníci, kteří umějí rozhodovat, ale neumějí věc projednat. Když chceme společně něco dělat v díle Páně, jsou rozhovory nutné, abychom se dověděli, jak ten druhý o věci smýšlí.

- *Pracovník (dělník)* se v Novém zákoně vždy, kromě jedné výjimky, vyskytuje v záporném smyslu. Vždy, když to je kladné, jsou to *spolupracovníci*. Výjimku nalézáme ve 2. Timoteovi 2,15, kde apoštol Pavel Timoteovi píše: „Buď pracovníkem, který se nemusí stydět, který správně rozděluje slovo pravdy.“
- Lukáš vytrval i v časech poklesu a úpadku a jako jediný zůstal u uvězněného apoštola v Římě. Když dílo Páně na nějakém místě kvete a daří se, jsou mnozí, kteří tam jezdí a jsou povzbuzeni. Ale když to jde nazpět, když se shromáždění zmenšují a evangelium naráží na malý zájem, je počet pracovníků skromnější. Tak tomu bylo už za doby apoštola Pavla. Ale tu jako zářivý příklad pro nás stojí Lukáš, který zůstal u Pavla přes úpadek a pokles v díle Páně.

Je zajímavé krátce pohledět na Lukášovy inspirované spisy. Lukášovo evangelium a Skutky tvoří jednu jednotku. Lukáš obdržel od Pána úkol ukázat Boží milost, jak je nabídnuta lidem. Když bychom chtěli dát nad Lukášovo evangelium nějaký nadpis, mohli bychom vzít 2. Korintským 5,19: „Totiž že Bůh byl v Kristu, smiřuje⁶ svět se sebou samým.“ Tímto Evangeliem nám je ukázáno, že Bůh poslal svého Syna, a tím podává světu smiřující ruku. Druhá část Evangelia nám ukazuje, že tato nabídka smíření byla všeobecně odmítnuta a Pán Ježíš byl zabit. Ale na kříži, kde lidé Božího Syna zabili, byl položen základ smíření.

Jako nadpis nad Skutky apoštolů bychom mohli dát 2. Korintským 5,20: „Tak jsme nyní /my/vyslanci pro Krista, jako kdyby Bůh skrze nás napomínal; prosíme na místě Krista: Nechte se smířit s Bohem!“ Slovem *my* jsou míněni apoštolové. Tento verš shrnuje celý obsah Skutků. Existenci a úkolem apoštolů Bůh ukázal, že svoji nabídku milosti udržuje přes ukřižování svého Syna. Skutky apoštolů nemají vlastní závěr, protože nabídka milosti trvá až dodnes. Bůh na Kristově místě prosí: Nechte se smířit s Bohem! Nemusíme tu říci: Kde je takový Bůh jako Ty, který má takové srdce lásky, který v svém srdci chová takovou trpělivost pro své nepřátele!

⁶ smiřuje – přechodník přítomný – p. p.

Démas

Apoštol se zmiňuje ještě o Démasovi, avšak bez dalšího komentáře. Někdy jsou pracovníci v díle Páně, o kterých nemůžeme říci ani dobré ani zlé. Takový byl v této chvíli Démas. O několik let později o něm je ve 2. Timoteovi 4,10 napsáno: „Démas mne opustil, protože zamiloval nynější věk.“ Ale nyní to nebylo ještě tak daleko. Proto ho Pavel jmenuje jen jménem. To chtějme také činit, když nevíme, co si o některém pracovníkovi máme myslet. Musíme počkat, jak se vyvine.

Verše 15-17: Pozdravte bratry v Laodiceji a Nymfy a shromáždění, které je v jeho domě. A když Dopis bude u vás přečten, učiňte, aby byl čten také ve shromáždění Laodicejských a také vy si přečtete ten z Laodiceje; a řekněte Archippovi: Hleď si služby, kterou jsi od Pána obdržel, abys ji splnil.

Archippus

Archippus je příkladem zahálčivosti, trochu lenosti. To je nám všem trochu vlastní: „Trochu spánku, trochu dřímoty... poležet si.“ (Příslaví 6,10) Bůh nás musí stále znovu povzbuzovat, abychom v díle Páně pracovali dále. Na nás všechny volá: „Hleď si služby, kterou jsi od Pána obdržel, abys ji splnil.“ Nebudme tedy zahálčiví, neboť jde o našeho Pána a o Jeho dílo.

Verš 18: Pozdrav mou, Pavlovou rukou. Pamatujte na má pouta. Milost bud' s vámi!

Naše práce – Boží milost

„Když se nic nedělá, nic se neudělá.“ To platí i pro dílo Páně. Možná že si někdo myslí: To přece musí působit Pán. Ale chtějme pevně držet: Když my se nebudeme usilovat, také nic nevznikne. Práce v díle Páně je tvrdá práce. Kdo chce pro Pána pracovat a domnívá se, že může vést pohodlný život, ten se mýlí. V 1. Korintským 15,10 to objasňuje ve vztahu ke své službě: „Ale skrze Boží milost jsem to, co jsem; a jeho milost vůči mně nebyla nadarmo, nýbrž pracoval jsem mnohem více než oni všichni.“ Skutečně pracoval více než druzí apoštolové. Avšak on píše dále: „Ne ale já, nýbrž Boží milost, která byla se mnou.“ Je tedy zapotřebí naše úsilí v díle Páně. Ale přes všechno úsilí musíme vyznat: Jsme neužiteční služebníci. Když tedy skrze horlivou práci

v díle Páně vznikne ovoce, není to nic jiného, než působení Boží milosti.
Proto také Pavel končí List Koloským větou: „Milost buď s vámi!“

